

forvaltningsretlige og tjenestemandretlige sagsbehandlingsregler ikke skal anvendes i sådanne tilfælde. Tværtimod bør den enkelte medarbejder meget mere aktivt inddrages i planlægningen af sine fremtidige arbejdsopgaver og placering end forvaltningslovens minimumsregler tilsiger det.

Generelt er det afgørende, at de ansatte så tidligt som muligt får endelig klarhed over deres præcise fremtidige placering og arbejdsopgaver. For de medarbejdere som får ændret deres ansættelsesvilkår væsentligt vil august 2006 ikke være tidligt nok, da nogle har individuelle opsigelsesvarsler på op til 6 måneder. Sidste frist for varsling af de præcise ansættelsesvilkår vil altså være i juni 2006. LO skal også opfordre til at man orienterer alle medarbejdere på samme tid i de enkelte myndigheder/institutioner, så der på én gang er skabt klarhed over alles vilkår efter 1. januar 2007.

I udkastet til *lov om erhvervsfremme og ophævelse af lov om kommuners og amtskommuners deltagelse i erhvervsudviklingsaktiviteter* vedrører opgaveflytningen fortrinsvis ansatte i de selvejende erhvervsservicecentre, som i dag finansieres med 50 pct. af staten og 50 pct. fra amter og kommuner. De ansatte får ifølge udkastet ikke garanti for at flytte med opgaverne eller blive omfattet af virksomhedsoverdragelsesloven. LO er meget betænkelig ved at personale i selvejende institutioner, som udfører offentlige opgaver, tilsyneladende ikke får samme rettigheder ved reformen, som de øvrige ansatte. Herunder en garanti for at ingen bliver afskediget som følge af reformen.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at en dårlig håndtering af personalets vilkår og inddragelse ved omstillingsprocesserne kan give risiko for voksende søgning væk fra den offentlige sektor. Derved forøges det i forvejen udbredte rekrutteringsproblem, som kendetegner store dele af amter og kommuner allerede i dag. Det vil oven i købet ikke kunne udelukkes, at de mest kompetente medarbejdere, der må formodes at have bedst mulighed for at opnå anden beskæftigelse, vil forlade sektoren i forholdsvis stor grad.

Tidligere erfaringer med sammenlægninger og fx skattesamarbejder på tværs af kommuner har vist, at en succesfuld omlægning i vidt omfang afhænger af, om personalet og organisationerne inddrages i processen. Derfor efterlyser LO, at regeringen i sine udkast forholder sig til vigtigheden af, at personalet og organisationerne på et tidligt tidspunkt inddrages og får indflydelse på processen. Herunder er det også vigtigt, at der skabes rammer for fælles drøftelser mellem MED/SU-udvalgene på tværs af det statslige og kommunale område. I den forbindelse bør det også præciseres, at tillidsrepræsentanterne får bedst mulige vilkår for at udføre deres hverv i forbindelse med strukturreformen.

Det er ikke nok med ren og skær underretningsfunktion, som der lægges op til i *lovforslaget om proceduremæssige spørgsmål*. Tværtimod er det nødvendigt at inddrage personalet og deres repræsentanter aktivt i processen, herunder som deltagere i delingsråd og forhandlingerne om overførsel af personale, aktiver og passiver.

Ifølge *lovforslagene om den kommunale inddeling og lov om regioner* får Sammenlægningsudvalgene og de regionale Forberedelsesudvalg mulighed for at ansætte og afskedige medarbejdere til administrativ bistand f.eks. i "overgangsperioden 2006". Der tages ikke stilling til, om disse medarbejdere skal

komme fra de allerede eksisterende forvaltninger, eller om der er tale om nye ansættelser. Hvis man vælger, at ansætte nye folk til sammenlægnings- og forberedelsesudvalgene, er der en risiko for, at de bliver bedre stillet end medarbejdere, som allerede er ansat i de gamle kommuners og amters sekretariater. LO mener, at der er tale om endnu et uacceptabelt usikkerhedsmoment for de nuværende ansatte at de sådan kan overhales inden om i forhold til sammenlægnings- og forberedelsesudvalgenes administrationer. Dertil kommer, at der skal tages stilling til, om nyansatte i sammenlægnings- og forberedelsesudvalgene er omfattet af regeringens såkaldte jobgaranti.

Efter kommunalreformen kan det forventes, at der i de offentlige myndigheder vil blive arbejdet med nye styreformer i f.eks. kommuner og regioner. Det fremgår bl.a. klart af Kommunernes Landsforenings høringssvar. Hvis der i den forbindelse eksperimenteres med nye ledelsesformer, skal myndighederne være særligt opmærksomme at sikre en fortsat reel mulighed medindflydelse og dialog mellem ledelse og de ansatte.

I øvrigt kan LO generelt bakke op om KTO's og CFU's høringssvar.

2. nr.

169

22

Oplysningsforbundenes Fællesråd

v/ Leif Max Hansen, AOF Danmark
Teglværksgade 27, 2100 København Ø
Tlf. 39 29 60 66, fax 39 29 49 96 e-mail: lmh@aof-danmark.dk

6. januar 2005

LMH/tsn/lh

Modtaget i FSE
07 JAN. 2005

Undervisningsministeriet
Institutionsstyrelsen
Frederiksholms Kanal 25
1220 København K.

**Vedr.: Lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om specialundervisning for voksne, lov om forberedende voksenundervisning (FVU-loven) og forskellige andre love
(Udmøntning af kommunalreformen)**

Oplysningsforbundenes Fællesråd (OF) har følgende bemærkninger til ovennævnte:

Indledning:

Oplysningsforbundene har med tak modtaget ovennævnte udkast til lovforslag til høring, og som resultat af det tætte samarbejde mellem forbundene på specialundervisnings- og FVU-området har vi valgt at afgive fælles høringsvar.

Oplysningsforbundene udfører som driftsoverenskomstparter med amtskommunerne en lang række opgaver inden for specialundervisning for voksne og forberedende voksenundervisning.

Op imod halvdelen af oplysningsforbundenes specialundervisning er kompenserende ordblindeundervisning, men også på andre handicapområder, som fx hjerneskadeområdet og bevægelsesområdet, bidrager oplysningsforbundene i mange amter med en væsentlig del af specialundervisningen. Som det fremgår af Danmarks Evalueringsinstituts (EVAs) rapport om voksenspecialundervisningen fra december 2003, er der private initiativtagere, der har stor ekspertise inden for særlige specialundervisningsområder, ligesom kombination af specialundervisning med undervisning/uddannelse inden for andre lovområder, fx Folkeoplysningsloven, sociallovgivningen og arbejdsmarkedslovgivningen, er kendetegnende for oplysningsforbundene.

I det følgende har vi valgt at dele vores bemærkninger til det foreliggende udkast til lovforslag op i to afsnit:

- Afsnit 1 omhandler lovdokumentets § 2 om Lov om specialundervisning for voksne
- Afsnit 2 omhandler lovdokumentets § 5 om specialundervisning for voksne ordblinde og forberedende voksenundervisning

1. Bemærkninger til lovudkastets § 2 om Lov om specialundervisning for voksne:

Oplysningsforbundenes Fællesråd (OF) finder det positivt, at man som resultat af kommunalreformen ønsker at placere såvel ansvaret som udførelsen af opgaverne så tæt på borgerne som muligt.

Vi finder det derfor naturligt, at det fremover bliver de nye, større kommuner, der får ansvaret for voksenspecialundervisningen, og at kommunerne i videst mulige omfang placerer undervisningen lokalt, dog under behørigt hensyn til, at borgerne bliver betjent med den største ekspertise og kvalitet i undervisningen på de forskellige handicapområder.

Da det er kommunerne, der skal bære forsørgelsesudgifterne til de handicappede borgere, der ikke får optimale betingelser for kompenserende undervisning, uddannelse og job, vil der alene af den grund ligge et væsentligt incitament for kommunerne til at tilbyde den bedst mulige undervisning.

Samtidig ser OF med tilfredshed på, at en del af de særligt specialiserede undervisningsopgaver, der kræver landsdækkende eller regionale tilbud, placeres under regionernes ansvarsområde.

Vi ønsker imidlertid at bemærke, at vi finder det vigtigt, at kommunerne – gerne i højere grad end nogle af amterne – forvaltningsmæssigt skelner mellem specialundervisning for voksne og specialundervisning for børn, ligesom vi ønsker større opmærksomhed på at sikre unge handicappede et realistisk og relevant tilbud om ungdomsuddannelse. Vi følger på disse – som på en række andre områder – de anbefalinger, som EVA afgav i sin rapport.

EVA-rapporten påviste bl.a., at der er i dag er stor forskel på, hvordan borgernes ret til specialundervisning forvaltes og fortolkes i de enkelte amtskommuner. Vi håber – og anbefaler – at der med kommunalreformen sikres borgerne lige ret til specialundervisning af høj kvalitet og i fornødent omfang, uanset hvilken kommune, de bor i.

OF konstaterer med tilfredshed, at man ønsker at bevare og udvikle den store ekspertise, der i dag findes inden for voksenspecialundervisningsområdet. Det sker bl.a. ved, at man som udgangspunkt opretholder en række institutioner, herunder navngivne kommunikationscentre for tale-høre-syns-handicappede, i regionalt regi i en overgangsperiode på 4 år, hvorefter de kan overgå til kommunal drift. En stor del af den samlede ekspertise, viden og erfaring i voksenspecialundervisningen ligger i institutioner og hos personer. Derfor er det vigtigt, at man sikrer, at denne viden mv. ikke spredes for alle vinde som følge af, at et stort antal medarbejdere bliver utrygge og søger beskæftigelse uden for området.

Vi skal i den forbindelse nævne, at oplysningsforbundenes nuværende afdelinger med specialundervisning – også ifølge EVA-rapporten – holder en faglig kvalitet, der er fuldt på højde med de nuværende amtslige skoler, og at det glæder os, at der ikke er ændringer i lovudkastet vedr. oplysningsforbundenes adgang til at indgå driftsoverenskomst med kommunerne.

Når ca. 100 kommuner overtager ansvaret for et undervisningsområde, der tidligere blev varetaget af 14 amter, er det meget vigtigt med tæt samarbejde og koordination mellem kommuner, regioner og udbydere, heriblandt driftsoverenskomstparter. Vi anbefaler, at der etableres regionale koordinations- og samarbejdsudvalg for voksenspecialundervisningen, og

at det nationale samarbejde og udviklingsarbejde, der i dag varetages af Amtrådsforeningen, fortsætter, evt. i regi af Kommunernes Landsforening.

I bemærkningerne til lovudkastet nævnes bl.a., at der skal foretages en kortlægning af behandling, genoptræning og undervisning med henblik på at afdække, hvilke opgaver, der mere hensigtsmæssigt kan varetages af Regionerne i forbindelse med hospitalsbehandling. En sådan afgrænsning af tilbuddene til handicappede har været diskuteret i adskillige år, og i OF er vi enige i, at der bør skelnes mellem undervisning, behandling og genoptræning. Vi skal dog ikke undlade at gøre opmærksom på, at der kan være "gråzoner" og at udgangspunktet for tilbuddene bør være, at den enkelte borger får ret til det bedst mulige tilbud, og ikke kommer i klemme mellem definitioner af, om der er tale om undervisning, behandling eller genoptræning. Således har fx de seneste 10 års udvikling og viden inden for behandling og genoptræning af borgere med hjerneskade vist, at en vellykket rehabilitering fordrer et tværsektorielt og tværfagligt samarbejde med borgeren i centrum.

OF anbefaler, at den kommende kortlægning og afgrænsning tager afsæt i de amter, hvor indsatsen har virket og samarbejdet har fungeret. Frederiksborg Amt er her et godt eksempel på, hvordan man gennem etablering af de såkaldte "Hjerneskadesamråd" har kvalificeret tilbuddene til denne gruppe handicappede borgere.

OF er meget tilfreds med, at det fortsat vil være muligt både at tilbyde kompenserende og hensyntagende specialundervisning under Specialundervisningsloven. Der er stor forskel på, hvordan amterne i dag anvender muligheden for hensyntagende specialundervisning, skønt den for nogle handicapgrupper er yderst relevant i sammenhæng med den kompenserende undervisning, ofte i længere forløb. Selvom der kan være et integrerende aspekt i at kombinere specialundervisning med handicapundervisning under Folkeoplysningsloven, kan det af flere grunde være u hensigtsmæssigt at erstatte den hensyntagende specialundervisning med handicapundervisning, bl.a. på grund af den høje deltagerbetaling i den folkeoplysende voksenundervisning. Men vi har i oplysningsforbundene – med succes – suppleret specialundervisning med handicapundervisning under Folkeoplysningsloven.

For oplysningsforbundene er det væsentligt, at der fortsat er mulighed for at give handicappede borgere tilbud, der integrerer dem med ikke-handicappede, at det for nogle handicappede borgere – især dem med "usynlige" handicaps – er mere "legalt" at gå til undervisning hos et oplysningsforbund end på en specialskole, samt at undervisningen tilbydes så lokalt som muligt.

Gennemsigthed, åbenhed, valgfrihed og borgerens ret til at få en højt kvalificeret undervisning, der sætter vedkommende i stand til i videst mulige omfang at være selvhjulpent, integreret og aktiv i samfundslivet, er for OF væsentlige mål for specialundervisningen.

2. Bemærkninger til lovudkastets § 5 om Forberedende Vokseundervisning og specialundervisning for ordblinde:

a. Generelle bemærkninger og bemærkninger om udbud og driftsoverenskomster mv.:

Lovudkastet lægger op til, at specialundervisning for ordblinde flyttes fra Lov om specialundervisning for voksne over i FVU-loven.

Da der er en naturlig sammenhæng mellem den grundlæggende almenundervisning i læsning, stavning og skriftlig fremstilling på FVU og kompenserende specialundervisning for ordblinde, finder OF denne flytning af lovområde både naturlig og hensigtsmæssig. Vi ønsker dog at bemærke, at der fortsat bør skelnes mellem kompenserende specialundervisning og almenundervisning, hvad der også i lovudkastet og bemærkningerne er taget højde for. Derfor vil der fortsat være behov for samarbejde omkring specialpædagogik mellem ordblindeundervisningen og den øvrige voksen-specialundervisning. Vi anbefaler, at der, såvel i forskning og læreruddannelse som i praktisk arbejde etableres fora, hvor dette samarbejde kan finde sted.

Ifølge lovudkastet skal ansvaret for FVU og specialundervisning for voksne ordblinde placeres hos Voksenuddannelsescentre (VUC), herunder ansvaret for indgåelse af driftsoverenskomster.

Vi finder sammenhængen mellem VUC, FVU og specialundervisning for voksne ordblinde naturlig i mange tilfælde, men ønsker at sikre borgerne flere valgmuligheder, og at der i videst mulige omfang vil være lokale tilbud til borgerne.

Derfor anbefaler vi, at det i lovgivningen sikres, at oplysningsforbund og andre private initiativtagere også i fremtiden kan udbyde FVU og fortsat får en aktiv rolle i forbindelse med specialundervisning for voksne ordblinde.

Af lovudkastet fremgår det, at VUC er tiltænkt ansvaret for såvel indgåelse som administration af driftsoverenskomster på området. Såfremt VUC, som selv er udbyder af FVU og ordblindeundervisning for voksne, får kompetence til at afgøre hvilke, hvor mange og i hvilket omfang andre mulige udbydere af undervisningen skal kunne få driftsoverenskomst, vil der være et habilitetsproblem, idet en part derved, ud over at varetage egne interesser, samtidigt skal optræde som uvildig instans i spørgsmålet om det samlede udbud på området.

For undgå en habilitetskonflikt, anbefaler vi derfor, at alle de undervisningsinstitutioner mv., der er nævnt i lovudkastet – plus folkehøjskolerne – får ret til at få driftsoverenskomst. Ansvaret for indgåelse af driftsoverenskomster kan enten placeres centralt i Undervisningsministeriet eller regionalt hos Regionsrådene. Der kan evt. opstilles forudsætninger og begrænsninger vedr. driftsoverenskomsterne. Således kan det overvejes, om erhvervsskoler og sosu-skoler (FVU-lovens § 7, stk. 1, nr. 1, og lovforslagets punkt 10, nr. 7) alene skal have ret til at få driftsoverenskomst til FVU, der iværksættes for disse skolars elever, ligesom der kan stilles krav til udbydernes samarbejde, fleksibilitet og lokale forankring mv.

Ud over de i lovforslaget nævnte udbydere foreslår vi, at udbyderkredsen udvides med folkehøjskolerne, således at der eksplicit i loven herefter, ud over VUC, vil være nævnt 10 mulige udbydere, som får ret til at få driftsoverenskomst.

forudsætninger. Når vi ønsker højskolerne med i udbyderkredsen, er det for at give højskoleeleverne mulighed for at styrke deres færdigheder i skriftlig dansk og matematik som en integreret del af et højskoleophold. Dette falder i tråd med højskolernes mulighed for at tilbyde danskuddannelse for tosprogede voksne.

OF mener overordnet, at en ligeværdig konkurrence mellem udbyderne vil styrke kvaliteten af de tilbud, der gives borgerne.

FVU og ordblindeundervisning for voksne har, ifølge OECD (SIALS-undersøgelsen), en målgruppe på over en million voksne. Heraf befinder over 300.000 sig på et færdighedsniveau i læsning, stavning og skriftlig fremstilling, svarende til de to laveste trin på FVU. Indtil udgangen af 2003 har ca. 40.000 voksne deltaget i FVU.

Af Amtsrådesforeningens statistik for 2003 fremgår det, at driftsoverenskomsthavernes andel af den gennemførte FVU-aktivitet er voksende, mens VUCs andel er faldende. Det er især oplysningsforbundene, daghøjskolerne og sprogcentre, der har en voksende FVU-aktivitet. Men samlet set er der et meget stort udækket behov for FVU og ordblindeundervisning. Derfor foreslår vi, at undervisningen skal kunne tilbydes af så mange kvalificerede udbydere som muligt for at være attraktiv og tilgængelig for så mange borgere som muligt, samt for at sikre borgernes frie valg mellem forskellige udbydere.

Vi skal i den forbindelse nævne, at VUC vil være særligt attraktiv for en stor gruppe borgere, der har behov for FVU eller ordblindeundervisning i forbindelse med videre almen voksenuddannelse, mens en anden stor gruppe borgere i højere grad vil søge mod tilbud hos aftenskolerne, som er mindre skoleprægede end VUC.

Oplysningsforbundenes lokale afdelinger, daghøjskolerne og produktionsskolerne har en årelang, stor erfaring og gode resultater med kurser og undervisning for borgere, der af forskellige grunde ikke har haft succes med det ordinære uddannelsessystem. Aftenskolerne har i forvejen kontakt med ca. 1,2 million deltagere om året i den folkeoplysende voksenundervisning, og en stor del af disse deltagere vil statistisk set også være i målgruppen for FVU og ordblindeundervisning. For en del ordblinde borgere vil det yderligere føles mere "legalt" at deltage i undervisning hos en aftenskole eller på en daghøjskole frem for fx at være elev på en specialscole. Endelig er aftenskolerne i forvejen til stede med mindst én afdeling i alle landets kommuner, og vil derfor kunne tilbyde FVU og ordblindeundervisning lokalt, tæt på borgernes hjem eller arbejdsplads.

En bred udbyderkreds kræver koordination. Til det formål foreslår vi, at der nedsættes koordinationsudvalg, bestående af repræsentanter for alle udbyderne i en region.

1. Koordinationsudvalget sikrer samarbejde og koordination mellem udbyderne, så deltagerne får tilbud om undervisning hurtigst muligt og så vidt muligt placeres på det rette trin. Deltagere bør således ikke sinkes af, at en udbyder ikke har deltagere nok til at oprette et hold, men skal i så fald have tilbud om at deltage hos en anden udbyder.
2. Koordinationsudvalget får ansvaret for information og opsøgende virksomhed, bl.a. over for virksomhederne i området (regionen).
3. Koordinationsudvalget tager initiativ til at etablere et frugtbart og forpligtende fagligt-pædagogisk samarbejde mellem lærere og vejledere hos alle udbyderne.

-
4. To gange om året mødes koordinationsudvalget med repræsentanter fra kommunerne, arbejdsmarkedets parter og evt. interesseorganisationer (fx Ordblinde/Dysleksi-foreningen i Danmark) og drøfter indsatsen og samarbejdet på området.
 5. Undervisningsministeriet eller Regionsrådet får ansvar for driftsoverenskomster og er tilsynsmyndighed på området.
 6. Der stilles krav om begrundelse for afslag på driftsoverenskomst for de institutioner mv. der ifølge dette forslag har ret til at få driftsoverenskomst

Samtidig ønsker vi at sikre borgernes ret til at få den undervisning, der svarer til deres behov – og gennemsigtheden af udbuddet ved:

1. At der centralt udarbejdes et obligatorisk visitationsmateriale, der skal afdække, om borgeren har krav på at få ordblindeundervisning eller forberedende voksenundervisning
2. At borgerne får ret til og mulighed for at anke afgørelser vedrørende deres undervisning
3. At udbyderne offentliggør deres tilbud, resultater og eksterne evalueringer på Internet mindst én gang årligt.

Finansiering via deltagerstyret taksameter vil være med til at sikre borgerne den rette undervisning. Vi foreslår:

1. At taksameteret for FVU og ordblindeundervisning for voksne fastsættes på Finansloven.
2. At der – for at kunne tilbyde undervisning på små hold - ydes forhøjet tilskud til FVU-undervisning, der er særligt tilrettelagt for ordblinde, samt for andre kursister, der er handicappede i forhold til undervisningen på FVU (fx hørehæmmede og synshæmmede, der har behov for særlige hjælpemidler, tolk mv.)
3. At det fortsat sikres, at ordblinde – og evt. andre handicappede - med særlige vanskeligheder kan få eneundervisning.

Endelig anbefaler OF, at den evalueringsrapport om FVU, der forventes offentliggjort af Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) i begyndelsen af februar 2005, inddrages med betydelig opmærksomhed i Folketingets og Undervisningsministeriets videre arbejde med dette lovforslag.

b. Bemærkninger til andre dele af lovudkastet:

OF bemærker med tilfredshed de fordele, som ordblindeundervisningen vil få ved at blive flyttet til FVU-loven.

Først og fremmest sikres ordblinde borgere ret til at få specialundervisning gennem et deltagerstyret taksameter, frem for – som i dag – via bloktilskud og budgetrammer i amterne.

Ordblindeundervisningen nyder også godt af, at der nu – i lighed med FVU – skal tilbydes uddannelses- og erhvervsvejledning, og at vejledningen forestås af vejledere der har ”de nødvendige faglige kvalifikationer”. På samme måde er det yderst positivt, hvis der fremover vil blive stillet specifikke uddannelseskraV til lærerne i ordblindeundervisningen. OF anbefaler, at der – i lighed med FVU – udarbejdes centrale retningslinjer herfor, samt at nuværende ordblindelærere tilbydes efteruddannelse efter behov. Oplysningsforbundene tilbyder at deltage i arbejdet med at fastlægge uddannelseskraV og foreslå og evt. udbyde efteruddannelsetilbud.

OF vil samtidig anbefale, at der udarbejdes retningslinjer for lederkvalifikationer på ordblindeområdet, for bl.a. at sikre, at lederne kan skelne mellem deltagere, der har behov for kompenserende undervisning og deltagere, der hører hjemme på FVU. Den hidtidige lederuddannelse på specialundervisningsområdet trænger til revision og styrkelse, og vi anbefaler, at der etableres en moduluddannelse, hvor ledere fra ordblindeundervisningen kan have moduler fælles med kolleger fra henholdsvis specialundervisningen og FVU.

I lovdkastet lægges der op til, at VUC-forstanderne får kompetence til at afgøre, om en borger kan få ordblindeundervisning eller ej – også selv om borgeren har henvendt sig til en drifts-overenskomsthaver. OF anbefaler, at Regionsrådene får den overordnede kompetence på dette område.

For så vidt der skelnes mellem visitation og screening af den ordblinde borger, kan visitationen i princippet varetages af andre end udbyderen, på basis af et obligatorisk centralt visitationmateriale. Screening og individuel undervisningsplan hænger derimod sammen, og den bør derfor finde sted hos udbyderen. Ikke mindst for at borgeren, som måske, efter stor selvovertalelse, endelig har henvendt sig for at få gjort noget ved sit ordblindeproblem, ikke skal opleve en række "behandlere" og tests, inden undervisningen går i gang og skaber yderligt motiverende resultater.

Det kan overvejes at indføre et "indslusningsmodul" for nye deltagere i ordblindeundervisningen, hvor undervisning og yderligere screening, samt vejledning og udarbejdelse af en individuel undervisningsplan finder sted. Et sådant modul kunne fx være på 20-40 undervisningstimer.

OF har også med tilfredshed konstateret, at muligheden for at give hensyntagende specialundervisning som led i ordblindeundervisningen, typisk i sprogfag som dansk, fremmedsprog, matematik og IT, føres med over fra Specialundervisningsloven.

Med venlig hilsen
Oplysningsforbundenes Fællesråd

Leif Max Hansen, formand

Oplysningsforbundenes Fællesråd består af:
Folkeligt Oplysnings Forbund, Inge Vinther
NETOP, Bernhard Trier Fredriksen
Liberal Oplysningsforbund, Per Paludan Hansen
Dansk Oplysnings Forbund, Ole Vig Jensen
AOF Danmark, Leif Max Hansen

70

Ordblinde / Dysleksiforeningen i Danmark

Undervisningsministeriet
Institutionsstyrelsen
Frederiksholms kanal 25
1220 København K

5. januar 2005

Høringssvar vedr. forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om specialundervisning for voksne, lov om forberedende voksenundervisning (FVU-loven) og forskellige andre lov.

Denne del af høringssvaret omfatter kun folkeskoleloven. De andre områder gives et selvstændigt høringssvar.

I forbindelse med den gennemgribende ændring af opgavefordelingen, finder Ordblindedysleksiforeningen i Danmark det centralt at sikre en god løsning af den fremtidige opgave. Specialundervisning af ordblinde er en højt specialiseret opgave. Det nye i strukturreformen er, at det er en kendt opgave i indhold og form som nu skal varetages af nye kommunale og regionale enheder. Med den nye lovgivning er det derfor vigtigt at kende og beskrive, hvad opgavens indhold er, så den lægges i den rette struktur. Ordblindeforeningen er meget tilfreds med den opmærksomhed som undervisningsminister Ulla Tørnæs har givet netop denne opgave, når hun har udtalt i offentligheden.

Det er derfor naturligt, at lovbemærkningerne kommer til at indeholde en beskrivelse af opgaven, så de politikere og fagfolk, der i fremtiden skal give opgaven en struktur gør det ud fra den viden og de videnskabelige og pædagogiske resultater vi har i Danmark. Det er med til at sikre kvalitet og de mål som undervisningsministeren og regeringen har sat sig for folkeskolen.

Forudsætningen for et tilfredsstillende skoletilbud til ordblinde elever er at der bliver foretaget en gedigen faglig afdækning af deres undervisningsbehov, og at den bliver foretaget tidligt. Med den forskningsmæssige viden og praktiske erfaring, der er opnået i de senere år, er man allerede i 2. klasse i stand til med sikkerhed kunne se, om eleven har behov for specialpædagogisk indsats på grund af ordblindhed, også om der er tale om en vidtgående indsats. Det er ikke sikkert at denne indsats skal være resten af elevens skoletid, men for en ordblind elev vil der altid være tale om en længerevarende indsats for at opnå en varig effekt.

Samfundsudviklingen og globaliseringen af arbejdsmarkedet sætter et absolut krav om, at fremtidens danskere alle har en kompetencegivende uddannelse og har grundlæggende

kompetencer, som sætter dem i stand til at efter- og videreuddanne sig i hele deres arbejdsliv. Med statsministerens ord: Når de andre er billigere end os, så skal vi være klogere end dem.

Ordblinde mennesker er i stand til at tilegne sig de samme kompetencer som andre – hvis de får den rette hjælp – i tide. Det vil sige i folkeskolen, og det vil sige tidligt i folkeskolen. Efterundersøgelser på Ordblindeinstituttet i Københavns Amt viser, at det kan lade sig gøre, og at også svært ordblinde elever kan have en meget høj uddannelses- og beskæftigelsesrate.

Forslag til lovbemærkninger:

Specialundervisning af elever med lettere ordblindhed

skal finde sted kontinuerligt i en lang periode. Kortvarige intensive læsekurser har kun kortvarig virkning, som vil fortabe sig. Effektiv specialundervisning af ordblinde skal finde sted dagligt hvis man vil opnå en varig effekt.

IT-rygsæk og andre hjælpemidler er ikke anvendelige som indlæringsredskaber, men de er særdeles gode som støtte for undervisningen og som et kompensatorisk redskab i elevens selvstændige skolearbejde. IT-hjælpemidler kan og må ikke træde i stedet for specialundervisning, hverken helt eller delvist. Eleverne skal igennem skoleforløbet arbejde struktureret med IT-hjælpemidler, således at de i de allerældste klasse og i ungdomsuddannelserne efter en god specialpædagogisk indsats i folkeskolen kan klare sig helt eller delvist med IT-hjælpemidler.

Specialundervisningen må ikke placeres så den gå ud over andre skolefag. Indsatsen skal planlægges sådan, at den skemamæssigt og samarbejds-mæssigt går hånd i hånd med den øvrige dansk-/læseundervisning. Klassens øvrige aktiviteter, temaundervisning, fælles projekter, sociale aktiviteter, m.m. må tilrettelægges, så alle elever er med i dem.

Specialundervisningen skal også omfatte de skolefag, hvor den pågældende elev i øvrigt har vanskeligheder, som er forbundet med ordblindheden, f.eks. matematik, engelsk, orienteringsfag.

Specialundervisningen af svært ordblinde elever

må finde sted i en helt anden organisationsform, idet eleven skal have en fundamentalt anderledes tilbud end normalklassen får. Undervisningen af svært ordblinde elever skal organiseres sådan at der tages højde for følgende

- elevens specialpædagogiske behov skal afdækkes tidligt (f.eks. 2. klasse) og der skal kunne tilbydes fuldtids ordblindeundervisning fra og med 3. klasse. Eleven må ikke fastholdes i normalundervisningen så lang tid, at der kommer nederlag, selvværdsproblemer, socialt/emotionelle vanskeligheder oven i de specifikke faglige indlæringsproblemer.
- der skal tilbydes et ubrudt forløb for de svært ordblinde elever i det antal år eleven har behov for det. Undervisningstilbuddet skal i givet fald kunne fortsætte til og med 10. klasse.
- undervisningen skal organiseres i klasser med elever der har samme vanskeligheder og samme specialpædagogisk behov og den skal være årgangsdelt svarende til normalundervisningen.
- undervisningstilbuddet skal omfatte alle fag og emner i folkeskolens fagrække
- der skal være tilstrækkeligt antal elever på årgangene til at der kan foretages hold- og niveaudeling i fagene, med det formål at eleverne også i andre fag end dansk kan undervises sammen med elever på samme niveau og dermed få tilstrækkelige faglige udfordringer. Hensigten er blandt andet at sikre elever som har gode forudsætninger i bestemte fag, at de f.eks. kan arbejde frem mod afgangsprøver.

- specialundervisningen må ikke organiseres så ordblinde elever går i klasse med f.eks. elever med generelle indlæringsvanskeligheder, idet deres specialpædagogiske behov er vidt forskelligt.
- undervisningen skal varetages af lærere med dokumenteret videreuddannelse i specialundervisning i dansk. Der skal være tilstrækkeligt mange elever og lærere til at der *for det første* kan opbygges et egentligt fagligt og pædagogisk miljø, *for det andet* er ressourcer til at råde over lærere med specialiseret viden inden for f.eks. IT og *for det tredje* økonomi til at råde over alle tilgængelige og egnede undervisningsmidler, herunder IT.
- undervisningstilbuddet skal i de ældste klasser lægge stærk vægt på udskoling og ruste eleverne til overgangen til ungdomsuddannelserne.

Venlig hilsen

Hans-Pauli Christiansen

Formand for Ordblinde-dysleksiforeningen i Danmark

(70) (NB. også bilag til nr. 26)

Ordblinde / Dysleksiforeningen i Danmark

4. januar 2005

Undervisningsministeriet
Institutionsstyrelsen
Frederiksholms kanal 25
1220 København K

Høringssvar vedr. forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om specialundervisning for voksne, lov om forberedende voksenundervisning (FVU-loven) og forskellige andre love.

Denne del af høringssvaret omfatter ikke ændringer af lov om folkeskolen. Foreningen giver også høringssvar til dette område i et andet papir.

Ordblindeforeningen finder meget væsentligt at det skrives i lovbemærkningerne at ordblindeundervisningen, selv den nu flyttes sammen med FVU-loven, stadig betragtes som specialundervisning for voksne. At indhold og tankegang i ordblindeundervisningen følger de principper, som er gældende i dag, hvor ordblindhed betragtes som et læse og kommunikationshandicap. Det er vigtigt, at det står i lovbemærkningerne, fordi lov om specialundervisning for voksne stadig kommer til at bestå. Det er også i overensstemmelse med lovparagrafferne i forslaget. Undervisningsminister Ulla Tørnæs har på konferencer op til lovens offentliggørelse og i svar til Ordblindeforeningen lagt stor vægt på at det er to væsentforskellige undervisningsanliggender Specialundervisning for ordblinde og FVU, almen opkvalificerende dansk og matematik der bringes sammen under sammen tag i en lovgivning.

Denne tankegang må også præge organiseringen og udbuddet af de to undervisningstilbud, og det er væsentligt at pege på, at den kompetence som i dag findes hos de private initiativtagere og på tale- institutter/kommunikationscentre fastholdes, når der skal indgås driftsoverenskomster. For Ordblindeforeningen er det meget vigtigt at borgeren kan komme til et kvalificeret ordblindeundervisningstilbud tæt ved bolig og arbejdsplads. Antallet af udbydere må ikke blive mindre end i dag, og det er vigtigt, at der findes skoler der udvikler ordblindeundervisningen overalt i landet. Et stigende antal voksne ordblinde sikres gennem ordblindeundervisning tilknytning og fastholdelse på arbejdsmarkedet. Jeg henleder også her opmærksomheden på undervisningsministerens svar til Ordblindeforeningen.

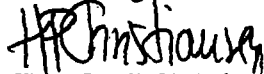
Ved indgåelse af driftsoverenskomster vil det være naturligt, at regionsrådene indgår driftsaftaler alle udbydere: VUC, de private initiativtagere og tale- høreinstitutter. Herved sikres kompetencen og kvaliteten af undervisning til gavn for borgeren. Der opstilles krav til udbydere for at kunne indgå en driftsaftale. Kravene skal omfatte krav om kvalifikationer til at visitation, lærer kvalifikation/ uddannelse som læsepædagog, krav om kendskab til IT-hjælpedmidler i

undervisning af ordblinde samt kvalifikationer til at give specialpædagogisk vejledning og rådgivning. Erfaring med rådgivning i anvendelse af IT-hjælpeprogrammer på arbejdsmarkedet.

Det er vigtigt at det er indehaveren af driftoverenskomsten/ skolelederen der varetager visitationen. I dag visiterer driftoverenskomsthavere til ordblindeundervisning. Det er vigtigt, at ansvaret for Tildeling af ordblindeundervisning og ophør med ordblindeundervisning vurderes af driftoverenskomsthavere, fordi kvaliteten af tilbudet sikres gennem ovenstående krav.

Denne bredde i udbud og ansvar vil give den bedste kvalitet og være bundet af samarbejde og naturlig konkurrence til gavn for fastholdelse og udvikling af kvalitet.

Med venlig hilsen

Hans-Pauli Christiansen

Formand for Ordblinde-dysleksiforeningen i Danmark

71

Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

Dato: 7. januar 2005
J. nr: 2004/5020-148
Sagsbeh.: hfu
Fil-navn: o5uvmspecialundervisning

Høring vedrørende forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om specialundervisning for voksne, lov om forberedende voksenundervisning (FVU-loven) og forskellige andre love

Rådet for Etniske Minoriteter takker for lejligheden til at fremkomme med bemærkninger til forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om specialundervisning for voksne, lov om forberedende voksenundervisning (FVU-loven) og forskellige andre love.

Rådet for Etniske Minoriteter ser det som positivt, at det med kommunalreformen tilstræbes en mere borgernær forvaltning af den offentlige service, herunder beslutninger vedrørende specialundervisning. Rådet er imidlertid bekymret over den manglende repræsentation af etniske minoriteter i organer med indflydelse på specialundervisningen.

Taget tendensen til overrepræsentation af tosprogede børn i specialundervisningen i betragtning, som det fremgår af Undervisningsministeriets evaluering af dansk som andetsprog i folkeskolen, mener rådet, det er problematisk, at etniske minoriteter ikke er repræsenteret i institutionsbestyrelserne for hverken de kommunale eller regionale institutioner. De er endvidere ikke repræsenteret i Klagenævnet for vidtgående specialundervisning.

Rådet anbefaler derfor en tilføjelse i loven om, at der til institutionsbestyrelser for kommunale institutioner skal udpeges et medlem efter indstilling fra det kommunale integrationsråd, og at der i institutionsbestyrelser for regionale institutioner skal udpeges et medlem efter indstilling fra de regionale netværk mellem de kommunale integrationsråd. På nuværende tidspunkt er der etableret regionale netværk mellem de kommunale integrationsråd. Disse vil Rådet for Etniske Minoriteter sørge for at få omstruktureret, således at de stemmer overens med de fem nye regioner.

- 2 -

Rådet for Etniske Minoriteter anbefaler endvidere en tilføjelse i loven om, at der til Klagenævnet for vidtgående specialundervisning udpeges et medlem efter indstilling fra Rådet for Etniske Minoriteter.

På vejen af Rådet for Etniske Minoriteter

formand Sükrü Ertosun

Henrik Pedersen/Uvm
07-01-2005 17:11

Til Henrik Thode/Uvm@UVMIN
cc
bcc
Emne Vids.: Høringsvar(2): 2004-2322-10
Journalisering af indgående post

72

Journalnr.
Sagsgruppe tekst
Dokumentløbenr.
Sagsbehandler
Emne

Kontorchef Henrik Pedersen
Undervisningsministeriet
Uddannelsesstyrelsen
Juridisk kontor for almene uddannelser
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K.

Tlf.: 3392 5000, Direkte Tlf.: 3392 5369
Fax: 3392 5302, E-mail: Henrik.Pedersen@uvm.dk
— Videre sendt af Henrik Pedersen/Uvm den 07-01-2005 17:11 —

Rie Luise Dahl/Uvm
07-01-2005 16:45

Til Us-Jka.Post@Uvm.Dk
cc Bodil K. Rasmussen/Uvm@UVMIN, Henrik
Pedersen/Uvm@UVMIN
Emne Høringsvar(2): 2004-2322-10

Journalisering af indgående post

Journalnr.
Sagsgruppe tekst
Dokumentløbenr.
Sagsbehandler
Emne

Høring over forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om specialundervisning for voksne, lov om forberedende voksenundervisning (FVU-loven) og forskellige andre love (Udmøntning af kommunalreformen for så vidt angår specialundervisning, forberedende voksenundervisning, ordblindeundervisning m.v.)

Uddannelsesstyrelsen har i brev af 1. december 2004 anmodet Rådet om Kortuddannedes Fortsatte Uddannelse om eventuelle bemærkninger til ovennævnte forslag.

Rådet har behandlet høringen på mødet den 16. december 2004, og der blev i denne sammenhæng fremført følgende:

Rådet er bekendt med ønsket om at sikre, at beslutninger om specialundervisning træffes så tæt på borgerne som muligt, samt at sammenhængen mellem specialundervisning og den almindelige undervisning styrkes. Rådet tager derfor til efterretning, at myndighedsansvaret for

specialundervisningen for voksne som udgangspunkt samles i kommunerne, dog således, at de tilbud, der gives på de mest specialiserede lands- og landsdelsdækkende undervisningsinstitutioner, overføres til regionerne. Rådet peger i den sammenhæng på, at fokus bør rettes mere mod de unge, og at lov om specialundervisning for voksne bør ændres, således at det sikres, at alle unge med særlige behov tilbydes undervisning, og at der sikres landsdækkende normer for undervisningens omfang og varighed.

Rådet har noteret sig, at ansvaret for tilbuddet til ordblinde overføres til lov om forberedende voksenundervisning (FVU-loven), og at den forberedende voksenundervisning forankres på de eksisterende voksenuddannelsescentre (VUC), der omdannes til selvejende institutioner. Det blev i den sammenhæng foreslået, at taksten til ordblindeundervisningen ændredes fra holdtakst til timetakst, idet undervisningsbehovet kan variere fra person til person.

Der blev endvidere udtrykt bekymring for, om de foreslåede ændringer vil betyde en forringelse for de potentielle målgrupper. Der bør derfor - eventuelt som en overgangsordning - sikres et udbud også i tyndt befolkede områder, ligesom der bør sættes fokus på det opsøgende arbejde, som FVU-konsulenter udfører.

På vegne af

Kim Olsen
Næstformand for Rådet om
Kortuddannedes Fortsatte Uddannelse

Med venlig hilsen
Rådets sekretariat

Kontorfuldmægtig Rie Luise Dahl
Undervisningsministeriet
Uddannelsesstyrelsen
Tværgående kontor for erhvervsrettede uddannelser
Vester Voldgade 123
1552 København V

Tlf.: 3392 5000, Direkte Tlf.: 3395 5417
Fax: 3392 5666, E-mail: Rie.Luise.Dahl@uvm.dk

Til
Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Trafikministeriet
Undervisningsministeriet
Skov- og Naturstyrelsen
Folketingets Ø-kontaktudvalg

74

Strynø d. 6. januar, 2005

I Sammenslutningen af Danske Småøer er vi glade for at være høringspartner i en så vigtig sag som gennemførelsen af en kommunalreform. Men vi har også måttet erkende, at vi ikke har haft ressourcer til at læse de mange lovforslag grundigt fra ende til anden. Derfor vælger vi i denne henvendelse at sætte fokus på områder der er vitale for de små øer, og som vi mener, der bør tages hensyn til, når en ny opgavefordeling skal tegnes. I overskriftsform ser disse kerneområder således ud:

- Færgedrift, finansiering af denne samt brugerrepræsentation i færgestyrelser
- Skoler på de små øer, sikring af disse
- Styrkelse af beredskabet i de små ø-samfund
- Sikring af nærdemokratiet
- Støtte til unge øboeres uddannelse

Kommunalreformen ser vi ikke blot som en mulighed for at sikre serviceniveauet på de små øer, men som en mulighed for at forbedre dette, hvilket kan være medvirkende til at udnytte det udviklingspotentiale, som de små ø-samfund, efter vores mening, vitterlig har. Vi mener, at man med gennemførelse af vores forslag har mulighed for at udøve en progressiv landdistriktpolitik.

Vedlagt denne henvendelse er bilag, hvor vi går i dybden med de enkelte punkter.

På vegne af Sammenslutningen af Danske Småøer

Claus Jensen
Sekretariatsleder

Sammenslutningen af Danske Småøer
Strynø Brovej 12, Strynø
5900 Rudkøbing
Tlf. 62 51 39 93 Fax: 62 51 39 96
Email: cj@danske-smaaer.dk

BILAG 1

Færgedrift, finansiering samt brugerrepræsentation i bestyrelser

Hidtil er finansieringen af færgedriften foregået ved en tre-delning af udgiften, således at færgebetjeningen finansieres af kommune, stat og amt. Med amternes nedlæggelse, skal denne ordning revideres. Der er lagt op til, at staten ønsker, at statens og amtets del af finansieringen, på sigt erstattes af et generelt bloktilskud til kommunerne. Dette bekymrer, da kommunen derved ikke er forpligtiget til at bruge pengene på færgedriften, hvilket kan medføre serviceforringelser. Vi har erfaring med at eks. det §19-tilskud, der gives til økonomisk trængte kommuner på baggrund af, at kommunen har ekstra udgifter til drift af skoler, mv. på de små øer, ikke forpligtiger kommunen til at bruge pengene på øen. Vi har respekt for princippet om kommunal selvforvaltning, men finder det uheldigt, at en kommune kan modtage tilskud til opretholdelse af offentlige ydelser på en ø, og så alligevel, uden konsekvenser for tilskuddets størrelse, skære ned på det offentlige serviceniveau. Vi frygter det samme vil kunne ske på færge-området, hvis finansieringen overgår til et generelt bloktilskud. Derfor foreslår vi at følgende sikres i lovgivningen:

At kommuner med øer får et øremærket statstilskud til drift af færger svarende til det beløb kommunen selv bidrager med.

Vi mener det er vigtigt, at øboere, der bruger færgerne, har medindflydelse på driften af denne. Der er gode erfaringer med brugerrepræsentation i færgebestyrelserne, da øboerne som brugere kan give kvalificerede bidrag til at optimere færgedriften. Vi foreslår, at denne indflydelse sikres gennem lovgivningen:

At rederier, der besejler de 27 småøer skal reservere plads til en rimelig repræsentation af øboere i færgernes bestyrelser.

Den hidtidige finansiering af færgedriften har været af afgørende betydning for, at mange danske øer fortsat har en fastboende befolkning. Man kan frygte, at en forringelse af færgedriften vil undergrave den stabilisering, og nogen steder forbedring, af befolkningstallet på de små øer. Kort sagt, færgerne er øernes livline og en forringelse af denne kan være startskuddet til en ny affolkning af de små øer.

Sammenslutningen af Danske Småøer

BILAG 2

Skoler på de små øer, finansiering af disse

Man kan med rette frygte, at nedskæringer på skoleområdet i de små ø-samfund vil blive intensiveret med en ny kommunalreform, da det vel må betragtes som en del af rationale bag en kommunalreform, at der findes besparelser, også på skoleområdet. Det er en kendsgerning, at når en ø-skole lukkes, så sker der en affolkning på øen og befolkningsgennemsnittet stiger voldsomt. De øer, der i disse år oplever en befolkningsfremgang, er stort set alle øer med skoler. De små øer har et vækstpotentiale. Dette vil undergraves, hvis der sker yderligere nedskæringer på skoleområdet. At skolerne udover at være af stor betydning for øernes attraktivitet for børnefamilier, yderligere er af stor betydning for øernes kulturelle og sociale liv, er endnu et argument for at bevare disse.

Vi mener ikke, at kommunerne kan være alene om opgaven at drive de små ø-skoler, derfor foreslår vi:

At skolerne sikres gennem lovgivningen og at staten medfinansierer driften af skolerne med 2/3, og kommunen med 1/3.

Dette vil ikke blot lette presset på de nuværende ø-skoler, men vil også kunne åbne for etablering af nye skoler. Afslutningsvis mener vi også, at ø-skolen udgør en ekstra ressource for fastlandsskolerne. Ø-skolen kunne eks. bruges af børn fra fastlandet, der i en længere eller kortere periode trænger til et miljøskift.

Sammenslutningen af Danske Småøer

BILAG 3

Styrkelse af sygdomsberedskabet

Sammenslutningen af Danske Småøer prioriterer højt, at øboerne har adgang til sundhedsprofessionelle på små øer, såsom læger, sygeplejersker, og hjemmepleje. Og at denne adgang stadig forbedres. Men vores 27 små øer er meget forskellige, og der er derfor forskellige behov, der skal dækkes. Nogle øer vil stadig have behov for bosiddende læge eller sygeplejerske. Her må man tage udgangspunkt i den enkelte ø's behov. Dog vi mener, at man kan forbedre sygdomsberedskabet ved som minimum via lovgivning at organisere et beredskab på de småøer, der i akut-situationer kan foretage en præhospital indsats før redningsmandskab er fremme. Dette beredskab må nødvendigvis udstyres med nødvendige værktøjer som uddannelse, eks. udvidet første-hjælp. Vi betragter et sådant beredskab som en åbenlys parallel til det lovpligtige brandberedskab, som i dag er på øerne. Et sådant beredskab vil ikke bare kunne gøre en forskel ved ulykker, men vil også have en tryghedsskabende effekt.

Derfor foreslås det:

At der tages udgangspunkt i øernes forskellighed og at kommunerne pålægges, så vidt det er et ønske fra øen, at etablere et beredskab, som i tilfælde af ulykker kan bistå den tilskadekomne før professionelle er fremme, og at dette beredskab tilbydes den fornødne uddannelse.

Ydermere er det et ønske, at man giver kommunalt ansatte sygeplejersker mulighed for at varetage akutte opgaver, hvilket hidtil har været hindret af, at dette har været en amtslig opgave. Selvom de nye regioner formentlig overtager disse amtslige opgaver, så vil det være en klar forbedring, hvis den hidtidige kassetænkning opgives, så den kommunalt ansatte sygeplejerske også kan tage sig af disse opgaver. En forbedring af sygdomsberedskabet, som burde være åbenlys.

Sammenslutningen af Danske Småøer

BILAG 4

Sikring af nærdemokratiet

Vi er glade for at være inviteret til deltagelse i debat om sikring af nærdemokratiet, et initiativ sat i gang af Indenrigs- og Sundhedsministeren, da sikring af nærdemokratiet, og i vores tilfælde øernes stemme, i de større kommuner, ligger os meget på sinde. I dag er det således at en kommune kan nedsætte et ø-udvalg. Men man skal ikke, og der er ingen klare retningslinier for, hvordan sådan et udvalg sammensættes. Nogen steder bliver ø-repræsentanterne i et sådant udvalg valgt på demokratisk vis, andre steder bliver de udpeget af borgmesteren.

Vi forslår at følgende sikres i lovgivningen:

At kommuner, hvori øer organiseret i Sammenslutningen af Danske Småøer, er beliggende, skal nedsætte et høringsberettiget ø-udvalg, hvor sager af relevans for ø-samfundet behandles. Øboernes repræsentanter i disse udvalg vælges efter demokratiske principper i forbindelse med kommunalvalg. Såfremt den enkelte ø ønsker det, kan udvalget tillægges ansvar for dele af den kommunale forvaltning på øen.

Sammenslutningen af Danske Småøer

BILAG 5

Støtte til unge øboeres uddannelse

Hidtil har de små øer været begunstiget af at unge øboere, der efter folkeskolen er nødsaget til at fraflytte øen for at påbegynde en ungdomsuddannelse, kan ydes tilskud af Indenrigs- og Sundhedsministeriet samt kommune og amt. Denne ordning er gældende for de øer, der har en halv times sejlads eller mere til fastlandet. Vi vil blot appellere til, at denne ordning ikke forringes, nu da amtet og dermed dets tilskud bortfalder, men at en anden finansieringsnøgle beslattes. Øboerne ønsker som alle andre borgere, at deres unge skal uddanne sig. Denne ordning har været en stor hjælp i den henseende og vi ønsker, at ordningen opretholdes.

Sammenslutningen af Danske Småøer

76.

Januar 2005

Høringssvar vedr. høring over lovforslag til udmøntning af kommunalreformen på Undervisningsministeriets område.

Samrådet vedrørende den amtskommunale specialundervisning for voksne består af konsulenter/sagsbehandlere i amterne og København og Frederiksberg kommuner, som arbejder med tilbud i henhold til lov om specialundervisning for voksne.

Samrådet har følgende svar til ovennævnte høring:

Samrådet finder, at med den kommende ny struktur på det kommunale og regionale område og den ændrede opgavefordeling, er det af stor vigtighed, at den eksisterende faglige ekspertise i bæredygtige specialpædagogisk faglige miljøer bevares.

Denne værdifulde ekspertise bør sikres i en overordnet form fremover, idet de enkelte kommuners holdning til området vil kunne veksle meget og derfor skabe et usikkert og uensartet kvalitetsgrundlag for den kommende undervisning.

Danmarks Evalueringsinstitut pegede i deres evaluering af området i 2003 netop på vigtigheden af at fastholde ekspertisen og sikre området i en overordnet form, således de geografiske forskelle i serviceniveau blev udlignet i tilbudene til de forskellige handicapgrupper.

I tråd med evalueringsrapporten vurderer samrådet, at en ny lovgivning bør præcisere kravene gennemsigtighed og lighed for borgere på tværs af kommuner og regioner.

I forhold til rådgivning/vejledning, som er en væsentlig del af det kompenserende tilbud, samt den specialpædagogiske bistand i specialundervisningen for voksne, finder samrådet, at en fortsat kvalitetsudvikling på dette felt fx kunne sikres ved en parallel "VISO-model" for specialundervisningen.

I forbindelse med afgrænsningen af de regionale opgaver finder samrådet, at en fremtidig afgrænsning og det efterfølgende serviceniveau i forhold til tilbud om en vidtgående undervisningsforanstaltning bør afgøres ud fra en konkret afdækning. Det bør være en pædagogisk, psykologisk såvel som faglig afdækning og funktionsbeskrivelse, således at kriterierne bliver mere præcise og ensartede på landsplan. Tilbudet defineres mest kvalificeret ud fra brugerens behov i stedet for den aktuelle, lokale kapacitet på området.

Samrådet vurderer, at tilbudet til borgere med de mest komplicerede og krævende behov bør sikres yderligere via en selvstændig lovfæstelse af regionernes forsynings- og udviklingsforpligtelse.

Samrådet finder, at den visitationspraksis, der lægges op til i loven, kan medføre en ekstra administrativ byrde og længere sagsbehandling, da ekspertisen dels findes på institutionen/i regionen. Samrådet foreslår således, at personen fortsat selv henvender sig eller henvises af fx speciallæge. Dette gælder især på kommunikations-, syns- og hjælpemiddelområdet som forventes placeret i regionerne.

I bemærkningerne til lovforslaget peges på, at regionerne kan etablere ungdomsuddannelses tilbud for unge med særlige behov fx sent udviklede. Samrådet finder det uheldigt, at dette ikke nævnes og sikres i lovforslaget. Ligeledes finder samrådet, at en ungdomsuddannelsesgaranti bør gælde alle unge uanset graden af handicap.

Endelig skal det nævnes, at samrådet finder, at den ny lov om forberedende voksenundervisning (FVU), har en god pointe i at samle tilbudene til læsesvage under et. ved at samle ekspertisen kan der sikres et differentieret tilbud, der også kan rumme de deltagere, som har behov for et individuelt og længerevarende forløb for at kunne kompensere for deres læsehåndicap.

Samrådet skal gøre opmærksom på, at repræsentanterne fra Københavns Kommune og Århus Amt henholder sig til kommunens/amtets høringssvar.

På samrådets vegne

Kurt Buchgraitz, formand.

77

8

Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

5. januar 2005

SOS05/2239

Vedr. forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om specialundervisning for voksne, lov om forberedende voksenundervisning og andre love – j. nr. 2004-2322-10

Skole og Samfund takker for det tilsendte udkast til lovforslag til udmøntning af kommunalreformen på Undervisningsministeriets område. Vi forholder os i vores høringssvar alene til forslagene til ændring i Folkeskoleloven.

Vi kommenterer først de ændringer i Folkeskoleloven, som er med i Undervisningsministeriets lovudkast. Derefter vil vi kommentere nogle ændringer, som ikke er kommet med i udkastet, men som efter Skole og Samfunds mening er nødvendige følger af omlægningen af den kommunale struktur.

Vi konstaterer indledningsvis, at der er tale om en meget omfattende ændring af strukturen i folkeskolen. De enkelte elever og forældre, som er afhængige af ordentlige specialundervisningstilbud, bliver med reformen meget afhængige af den enkelte kommunes faglige kapacitet og vilje til at leve op til lovens intentioner. Man kan således befrygte, at det vil blive vanskeligt at sikre en ensartet sagsbehandling over hele landet. Man kan ligeledes befrygte, at de enkelte elevers og forældres retssikkerhed vil blive endnu mere usikker, end den er i forvejen.

Der bør således i loven indbygges nogle retsgarantier, som sikrer elevernes og forældrenes retsstilling. I forbindelse med lovgivningen bør der stilles centrale krav til specialundervisningen i form af kvalitetsmål for undervisningen og i form af krav om, at undervisningen tilrettelægges med udgangspunkt i den individuelle plan for eleven.

Der bør ligeledes i loven indbygges en garanti for, at en elev skal være færdigvisiteret af PPR inden for en vis tidsfrist. Denne garanti skal sikre, at kommunerne giver deres PPR-tjeneste en tilstrækkelig kapacitet. Endvidere skal den nuværende bestemmelse om, at der skal lægges betydelig vægt på forældrenes ønsker vedr. undervisningstilbud bevares og udbygges,

således at det præciseres, at forældrene skal have et egentligt valg mellem flere relevante tilbud.

Der findes i dag i amterne en gennem mange år opbygget ekspertise vedrørende den vidtgående specialundervisning. Det er afgørende for de elever, der har brug for denne undervisning, at ekspertisen ikke går tabt eller bliver udvandet på grund af kommunalreformen.

Kommunerne får efter lovforslaget via bloktilskud tilført alle de resurser, som i dag anvendes på den amtskommunale vidtgående specialundervisning. Alligevel kan det belygtes, at mange af de nye kommuner ikke vil få en størrelse, så de kommer til at råde over den nødvendige ekspertise vedrørende visitation, undervisningstilbud og lærerkræfter. Vi er opmærksomme på, at kommunerne vil kunne købe sig til ekspertise i undervisningstilbudene hos andre kommuner. Da sådanne højt specialiserede undervisningstilbud ofte er meget dyre, kan man imidlertid belygte, at kommunerne ikke altid vil være villige til at ofre de nødvendige midler, men at de selv vil forsøge at stable mindre velegnede tilbud på benene.

Desuden vil den enkelte specialundervisningselev være helt afhængig af, at der i den enkelte pædagogisk-psykologiske rådgivning findes tilstrækkelig viden om de tilbud, der er nødvendige for netop denne elev. På denne baggrund foreslår Skole og Samfund derfor, at der ved lovændringen oprettes nogle regionale videnscentre eller lignende, som de lokale PPR-kontorer kan trække på i sager, som kræver specialistviden. Disse centre kan finansieres af regionens kommuner.

Endvidere foreslår vi, at de foreslåede regionale udviklingsråd helt specifikt får til opgave, nøje at følge udviklingen af specialundervisningen i regionens kommuner. Dette er en så vigtig opgave, at udviklingsrådene ikke bør belastes af andre opgaver. De bør derfor oprettes i medfør af Folkeskoleloven, og samtidig gøres permanente. Udviklingsrådene bør bestå af repræsentanter for regionen, regionens kommuner, samt forældre og personale i specialundervisningen. Samtidig bør udviklingsrådenes kompetence over for kommunerne præciseres.

Det foreslås i lovforslagets § 1 nr. 28, at sammensætningen af klagenævnet for vidtgående specialundervisning ændres, således at det fremover kommer til at bestå af en formand samt 1 medlem beskikket af regionsrådene, 2 medlemmer af KL, og 2 medlemmer af De Samvirkende Invalideorganisationer.

Skole og Samfund finder det helt relevant, at De Samvirkende Invalideorganisationer beskikker et medlem af klagenævnet. Imidlertid skal vi gøre opmærksom på, at en stor del af de elever, der henvises til vidtgående specialundervisning, ikke lider af et fysisk handicap, men er henvist af andre

årsager. Ifølge tal fra Amtsrådsforeningen skyldes henvisningen til vidtgående specialundervisning for 43 % vedkommende generelle indlæringsvanskeligheder, mens 9 % er henvist af socio-emotionelle årsager og 12 % på grund af Asperger eller ADHD.

De Samvirkende Invalideorganisationer har ingen særlig ekspertise på disse områder. Vi finder det derfor mere relevant, at klagenævnet fremover kommer til at bestå af et medlem beskikket af De Samvirkende Invalideorganisationer og et medlem beskikket af Skole og Samfund, der råder over ekspertisen vedrørende samarbejdet mellem hjem og skole og repræsenterer forældrene i folkeskolen.

Sluttelig vil vi kommentere noget af det, som ikke er kommet med i udkastet til ændring af Folkeskoleloven.

Det fremgår af Folkeskolelovens § 42, stk. 3, at kommunalbestyrelsen efter anmodning fra skolebestyrelsen kan lade ét af sine medlemmer deltage i skolebestyrelsens møder uden stemmeret. Det er en bestemmelse, der benyttes meget i mindre kommuner til stor gavn for både skolebestyrelser og kommunalbestyrelser, idet den giver kommunalbestyrelsesmedlemmerne et førstehåndskendskab til hverdagen i folkeskolen. I de nye storkommuner vil det næppe længere være muligt for kommunalbestyrelsens medlemmer at deltage i skolebestyrelsesmøderne, alene på grund af det større antal skoler i den enkelte kommune.

Den psykologiske afstand mellem kommunalbestyrelsen og skolebestyrelserne – og hermed skolens elever og forældre – vil således blive større i de nye kommuner. Kommunalbestyrelsesmedlemmernes kendskab til skolerne og deres drift vil også blive voldsomt forringet. På denne baggrund bør det gøres obligatorisk for kommunerne at oprette et fælles rådgivende organ i henhold til Den Kommunale Styrelseslov og Folkeskolelovens § 41. Bestemmelsen i § 46 a vedr. affoldelse af møder mellem kommunen og skolebestyrelserne vil i de nye større kommuner næppe kunne bringes til at fungere i praksis.

Med venlig hilsen

Niels-Christian Andersen
Sekretariatschef

Direkte telefon: 3386 0202
Email: nca@skole-samfund.dk

FAGLIGT FÆLLES FORBUND

78

Undervisningsministeriet
Institutionsstyrelsen
Frederiksholms Kanal 25
1220 København K

J.nr.: pesc/apd 10-2

5. januar 2005

Vedr. høring over:

Udkast til forslag til ændring af lov om institutioner for uddannelse til studentereksamen, lov om institutioner for uddannelsen til højere forberedelseksamen, lov om grundlæggende social- og sundhedsuddannelser, lov om almen voksenuddannelse og om voksenuddannelsescentre og forskellige andre love.

FAGLIGT FÆLLES FORBUND
Kampmannsgade 4
DK-1790 København V
tlf. +45 70 300 300
fax +45 70 300 301
e-mail: 3f@3f.dk
www.3f.dk

Specialarbejderforbundet (nu 3F) har med tak modtaget ovennævnte forslag i høring og har i den anledning følgende bemærkninger:

Forslaget er en udmøntning af kommunalreformens virkninger på styring og struktur m.v., men vi noterer, at det også rummer andre ændringer omkring ovennævnte uddannelser m.v.

For så vidt angår ændringerne i institutionsloven står vi noget uforstående overfor regionsrådets tiltænkte funktion som koordinator af udbudet af grundforløb i erhvervsuddannelserne. For at øge kvaliteten har erhvervsskolerne måttet begrænse og specialisere udbudet, således at mange brancher kun er repræsenteret på en - eller ganske få skoler. Erhvervsskolernes udbud er derfor ikke regionsopdelt, men landsdækkende. Vi går ud fra, at forslaget ikke sigter mod at ændre den udvikling, ligesom vi også går ud fra, at undervisningsministeriets godkendelseskompetence overfor erhvervsskolernes uddannelsesudbud med dette forslag ikke overføres til regionsrådet.

Efterfølgende kommentarer vedrører alene lov om:

- almen voksenuddannelse og om voksenuddannelsescentre
- forberedende voksenundervisning (FVU)
- specialundervisning m.v. for voksne.

Vi ser overførselen af dansk for ordblinde voksne fra specialundervisningsloven til FVU-loven som et udtryk for, at løsning af voksnes læseproblemer fremover skal findes inden for en fælles indsatsram-

FAGLIGT FÆLLES FORBUND

me, men med udgangspunkt i den enkelte voksnes helt aktuelle problem: den dårlige læsefunktion.

Dette åbner for en mere smidig og deltagervenlig indsats, som vi tidligere har foreslået, og derfor ikke har yderligere bemærkninger til.

Derimod kan vi ikke anbefale den monopolisering af VUC, som forslaget lægger op til:

VUC bliver nu eneudbyder af FVU og ordblindeundervisning. Andre aktører kan komme på banen, men kun efter overenskomst med VUC. Dette er af flere årsager uacceptabelt:

1) VUC har ikke tidligere kunnet udbyde ordblindeundervisning, men med det nye forslag skal VUC forestå både visitationen, undervisningen, planlægningen og samarbejdet i regionen. Da det drejer sig om en kompliceret og højt specialiseret aktivitet, er det helt uacceptabelt, at VUC - uden viden og erfaring - tildeles en så central funktion, uden rådgivning og uden deltagelse fra de organisationer og aktører m.fl. som i regionen har erfaring og viden om de ordblinde, om dysleksi, om rekruttering til ordblindekurser og om de regionale erhvervsmuligheder for ordblinde.

2) Udbudet indenfor voksenundervisning er i nogen grad præget af kvalitetsforbedrende konkurrenceforhold. Efterspørgslen efter kvalifikationer sker oftere og oftere via faglige organisationer eller virksomheder, som professionelt er i stand til at vurdere kvalitet i de regionale tilbud. Det er derfor helt i modstrid med sund fornuft, Folketingets og regeringens egen politik samt brugernes interesser, at monopolisere FVU og ordblindeundervisningen.

Vi skal derfor foreslå, at regionsrådene tildeles kompetence til at rådgive, vejlede og godkende omkring læse/ordblindeindsatsen i så vidt muligt samme omfang som amtsrådene. Dels for at sikre at den opbyggede ekspertise og erfaring i amtsrådene ikke går til spilde, men nyttiggøres og bevares, dels for at undgå den uheldige konstruktion, at én bestemt skoleform - udover at være kursusudbyder - tillige gives retten til at lede og fordele adgangen til statstilskud blandt regionens øvrige voksenskoler.

Af befænkningen om AVU fra Brinthusvalget og af bemærkningerne til AVU-loven fremgår, at det er et hovedsigte med den almene voksenundervisning, at give voksne muligheder for at opnå bedre kvalifikationer på arbejdsmarkedet, dels for at sikre sig et solidt grundlag for selvforsørgelse, dels for at skabe vækst i velfærdssamfundet. Derfor har kontakten til arbejdsmarkedet gennem partsrepræsentationen i centerrådene været et vigtigt grundlag for VUC's markante vækst siden lovens vedtagelse i 1989.

FAGLIGT FÆLLES FORBUND
Kampmannsgade 4
DK-1790 København V
tlf. +45 70 300 300
fax +45 70 300 301
e-mail: 3f@3f.dk
www.3f.dk

FAGLIGT FÆLLES FORBUND

Ved VUC's overgang til selvejende institution ændrer centerrådene status til bestyrelser, uden at hovedsigtet med AVU i øvrigt ændres. Det må således antages, at rådernes forpligtelser i forhold til regionens arbejdsmarked videreføres af bestyrelserne. Vi vil derfor kraftigt henstille til, at der i det endelige forslag indføres bemærkninger om, at arbejdsmarkedets parter indbydes til at deltage i bestyrelserne for VUC.

Vi skal herunder bemærke, at som en konsekvens af amternes nedlæggelse fjernes også begrundelsen for FVU-rådet, som rådgivende i FVU-spørgsmål overfor amtsrådet. Der kan næppe rejses tvivl om, at parternes medvirken i FVU-rådene er en væsentlig årsag til den kraftige vækst, der har præget området. Men VUC's overtagelse af amtsrådenes styrende og planlæggende funktioner i forhold til FVU begrænser ikke behovet for rådgivning og tilrettelæggelse af indsatsen i samarbejde med parterne på det regionale arbejdsmarked. Da der ikke lægges op til andre styrende og rådgivende organer, er denne opgave formodentlig tiltænkt den kommende bestyrelse, hvilket således kun forstærker behovet for partsmedvirken i bestyrelserne.

Endelig har vi noteret, at de gældende muligheder for klager over afgørelser truffet af VUC ikke videreføres, eller erstattes med nye regler om klageadgang overfor en anden myndighed.

Typisk vil en kursist klage over ikke at blive optaget til en undervisning. Uden et formelt klagesystem vil den pågældende være henvist til domstolene eller til en politisk behandling. Dette er en urimelig svækkelse af retsstillingen for en gruppe af kursister, som formodentlig har det allersvageste udgangspunkt, når de vil forsvare deres rettigheder overfor systemet.

Vi opfordrer derfor til at indføre bestemmelser om, at klager over afgørelser truffet af VUC indbringes for bestyrelsen med mulighed for efterfølgende at rejse sagen overfor regionsrådet hhv. undervisningsministeren.

Afslutningsvis oplyses, at vi har medvirket i udformning af hørings-svar afgivet af LO, som vi i det hele taget henholder os til.

Venlig hilsen

Poul Erik Skov Christensen / Kim Olsen

FAGLIGT FÆLLES FORBUND
Kampmannsgade 4
DK-1790 København V
Tlf. +45 70 300 300
fax +45 70 300 301
e-mail: 3f@3f.dk
www.3f.dk

79

Speciallærerforeningen
Åberrå 5, 4.
1124 København K

Undervisningsministeriet
Uddannelsesstyrelsen
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

Høringssvar

Den 6. januar 2005

Jr.nr: 04/7800/001/006
/LS

Høringssvar vedrørende Forslag til Lov om ændring af lov om folkeskolen, om specialundervisning for voksne, lov om forberedende voksenundervisning (FVU-loven) og forskellige andre love

Foreningen skal i sit høringssvar alene forholde sig til § 2 i Forslag til Lov om ændring af lov om folkeskolen, om specialundervisning for voksne, lov om forberedende voksenundervisning (FVU-loven) og forskellige andre love, altså den del af forslaget, der omhandler specialundervisning for voksne.

Specialundervisning for voksne er, både når det gælder antallet af brugere og antallet af ansatte, et relativt lille og dermed sårbart område. Det er på den baggrund foreningens opfattelse, at der allerede i dag er brug for større national ansvarlighed for området, og det er foreningens vurdering, at et større overordnet ansvar i endnu højere grad bliver nødvendigt i forbindelse med de ændringer i opgavevaretagelsen, der lægges op til med lovforslaget. Dette både for at retssikre brugerne og for at sikre reel faglig bæredygtighed og høj faglig kvalitet i specialundervisningen for voksne.

Struktur og indhold kan i den forbindelse ikke adskilles. Strukturen har afgørende indflydelse på indholdet i et lille, meget komplekst og højt specialiseret område, som specialundervisningen for voksne er.

Speciallærerforeningen skal især pege på følgende forhold, som er af betydning for at kunne fastholde og udvikle området:

- Specialundervisningstilbuddene bør så vidt muligt holdes samlet af hensyn til såvel borgerne som fagligheden i området
- Det skal være økonomisk attraktivt for de myndighedsansvarlige at benytte specialundervisningstilbuddene, så faglige prioriteringer altid går forud for økonomiske
- Der er behov for at sikre undervisningstilbud til alle handicappede og understøtte samspillet mellem specialundervisningstilbuddene og andre voksen- og ungdomsundervisningsområder

Undervisningstilbuddene bør holdes samlet

Evalueringsinstituttet (EVA) påpegede i sin evaluering i 2003, at specialundervisning for voksne har udviklet sig så forskelligt fra amt til amt siden 1980, at borgerne ikke kan vide, hvad de kan forvente af området. EVA anbefalede, at der blev taget skridt til at udbedre dette forhold. Lovforslaget bidrager ikke til den anbefalede forbedring, men risikerer at fremme yderligere uigennemsigthed på området.

Som udgangspunkt placeres voksenspecialundervisningen fremover i kommunerne. Lovforslaget fastslår imidlertid i § 2 punkt 3, at det, ud over de mest specialiserede lands- og landsdelsdækkende institutioner, påhviler regionsrådene at drive undervisningsinstitutioner for personer med tale-, høre- eller synsvanskeligheder. At forankre en del af området i regionerne og en del i kommunerne fremmer ikke hverken overblikket eller borgernes retssikkerhed.

Konkret giver uensartetheden i voksenspecialundervisningstilbuddene sig bl.a. udtryk i, at samme type undervisningsopgave allerede i dag bliver tilrettelagt og organiseret forskelligt rundt om i landet. Det er ikke ualmindeligt, at al undervisning til én gruppe handicappede i nogle amter udgår fra en og samme institution (f.eks. et kommunikationscenter), mens opgaverne i andre amter er fordelt mellem forskellige institutioner (f.eks. et taleinstitut og en eller flere specialskoler).

Borgerne har ret til at vide, hvad de kan forvente og har ret til, og de har brug for at kunne orientere sig inden for området. Lovforslaget peger imidlertid i en anden retning. Det er umiddelbart vanskeligt at forstille sig, at ca. 100 kommuner i højere grad end 14 amter, med den forslåede opdeling mellem regioner og kommuner vil kunne skabe det fornødne overblik for sine handicappede borgere. Synspunktet illustreres yderligere af, at der i bemærkningerne til lovforslaget er nævnt 15 konkrete institutioner, der indtil videre skal drives af regionerne. Institutionerne i Roskilde, Storstrøms og Viborg amter, der løser tilsvarende og andre specialundervisningsopgaver, er derimod ikke nævnt.

Det er vigtigt, at der ikke skabes flere barrierer mellem forskellige specialer og undervisningstilbud. Mange af de allerede eksisterende undervisningstilbud til handicappede er blevet til på baggrund af et tæt samarbejde mellem forskellige institutionstyper og forskellige specialer inden for undervisningen af voksne handicappede. Opdeling af institutioner på forskellige driftsansvarlige skaber let nye barrierer for samarbejdet. *Speciallærerforeningen skal på den baggrund anbefale, at lovforslaget ændres, så alle institutioner for specialundervisning for voksne samles under samme driftsmyndighed.*

Speciallærerforeningen skal desuden anbefale, at der indføres en instans, der kan stå for opsamling og formidling af viden på tværs af geografi, myndigheder og specialer, f.eks. en instans svarende til de VISO-enheder, der

tænkes oprettet på det sociale område.

For at retssikre brugerne og for at sikre reel faglig bæredygtighed og høj faglig kvalitet i specialundervisningen for voksne over hele landet skal foreningen endelig anbefale, at undervisningsministeren i højere grad gør brug af bemyndigelsen i lovens § 2 punkt 4 (vedr. lov om specialundervisning for voksne §1 nyt stk. 5) af hvilket det fremgår, at "undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om undervisningens mål og indhold...". Foreningen har bemærket sig tilføjesen "samt om afgrænsning af tilbud efter denne lov". Hertil skal alene bemærkes, at foreningen går ud fra at en sådan eventuel afgrænsning alene vil være fagligt og ikke økonomisk begrundet.

Faglige vurderinger skal sikres

Adskillelsen mellem myndighedsansvar og driftsansvar for en stor del af voksenspecialundervisningen vil efter foreningens opfattelse skabe uigen-nemsiigtige beslutningsprocesser om bl.a. visiteringen til undervisning. Uigen-nemsiigtigheden kan i værste fald medføre problemer i forhold til borgernes retssikkerhed på området. Det må forventes, at der langt fra vil være voksenspecialundervisningsinstitutioner i alle kommuner, når reformen er gennemført. Det må desuden forventes, at den viden og ekspertise, der er nødvendig for at træffe fagligt kvalificerede beslutninger om undervisningens indhold eller omfang, næppe umiddelbart vil være at finde i kommunerne.

Speciallærerforeningen skal derfor anbefale, at der i lovgivningen etableres en procedure, der kan sikre borgernes rettigheder i denne sammenhæng. Det er bl.a. nødvendigt at sikre, at økonomiske hensyn ikke bliver prioriteret højere end faglige vurderinger i forbindelse med bl.a. visitering til området. Foreningen skal i den forbindelse anbefale, at klageadgangen i § 2 punkt 31 udvides til også at omfatte bevillingsspørgsmål.

Alle nuværende institutioner for specialundervisning for voksne, er højt specialiserede, ofte med flere specialer og med en stor faglig viden og ekspertise. Der er relativt høje basisudgifter på sådanne institutioner til f.eks. sikring af potentiel kapacitet i forhold til små brugergrupper, udviklingsopgaver, mv. Hvis ren takstfinansiering skal dække samtlige institutionens omkostninger, kan prisen pr. elevtime blive relativt høj. Det kan motivere kommuner til at finde alternative, billigere men også mindre fagligt kvalificerede løsninger på nogle af undervisningsopgaverne. Dette kan – ud over at give brugerne et fagligt ringere tilbud – medføre, at specialinstitutionernes elevgrundlag og lærer ekspertise bliver udtyndet. Det vil vanskeliggøre opretholdelsen af den faglige alsidighed, ekspertise og udviklingspotentiale og i værste fald føre til en generel ringere specialundervisning for voksne.

Speciallærerforeningen skal derfor anbefale, at finansieringsmodellen altid gør det økonomisk attraktivt for kommunerne at benytte de institutioner, der besidder den nødvendige faglige viden og ekspertise til at løse opgaven bedst muligt, uanset om institutionerne drives af regionerne eller kommu-

nerne. Det kunne f.eks. sikres ved at lade alle tilbud om specialundervisning for voksne være finansieret gennem en kombination af kollektive bidrag efter objektive kriterier og en takst pr. elev - f.eks. en finansieringsmodel som den, lovforslaget i øvrigt lægger op til for de lands- og landsdelsdækkende institutioner.

Foreningen er opmærksom på de positive potentialer, der kan ligge i en overflytning af ordblindeundervisningen til FVU-loven. Også på dette område, vil det imidlertid være nødvendigt at overveje finansieringen. Ordblindeundervisning vil i mange tilfælde være en dyrere foranstaltning, end de øvrige aktiviteter på de VUC'ere som skal administrere undervisningen.

Speciallærerforeningen skal anbefale, at der i lovgivningen sikres, at de midler, der er tiltænkt ordblindeundervisningen, rent faktisk bliver anvendt til formålet.

Sammenhæng med andre undervisningsområder

En række af de nuværende institutioner for specialundervisning for voksne står i dag også for undervisningstilbud til unge med særlig behov eller handicap, der ikke med tilstrækkelig udbytte kan følge de normale ungdomsuddannelser. Som også påpeget af EVA er dette tilbud alt for uensartet fra amt til amt. EVA anbefaler, at der tages skridt til at sikre denne gruppe unge ret til en ungdomsuddannelse tilsvarende det, der gælder for alle andre unge.

Lovforslaget indeholder ikke sådanne skridt og indebærer ikke større overskuelighed eller forbedringer på dette punkt. Tværtimod rummer lovforslaget muligheder for yderligere uigennemsigthed og uensartethed. Lovforslaget betyder, at undervisningstilbuddet til unge med særlig behov eller handicap adskilles fra al anden ungdomsundervisning, idet de øvrige ungdomsuddannelser placeres i statsligt regi. Det skaber ikke retssikkerhed eller lighed for denne gruppe unge. I lovforslaget er der endvidere formuleringer, der indebærer, at regionerne i visse tilfælde vil kunne stå for etablering af nye ungdomsundervisningstilbud. Herved bliver området yderligere spredt og gjort uigennemsigtigt for både brugere og professionelle.

Speciallærerforeningen skal anbefale, at der i forbindelse med den forestående reform etableres en ungdomsuddannelse for unge med særlig behov eller handicap. Uddannelsen bør etableres parallelt med andre ungdomsuddannelser og placeres på samme niveau både politisk, finansieringsmæssigt, og administrativt.

Rummelighed og sektoransvarlighed har været centrale elementer i dansk uddannelsespolitik i flere år. En af forudsætningerne for at kunne leve op til ambitionerne om større rummelighed og reel sektoransvarlighed er, at de almindelige uddannelsesinstitutioner får adgang til den nødvendige specialpædagogiske viden og erfaring, der kan sikre flere elever med særlig behov eller handicap en relevant undervisning. Et af de steder, hvor de almindelige voksen- og ungdomsuddannelsessteder kunne hente viden og hjælp, er på

institutionerne for specialundervisning for voksne, der foruden specialpædagogisk ekspertise også har en klar voksenpædagogisk profil.

Voksenspecialundervisningsområdet adskillelse fra andre ungdoms- og voksenuddannelser kan føre til, at områdets voksenpædagogiske dimension bliver udvandet, og at fokus (i regionerne) i højere grad end undervisning bliver lagt på behandling. Adskillelsen kan nemt stadfæste og skabe yderligere barrierer mellem specialundervisningsområdet og de øvrige ungdoms-/voksenuddannelser til skade for bestræbelserne på at indfri sektoransvarligheden og øge rummeligheden.

Speciallærerforeningen skal anbefale, at der i lovgivningen tages skridt til at sikre en reel, formaliseret forbindelse mellem specialundervisningen for voksne og de øvrige ungdoms- og voksenuddannelsesinstitutioner.

Speciallærerforeningen stiller sig i øvrigt til rådighed i forbindelse med det lovforberedende arbejde.

Med venlig hilsen

Leif Sørt

"Ejnar Bo Petersen"
<ebp@us-centret.dk>
03-01-2005 12:15

Til <us-jka.post@uvm.dk>

cc

bcc

Emne Vedrørende høring over lovforslag til udmøntning af
Kommunalreformen på Undervisningsministeriets
område (j.nr. 2004-2322-10)
Journalisering af Indgående post

Journalnr.

Sagsgruppe tekst

Dokumentløbenr.

Sagsbehandler

Emne

Odense, d. 3. januar 2005

Undervisningsministeriet
Uddannelsesstyrelsen
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

Sendt pr. mail: us-jka.post@uvm.dk

**Vedr.: Høring over lovforslag til udmøntning af kommunalreformen på
Undervisningsministeriets område. (j.nr. 2004-2322-10)**

Med henvisning til høringsbrev m.m. af 1. december 2004, skal Ungdomsskolernes udviklingscenter (US-centret), der er den landsdækkende medlemsorganisation for alle Danmarks kommunale ungdomsskoler, udtale følgende:

Ungdomsskoleme er, som kommunernes fleksible værktøj på hele ungdomsområdet, allerede i dag lovgivningsmæssigt forpligtet til at medvirke i og dermed stærkt involveret i specialundervisningen. Skoleformen er derfor også helt klart indstillet på fortsat med kvalitet at medvirke ved løsningen af specialundervisningsopgaver, når området helt flyttes fra amtskommunalt til kommunalt niveau.

I den forbindelse kan der gøres opmærksom på, at bl.a. og ikke mindst heltidsundervisningen er et særdeles brugbart instrument hertil.

Også øvrige dele af den ungdomsskoles virksomhed vil være velegnede til at bidrage i en samlet kommunal specialundervisningsindsats i samspil med folkeskoler og andre institutioner.

Med venlig hilsen

Ejnar Bo Pedersen
Centerleder

84.

6

Ejnar Bo Pedersen
Centerleder
US- centret
Tlf. 66 149 149 / Direkte tlf. 6547 2194
Mobil: 2178 0549
Email: ebp@us-centret.dk

This e-mail has been scanned for viruses by <http://www.virus112.com>

2001

DATATILSYNET

103.

Undervisningsministeriet (20 45 30 44)
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

Sendt til us-jka.post@uvm.dk og jm@jm.dk

20. december 2004

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K

CVR-nr. 11-88-37-29

Telefon 3319 3200
Fax 3319 3218

E-post
dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

J.nr. 2004-112-0183
Sagsbehandler
Mia Staal
Direkte 3319 3226

Vedrørende høring over forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om specialundervisning for voksne, lov om forberedende voksenundervisning (FVU-loven) og forskellige andre love

Datatilsynet har modtaget Undervisningsministeriets e-post af 1. december 2004 vedhæftet forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om specialundervisning for voksne, lov om forberedende voksenundervisning (FVU-loven) og forskellige andre love. Det fremgår, at lovforslaget skal fremsættes i januar og februar 2005.

Datatilsynet går ud fra, at Undervisningsministeriet har vurderet, at den behandling af personoplysninger, der følger af lovforslaget vil kunne ske inden for rammerne af persondataloven og databeskyttelsesdirektivet, herunder behandlingsreglerne.

Det bemærkes desuden for en god ordens skyld, at det følger af persondatalovens § 57, at der ved udarbejdelse af bekendtgørelser, cirkulære eller lignende generelle forskrifter, der har betydning for beskyttelse af privatlivet i forbindelse med behandling af personoplysninger, skal indhentes en udtalelse fra Datatilsynet.

Kopi af dette brev er dags dato sendt til Justitsministeriets Lovafdeling.

Med venlig hilsen

Mia Staal.

Domstolsstyrelsen

104.

2010

Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 21-25
1220 København K

Administrationskontoret
St. Kongensgade 1-3, 4.sal
1264 København K
Tlf. 70 10 33 22
Fax 70 10 44 55
post@domstolsstyrelsen.dk
CVR nr. 21-65-95-09

TIB11702/Sagsbeh. hkj
J.nr. 4104-2004-33.5
Vedr. j.nr.2004-2322-10

Ændring af lov om folkeskolen, specialundervisning for voksne m.v.

Domstolsstyrelsen har modtaget e-mail af 1. december 2004 vedrørende høring om udkast til forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om specialundervisning for voksne, lov om forberedende voksenundervisning (FVU-loven) og forskellige andre love.

Vi har ingen bemærkninger til udkastet.

Med venlig hilsen

Hanne Kjærulff

[Her indsættes en eventuel genpartstekst]

Rigsrevisionen
C5

105.

2004

Dato: 4. januar 2005
J.nr.: 2004-5000-27
(Angiv venligst j.nr. ved besvarelse)
Ref.:

Undervisningsministeriet
Uddannelsesstyrelsen
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K.

Høringssvar vedrørende kommunalreformen

Undervisningsministeriet har med e-post af 1. december 2004, j.nr. 2004-2322-10, sendt et udkast til forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om specialundervisning for voksne, lov om forberedende voksenundervisning (FVU-loven) og forskellige andre love til høring.

Rigsrevisionen har gennemgået udkastet for bestemmelser om regnskab, revision samt placering af ansvar for økonomistyring.

Rigsrevisionen har ingen bemærkninger til udkastet.

Med venlig hilsen

Vibeke Andersen

U-1

2006

Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

Holmens Kanal 20
Postboks 2150
1016 København K
Tlf. 35 28 81 00
Fax 35 36 24 11
ams@ams.dk
www.ams.dk
CVR nr. 55 56 85 10

Bemærkninger til Forslag til Lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om specialundervisning for voksne, lov om forberedende voksenundervisning (FVU-loven) og forskellige andre love.

4. januar 2005

Arbejdsmarkedsstyrelsen skal anbefale, at det i lovgivningen f.eks. i bemærkningerne nævnes, at vejledningsordningen i tilknytning til voksenuddannelsescentrene skal deltage i koordineringen af vejledningen, som det foreslås, at Beskæftigelsesrådene får ansvar for jf. lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats med flere love. Tilsvarende bør uddannelses- og erhvervsvejledningen i forbindelse med ordblindeundervisningen deltage i koordinering af vejledningsindsatsen.

Vores sag
05-201-78
Vores ref.
VT

Med venlig hilsen

Kim Svendsen-Tune

kontorchef, Aktiv beskæftigelsesindsats, love og jura

U-2

1022

Til
Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København

BRØNDAGERSKOLEN
Skolebestyrelsen
Nordmarks Allé
2620 Albertslund.

Den 6. januar 2005

Høringssvar til lov om ændring af lov om folkeskolen.

Udmøntning af kommunalreformen for så vidt angår specialundervisning.

Skolebestyrelsen på Brøndagerskolen rettede i foråret 2004 en henvendelse til statsministeren, hvori bestyrelsen fremsatte ønsker til, at der med udmøntningen af strukturreformaftalen ville blive taget hensyn til, at den specialundervisning, som i dag udføres på specialskoler, kan bevares.

Som perspektiverne tegner sig nu med det konkrete lovforslag, som er fremlagt, er det svært at få øje på, at ønskerne er imødekommet. Der er med lovforslagene en overhængende sandsynlighed for, at disse yderst specialiserede skoletilbud, som vores skole repræsenterer, i et 5 årigt perspektiv vil forsvinde, idet det står kommunerne frit for at organisere denne vidtgående specialundervisning.

De kommuner, der hidtil har benyttet sig af det amtskommunale specialskoletilbud, skal efter lovforslaget ud fra eget valg selv kunne forsøge sig - også med den mest specialiserede vidtgående specialundervisning, der ellers har hørt hjemme i specialskolerne med deres velkonsoliderede kompetenceopbygning. Kommunerne er ikke store nok til at garantere specialskoledriften. Man bliver tvunget til at opløse disse undervisningstilbud og henvise til specialklasser i den almindelige skole og som blot vil udgøre et appendiks hertil. En udvikling, vi som forældre må tage afstand fra.

Der udvikles på de enkelte specialskoler en faglighed, som er meget svær at få genetableret, hvis den viden bliver spredt for alle vinde. På specialskolerne er der et ledelsesmæssigt fokus på speciundervisningsopgaven, på forældresamarbejdet og på elevernes særlige behov.

Specialskolerne udgør i dag et beskyttede og empatisk miljø for vores børn, som forældrene trygt kan sende dem hen til. Den nærhed der ikke skabes geografisk, får man til gengæld i den forståelse for vores børns behov og som udvikles i disse miljøer. En sådan specialskole er Brøndagerskolen, som gennem de sidste 25 år har udviklet specialviden inden for området børn med autisme. De sidste 11 år endvidere som et helhedstilbud, hvor den socialpædagogiske faglighed har været inkluderet.

Det er et stort spørgsmål, om fagligheden på specialskoleområdet kan overleve den turbulens og de store personalemæssige røkeringer, som en forceret flytning fra én forvaltning til en anden vil medføre.

Usikkerheden og utrygheden er derfor stor med hensyn til, hvorvidt grundlaget for specialskolernes fortsatte eksistens er sikret, med mindre man tilhører den tilfældigt sammensatte række af regionale specialskoler med de såkaldte lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud. Sikkerheden mod en udtynding af skolernes aktivitetsgrundlag kunne imødegås ved at indrette lovgivningen, så kommunerne forpligtiges til at gå sammen om opgaven i et omfang, således at skolerne sikres et tilstrækkeligt elevgrundlag og derved kan opretholde deres specialer og faglige kompetenceudvikling - eller overlade opgaven til regionen.

Som forældre til børn med autisme er vi helt afhængige af den enkelte kommunes skolepolitik, om hvorvidt kommunen ønsker den vidtgående specialundervisning udført i eget regi eller fortsat vil gøre brug af specialskolerne.

På bestyrelsens vegne

Lene Jagd
Formand

cc.
Folketingets Uddannelsesudvalg
Folketinget,
Christiansborg
1240 København K.

Dansk Videnscenter for Ordblindhed
Kongevejen 256 A
2830 Virum

Tlf.: 45 11 41 81 - Fax: 45 11 41 85 - e-mail: dvo@dvo.dk web: www.dvo.dk

U-3

1010

Undervisningsministeriet

Att. Kontorchef Bodil K. Rasmussen
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

6. januar 2005

**Vedr.: Høringsvar i forbindelse med lovforslag vedr.
specialundervisning for voksne samt lov om forberedende
voksenundervisning (FVU-loven)**

Vi konstaterer med tilfredshed, at brugeren i det nye lovforslag kun skal henvende sig ét sted (VUC) for at få at vide, hvor der foregår ordblindundervisning. Dette er en forenkling, der vil gøre det lettere for brugeren at finde frem til relevant undervisning. Endvidere er det positivt, at undervisningen målrettes ved hjælp af en individuel undervisningsplan med klare mål og delmål for undervisningen. Det er ligeledes formålstjenligt, at den specialpædagogiske bistand nu ses som en del af undervisningstilbuddet til voksne ordblinde.

Det overordnede argument for i sin tid at etablere FVU-trin 1, særligt tilrettelagt for ordblinde var at sikre lige adgang til virksomhedsforlagt undervisning og adgang til SVU mellem FVU og den kompenserende undervisning for ordblinde. Men i det nye lovforslag synes dette argument ikke længere relevant, eftersom ordblindundervisning og FVU-undervisning ligestilles på disse punkter. Vi mener derfor ikke, at FVU-trin 1, særligt tilrettelagt for ordblinde har nogen berettigelse.

Af evalueringsrapporten om Specialundervisning for voksne (EVA, 2003) fremgår det, at amterne løser opgaven meget forskelligt. Nu påtænker man en yderligere decentralisering af undervisning af voksne ordblinde, når det i fremtiden skal høre ind under VUC, der både skal stå for visitation og undervisning. Det fremgår af bemærkningerne til § 4a, stk. 4, at det er lederen af VUC, der træffer afgørelse om iværksættelse af undervisning.

Man skal sørge for, at lederne af VUC forstår, at der ikke er lighedstegn mellem læsevanskeligheder og ordblindhed, og at FVU - undervisningen er en variation målrettet til voksne med læsevanskeligheder. Det er overordentlig vigtigt, at tilbuddet om ordblindundervisning bliver klart og entydigt, så man forstår, hvor der er hjælp at hente.

Dansk Videnscenter for Ordblindhed
Kongevejen 256 A
2830 Virum

Tlf.: 45 11 41 81 - Fax: 45 11 41 85 - e-mail: dvo@dvo.dk, web: www.dvo.dk

Vi vil derfor anbefale, at der iværksættes en løbende evaluering og kvalitetssikring af både ensartetheden og synligheden af både visitation og undervisning af voksne ordblinde. Ellers risikerer man, at tilbuddet til voksne ordblinde bliver endnu mere regionalt bestemt, end tilfældet er nu. Vi vil anbefale, at denne evaluering og kvalitetssikring foregår i et samarbejde med VISO, der har landsdækkende funktioner. VISO er en national videns- og specialrådgivningsorganisation, som i de kommende måneder vil blive beskrevet mere detaljeret af Socialministeriet - forhåbentlig er Undervisningsministeriet også part i denne proces.

Den kompenserende specialundervisning for voksne er kendetegnende ved at være velorganiseret i de enkelte amter - ikke mindst fordi den foregår i specialpædagogiske miljøer med stor ekspertise. Dette er i sig selv befordrende for bl.a. erfaringsudveksling og metodeudvikling. Med den nye lov er der risiko for, at mange af disse pædagogiske miljøer splittes op og flyttes fysisk. Undervejs i denne proces vil der sandsynligvis ske en udtynding af den specialpædagogiske viden, der er opbygget gennem mange år. I denne forandringsproces bør der derfor gives ekstra muligheder for efteruddannelse og støtte til opbygning af pædagogiske miljøer for de undervisere, der varetager undervisningen af voksne ordblinde. Dansk Videnscenter for Ordblindhed vil fortsat gerne være part i dette opkvalificerings- og formidlingsarbejde.

Venlig hilsen

Birgit Dilling Jandorf
Centerleder

DANSKE FYSIOTERAPEUTER

Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K.

U-4

7. januar 2005

Vedr.: Høringsvar til forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om specialundervisning for voksne, lov om forberedende voksenundervisning (FVU-loven) og forskellige andre love

Danske Fysioterapeuter har med interesse læst forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om specialundervisning for voksne, lov om forberedende voksenundervisning (FVU-loven) og forskellige andre love.

Danske Fysioterapeuter finder det rigtigt, at der sker en samling af behandlings- og finansieringsansvaret hos kommunerne, således at de berørte børn og familier alene har én offentlig myndighed at forholde sig til.

Vi finder det tillige positivt, at der særligt tages vare på den specialiserede indsats, idet det foreslås, at specialundervisningen for personer med tale-, høre- og synsvanskeligheder skal drives af regionerne. Der er grænser for, hvor meget man kan sprede veletablerede, stærkt specialiserede tværfaglige opgaver uden at miste den store opbyggede viden og ekspertise. Af samme årsag mener vi, at der inden udløbet af overgangsperioden bør finde en landsdækkende evaluering sted, der vurderer, om specialiserede tilbud skal fortsætte i regionalt regi.

Fokus for Danske Fysioterapeuter er naturligt på den del af specialundervisningen, der omfatter "anden specialpædagogisk bistand". Anden specialpædagogisk bistand retter sig mod forskellige særlige behov hos eleverne, som typisk varetages af andre faggrupper end lærere, herunder f.eks. fysioterapeuter. Den fysioterapeutiske bistand, der gives, er generelt relateret til undervisningen, deraf betegnelsen "undervisningsrelateret fysioterapi og ergoterapi". Praksis vedrørende "anden specialpædagogisk bistand" er imidlertid meget varieret rundt i landet. Dertil kommer, at mange af de berørte børn har behov for behandling, hvilket er beskrevet i lov om social service. Behandlingen har altså ikke noget med undervisningen at gøre, men reglerne bør supplere hinanden og ikke vanskeliggøre det enkelte barns og familiens hverdag. I praksis er det meget ofte nødvendigt med fleksibilitet og tilpasning til det enkelte barns situation.

Vi opfordrer derfor til, at der i den fortsatte udvikling af området fokuseres på at skabe den nødvendige sammenhæng mellem på den ene side undervisningen og anden specialpædagogisk bistand i forbindelse hermed og på den anden side behovet for behandling.

Specialundervisningen for voksne

Det fremgår af udkastet, at der skal foretages en kortlægning af en række opgaver, som amtsrådene i dag tilbyder voksne, herunder nævnes genoptræning og opgaver med karakter af behandling med henblik på en evt. overflytning til andre områder. Danske Fysioterapeuter er i udgangspunktet positivt indstillet over for én indgang for de berørte borgere, men der kan være behov for en specialiseret indsats afhængigt af hvilke konkrete opgaver der tales om. Vi deltager meget gerne i den del af kortlægningen og analyse, som omfatter netop behandling og genoptræningsområdet.

Danske Fysioterapeuter skal i øvrigt bede om at blive optaget på høringslisten fremover.

Med venlig hilsen

Danske Fysioterapeuter

Johnny Kuhl
Formand

Den
Uvildige Konsulentordning
på Handicapområdet

U-5

1017

Dato: 6. januar 2005
J. nr.: T-15-50125
Centerleder Alice Brun
Tlf: 76 31 15 20
Fax: 75 54 26 69
E-mail: alice.brun@dukh.dk

Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

uvm@uvm.dk

DUKH er en selvejende institution oprettet efter servicelovens § 70a. DUKH skal styrke retssikkerheden for personer med handicap ved at informere og rådgive på handicapområdet.

Høringssvar på lovforslag fra Undervisningsministeriet

Undervisningsministeriet har i forbindelse med den forestående kommunalreform sendt en række lovforslag i høring.

Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet har ikke været på ministeriets høringsliste, men vi har alligevel valgt at udarbejde høringssvar, da vi i vores arbejde beskæftiger os med lovgivningen inden for Undervisningsministeriets område.

DUKH er en selvejende institution under Socialministeriet oprettet iht. Lov om Social Service og finansieret af staten. Undervisningsministeriet er repræsenteret i bestyrelsen.

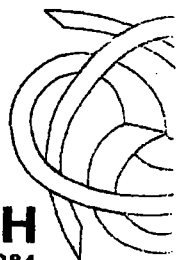
Vi har til opgave at yde uvildig rådgivning i sager mellem borgere og myndigheder på handicapområdet. Vores formål er at være med til at styrke borgernes retssikkerhed.

Selvom vi er oprettet efter Serviceloven skal vi beskæftige os med spørgsmål inden for alle sektorer, når det drejer sig om ydelser og sagsbehandling, der er begrundet i, at borgerne har et handicap. Inden for Undervisningsministeriets område får vi således en hel del henvendelser om eksempelvis specialundervisning, hjælpemidler og betaling af skoleophold.

Vi vil opfordre til, at Undervisningsministeriet generelt sender os lovforslag i høring, når de berører handicapområdet, da vi vil kunne bidrage med viden om, hvilke problemer borgerne og myndighederne oplever i den daglige praksis.

Med venlig hilsen

Alice Brun

DUKH
Postboks 284
Banegårdspladsen 2, 2. sal
6000 Kolding
Tlf: 76 30 19 30
Fax: 75 54 26 69
Skrivetlf: 76 30 19 39
E-mail: mail@dukh.dk
www.dukh.dk

U-6

1007

Det Landsdækkende Synsråd
Institutet for Blinde og Svagsynede
Rymarksvej 1, 2900 Hellerup

Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K.

Den 4. januar 2005
OK/ib

Udtalelse fra Det Landsdækkende Synsråd (DIs) til Amtsrådsforeningens bestyrelse vedrørende høring om lovforslagene i forbindelse med den kommende revision af det kommunale danmarkskort.

Fra starten af den løbende debat har det været tydeligt, at der ikke har været gennemført analyser af de enkelte områder. Arbejdet med strukturreformen har taget sit afsæt i generelle betragtninger, og man har ikke gjort de enkelte områder til genstand for en nærmere vurdering.

Det er væsentligt for DIs at understrege, at synsområdet er et særdeles specialiseret område for en begrænset kreds af borgere. Derfor er det centralt, at der bevares en samlet "synsfaglig søjle" bestående af de aktører, der i dag arbejder i et samvirkende "Synsdk". Der er tale om de landsdækkende institutioner Synscenter Refsnæs, Institutet for Blinde og Svagsynede, Statens Øjenklinik, Danmarks Blindebibliotek og Videncenter for Synshandicap samt det store regionale system der er oprettet. Det er DIs faste overbevisning, at selv store kommuner ikke vil kunne løfte opgaven tilfredsstillende alene. Der skal etableres et system, der bygger på såvel landsdækkende som regionale institutioner der arbejder netværksbaseret, idet området udvikling hænger uløseligt sammen med erfaringerne fra den daglige praksis.

For at synshandicappede borgere ikke skal stilles urimelig forskelligt afhængig af, hvor i landet vedkommende bor, er det afgørende vigtigt at der fastsættes nationale kvalitetsstandarder for området – en opgave som et kommende Viso må bringes til at kunne løfte. Endvidere er det vigtigt, at der opbygges et system der sikrer den enkelte synshandicappede borgers uhindrede ret til at anvende det synsfaglige system – og at dette system sikres en klar og gennemskuelig finansiering.

Det Landsdækkende Synsråd
Instituttet for Blinde og Svagsynede
Rymarksvej 1, 2900 Hellerup

Der bør tæst på de enkelte borgere være et antal velkvalificerede fuldtidsmedarbejdere for de enkelte specialer. Disse fagpersoner skal støttes og vejledes fra landsdækkende institutioner med betydelig erfaring og udblik, ligesom der fortsat vil være behov for særligt specialiserede indsatsområder på de landsdækkende tilbud.

Det må sikres, at der fortsat bevilges midler til en kontinuerlig udvikling af specialet og at denne udvikling knytter sig an til den daglige praksis i en løbende proces. Det er vigtigt, at et kommende Viso arbejder i et tæt samvirke med det regionale system om specialets udvikling.

Det må medtænkes i en kommende struktur, at blindhed eller stærk synsnedsættelse er et sjældent og særdeles indgribende handicap, som imidlertid rammer flere og flere især ældre borgere. For disse vil en hurtig og specialiseret indgriben modvirke faren for en betydelig social isolation.

Arbejdet med synshandicappede retter sig mod en lille – men uhyre sammensat gruppe borgere. Dette arbejde vil ikke styrkes af en atomisering, men der vil fortsat være behov for et kvalificeret regionalt og landsdækkende tilbud til blinde og svagsynede mennesker i Danmark.

Dls stiller sig gerne til rådighed med sin ekspertise i det fortsatte arbejde

Med venlig hilsen

Ole Kristensen
formand

1012

ERGOTERAPEUTforeningen

Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

U-

Nørre Voldgade 90
1358 København K
Tlf.: 33 41 47 00
Fax: 33 41 47 20
Postgiro: 8 05 23 36
www.etf.dk

6. januar 2004

Ergoterapeutforeningens høringssvar vedr. Forslag til Lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om specialundervisning for voksne, lov om forberedende voksenundervisning (FVU-loven) og forskellige andre love

Ergoterapeutforeningen har med interesse læst lovforslaget og har følgende kommentarer:

Ergoterapeutforeningen finder overordnet, at det er positivt, at der skabes én indgang til specialundervisningen af børn. Det er vigtigt, at diskussioner om placering af finansieringsansvar mellem forskellige sektorer ikke kan stå i vejen for, at et barn med vanskeligheder kan få det rigtige undervisningstilbud.

I forbindelse med overdragelsen af al specialundervisning til kommunerne finder Ergoterapeutforeningen det vigtigt, at den specialiserede indsats sikres - også på lang sigt. Det er godt, at specialundervisning for personer med tale-, høre- og synsvanskeligheder skal drives af regionerne, men der bør være mulighed for at regionerne efter aftale med kommunerne, kan fortsætte med at have ansvaret for at drive specialiserede tilbud, også efter afslutningen på den 4-årige overgangsperiode 31. december 2010.

Ergoterapeutforeningen finder det problematisk, at kommunerne ifølge § 47 stk. 3 op til tre år i forvejen skal afgøre, hvor mange specialundervisningspladser de har behov for på de regionale institutioner. Det er vigtigt, at der bliver aftalt helt klare regler for, hvad der skal ske, hvis en kommune, f.eks. på grund af tilflytning har flere børn med tale-, høre- eller synsvanskeligheder end forventet, og at det er muligt at udvise fleksibilitet ved pludseligt opståede behov. Det skal sikres, at alle børn får et relevant tilbud, også selvom kommunen har anslået forkert tre år tidligere.

Ergoterapeutforeningen er tilfreds med, at klagenævnet for specialundervisning efter 1. januar 2007 kommer til at dække al specialundervisning. Klagenævnet for specialundervisning er efter vores opfattelse det relevante sted at klage over specialundervisningstilbuddet for både børn og voksne.

Det vigtigste for børn og voksne med behov for specialundervisning er dog indholdet i tilbuddet. Derfor bør bekendtgørelse og vejledning revideres i forbindelse med kommunalreformen. Nogle af de børn, der i dag befinder sig i amtslige tilbud, har store fysiske, psykiske eller kognitive vanskeligheder. En forudsætning for at disse børn kan modtage et undervisningstilbud er derfor, at undervisningstilbuddet også i stand til at afhjælpe disse vanskeligheder, bl.a. med ergoterapeutisk bistand.

Venlig hilsen

Gunner Gamborg
Formand for Ergoterapeutforeningen

U-7

1012

ERGOTERAPEUTforeningen

Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

Nørre Voldgade 90
1358 København K
Tlf.: 33 41 47 00
Fax: 33 41 47 20
Postgiro: 8 05 23 36
www.etf.dk

6. januar 2004

Ergoterapeutforeningens høringssvar vedr. Forslag til Lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om specialundervisning for voksne, lov om forberedende voksenundervisning (FVU-loven) og forskellige andre love

Ergoterapeutforeningen har med interesse læst lovforslaget og har følgende kommentarer:

Ergoterapeutforeningen finder overordnet, at det er positivt, at der skabes én indgang til specialundervisningen af børn. Det er vigtigt, at diskussioner om placering af finansieringsansvar mellem forskellige sektorer ikke kan stå i vejen for, at et barn med vanskeligheder kan få det rigtige undervisningstilbud.

I forbindelse med overdragelsen af al specialundervisning til kommunerne finder Ergoterapeutforeningen det vigtigt, at den specialiserede indsats sikres - også på lang sigt. Det er godt, at specialundervisning for personer med tale-, høre- og synsvanskeligheder skal drives af regionerne, men der bør være mulighed for at regionerne efter aftale med kommunerne, kan fortsætte med at have ansvaret for at drive specialiserede tilbud, også efter afslutningen på den 4-årige overgangsperiode 31. december 2010.

Ergoterapeutforeningen finder det problematisk, at kommunerne ifølge § 47 stk. 3 op til tre år i forvejen skal afgøre, hvor mange specialundervisningspladser de har behov for på de regionale institutioner. Det er vigtigt, at der bliver aftalt helt klare regler for, hvad der skal ske, hvis en kommune, f.eks. på grund af tilflytning har flere børn med tale-, høre- eller synsvanskeligheder end forventet, og at det er muligt at udvise fleksibilitet ved pludseligt opståede behov. Det skal sikres, at alle børn får et relevant tilbud, også selvom kommunen har anslået forkert tre år tidligere.

Ergoterapeutforeningen er tilfreds med, at klagenævnet for specialundervisning efter 1. januar 2007 kommer til at dække al specialundervisning. Klagenævnet for specialundervisning er efter vores opfattelse det relevante sted at klage over specialundervisningstilbuddet for både børn og voksne.

Det vigtigste for børn og voksne med behov for specialundervisning er dog indholdet i tilbuddet. Derfor bør bekendtgørelse og vejledning revideres i forbindelse med kommunalreformen. Nogle af de børn, der i dag befinder sig i amtslige tilbud, har store fysiske, psykiske eller kognitive vanskeligheder. En forudsætning for at disse børn kan modtage et undervisningstilbud er derfor, at undervisningstilbuddet også i stand til at afhjælpe disse vanskeligheder, bl.a. med ergoterapeutisk bistand.

Venlig hilsen

Gunner Gamborg

Formand for Ergoterapeutforeningen

U-9

26

FORENINGEN AF KOMMUNER I KØBENHAVNS AMT
Rødovre Rådhus • Rødovre Parkvej 150 • 2610 Rødovre
Tlf. 3637 7400 • Fax 3637 7405 • E-mail fkka@fkka.dk • www.fkka.dk

FKKA

Indenrigs- og Sundhedsminister
Lars Løkke Rasmussen
Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Dato: 6. januar 2005
J.nr.: 00.01.A01-01/05
Brev nr.: 3667
BR/Lovforslag struktur.doc

Lovforslag til udmøntning af opgave- og strukturreformen.

Foreningen af Kommuner i Københavns Amt (FKKA) kan tilslutte sig den overordnede linie i lovforslagene til udmøntning af Regeringen og Dansk Folkepartis aftale om en kommunalreform, der er udsendt i høring den 1. december 2004.

FKKA kommunerne er enige i princippet om, at borgeren skal sættes i centrum og at borgerens hovedindgang til det offentlige skal være gennem kommunen.

FKKA må imidlertid konstatere, at dette overordnede princip generelt ikke har kunnet bryde de enkelte ministeriers sektortænkning. Ikke alle lovforslag i lovpakken lægger med tilstrækkelig klarhed op til en sammenhængende indsats. Her tænkes bl.a. på strukturreformens opgavefordeling på beskæftigelses-, familie-, social-, undervisnings- og skatteområdet. Det er ønskeligt at det fremtidige regelsæt, dvs. lovgivningen, udformes således, at statens organer indbyrdes kan medvirke til en sammenhængende administration og borgervenlig betjening i samspil med kommunerne.

FKKA kan generelt tilslutte sig de bemærkninger KL har fremsat til de enkelte ressortministeriers lovforslag i udtalelser dateret 22. december 2004. FKKA kommunerne har dog, ikke mindst på baggrund af de særlige forhold i Hovedstadsregionen, særlige bemærkninger til nedennævnte love/områder:

Beskæftigelsesområdet

Det er et stort skridt i den rigtige retning, at sætte borgeren i centrum frem for etablerede systemer, ved at der tages initiativ til etablering fælles jobcentre i kommunerne, som skal forestå indsatsen overfor såvel forsikrede som ikke forsikrede ledige. Især hilses det velkomment, at der åbnes mulighed for at etablere særlige C-jobcentre, hvor staten udøver sit myndighedsansvar for de forsikrede ledige gennem kommunalbestyrelsen, dvs. et enstrengt system.

En væsentlig mangel ved lovforslaget er imidlertid den uklare ledelses- og ansvarsplacering. Efter FKKA's opfattelse bør alle medarbejdere uanset ansættelsesforhold referere til den kommunale ledelse af jobcentret. Delt ledelse og instruktionsbeføjelse vil i mange tilfælde udgøre en barriere og vil for borgeren sløre billedet af hvem der er ansvarlig myndighed.

Det skal derfor anbefales, at der i FKKA området med et meget sammenhængende arbejdsmarked på tværs af kommune- og regionsgrænser etableres flere C-jobcentre som vil kunne vise forskelligheden i værdien af jobcentrenes organisering. FKKA forudsætter, at jobcentrene vil kunne drives i fællesskab af flere kommuner.

Erhvervsfremmeloven

Det er positivt, at erhvervsservice opgaven forankres entydigt hos kommunerne, og at det fortsat er frivilligt for kommunerne at udøve erhvervsudviklingsaktiviteter og erhvervsservice. Det forudsættes at de nuværende statslige og regionalt anvendte midler fremover tilføres kommunerne.

Det er ligeledes fornuftigt, at lovforslaget gennem etableringen af vækstfora lægger op til en organisering af erhvervsfremmeindsatsen, der vil styrke samarbejdet mellem de offentlige myndigheder og det private erhvervsliv. Imidlertid kan det, når disse vækstfora skal udarbejde en erhvervsudviklingsstrategi baseret på det aktuelle områdes lokale vækstvilkår specielt i Hovedstadsregionen blive problematiske. Det vil i Hovedstadsregionen blive vanskeligt at opnå en optimal geografisk opdeling, som både kan varetage tværregionale opgaver i form af et sammenhængende Sjællands arbejdsmarked og samtidig løse de forskellige lokale vækstvilkår og udfordringer. Loven er samtidig udformet således at den ikke fremmer samarbejde mellem flere kommuner om opgaveløsningen.

Diversiteten i erhvervsudviklingen i Hovedstadsregionen kunne forslås løst gennem etablering af et overordnet vækstforum for regionen i tæt samarbejde med et vækstforum for region Sjælland. Samtidig skulle der kunne åbnes mulighed for at der under det overordnede vækstforum kan etableres lokale vækstfora, som dækker et særligt udviklingsbehov og bygger på en allerede eksisterende indsats omkring erhvervsfremme. Der kan her i Hovedstadsregionen peges på eksisterende samarbejder som Vestegnens erhvervsknudepunkt og Erhvervssamarbejdet i Frederikssundfingren.

Det sociale område

Det hilses velkomment, at kommunerne overtager myndigheds- og finansieringsansvaret på hele det sociale område, herunder overtager driften af de nuværende amtskommunale botilbud til børn og unge med sociale og adfærdsmæssige problemer. Placeringen af opgaven så tæt på borgeren som muligt minimerer risikoen for gråzoner og kassetænkning, og giver de bedste muligheder for at finde en god løsning til den enkelte borgers behov.

Derfor er det vigtigt, at regionernes driftsforpligtelser i forhold til specialinstitutioner for børn og unge begrænses mest muligt. Specielt i FKKA området har kommunerne store og gode erfaringer med drift af specialinstitutioner, ligesom kommunerne har gode erfaringer med mellemkommunalt samarbejde på området.

FKKA skal derfor opfordre til, at disse erfaringer indgår i vurderingen af hvilke konkrete amtslige institutioner, der skal videreføres i kommunalt regi. På samme måde anbefaler FKKA, at de medarbejdere i amtet, der i dag beskæftiger sig med rådgivning i børnesager placeres i kommunerne, hvor der er opbygget ekspertise og faglige miljøer, og hvor de pågældende medarbejders faglige viden og kompetence vil komme til mere direkte nytte i børnesagerne end ved eventuel placering / videreførelse i en selvstændig rådgivningsenhed.

Der er således allerede i dag ikke stor kvalitativ forskel eller forskel i sværhedsgraden på de sager, der "sendes" til Amtet og de sager, der løses lokalt.

Specialundervisningsområdet

FKKA er tilfredse med, at kommunerne nu får ansvaret for al undervisning efter folkeskoleloven. En entydig ansvarsfordeling fjerner den hidtidige risiko for dobbeltvisitation, dobbeltadministration og kassetænkning. Det vil derfor være ønskeligt, at det endelige lovforslag præciserer, at kommunernes myndighedsansvar for specialundervisningen også gælder de børn, der går i regionale tilbud, herunder specialpædagogisk bistand til småbørn.

Lovforslaget lægger op til at forbedre mulighederne for at skabe undervisnings- og andre tilbud i nærmiljøet samt at skabe sammenhæng til det sociale område. Især på børne- og ungeområdet er det vigtigt, at der i praksis er nær sammenhæng mellem specialundervisningsområdet og det sociale område. Dette gælder både for børn og unge med sociale og adfærdsmæssige problemer og børn og unge med fysiske/psykiske handicap.

I den forbindelse skal FKKA ikke undlade at gøre opmærksom på, at der ikke er konsistens i valget af de mest specialiserede lands- eller landsdækkende undervisningstilbud som regionerne efter lovforslaget fortsat skal drive. I FKKA området er Geelsgaardskolen med landsdækkende undervisningstilbud for børn og unge med multiple funktionsnedsættelser nævnt i lovforslaget. FKKA skal her ikke undlade at pege på, at Kirkebækskolen, der godt nok er etableret efter særforborgens udlægning, og derfor måske ikke er ministeriet bekendt, giver det samme undervisningstilbud.

Planloven

FKKA kan overordnet hilse lovforslaget velkomment, herunder at der indføres et særligt afsnit om planlægningen i Hovedstadsområdet, der også efter gennemførelsen af kommunalreformen vil bestå af mere end 30 kommuner med sammenhængende bolig-, erhvervs- og trafikstruktur. Imidlertid vil de foreslåede restriktive og detaljerede bestemmelser virke hæmmende for udviklingen af Hovedstadsområdet.

De 18 FKKA kommuner finder, at:

- Fingerbyen fortsat skal være grundlaget for byudviklingen i Hovedstadsområdet.
- Byudviklingen skal tilrettelægges således, at den ikke medfører stigninger i pendlingstrafikken.
- Hele "håndfladen" og de inderste dele af byfingrene er "stationsnære" og skal udnyttes optimalt og ældre erhvervsområder skal kunne revitaliseres.
- Kommunerne i de ydre dele af Fingerbyen og uden for Fingerbystrukturen må, hvis de ønsker del i byudviklingen acceptere en strammere regulering af det åbne land.
- De grønne kiler må forlænges/udvikles i takt med byudviklingen langs byfingrene.

FKKA er derfor enig i, at planlægningen i Hovedstadsområdet skal sikre, at hovedprincipperne i den overordnede fingerbystruktur videreføres, og at byudvikling og lokalisering af byfunktioner sker med hensyntagen til den kollektive trafik.

Dette bør imidlertid ikke sikres gennem de foreslåede detaljerede og statiske bestemmelser, hvor gældende regionplanretningslinier samt stationsnærhedsprincippet ophøjes til lov. Dette vil f. eks. betyde, at den nødvendige revitalisering af ældre erhvervsområder i FKKA kommunerne kan blive umulig at gennemføre. Der henvises bl.a. her til det af Miljøministeriet, HUR og de otte vestegnskommuner iværksatte fælles dialogprojekt – "Revitalisering af Vestegnen" – som netop arbejder med en modernisering af stationsnærhedsprincippet, udvikling af begrebet "kollektiv trafikbetjening" og muligheder for at revitalisere ældre erhvervsområder.

Planlægning bør være et dynamisk redskab til at håndtere aktuelle udfordringer, og FKKA kommunerne kan derfor ikke acceptere den foreslåede begrænsning af kommunernes planlægning i hovedstadsområdet.

FKKA vil i stedet foreslå, at Miljøministeren hvert 4. år i dialog med kommunerne udarbejder retningslinier for planlægningen i hovedstadsområdet. En sådan model vil sikre en demokratisk proces omkring rammerne for planlægningen i lighed med det øvrige land. Endvidere vil en sådan model sikre, at lokaliseringspolitikken løbende udvikles i dialog med kommunerne og at plansystemet også for Hovedstadsområdet bliver fleksibelt og dynamisk.

Vejloven

Efter FKKA's opfattelse er der ingen tvivl om at de væsentligste amtsveje i Hovedstadsområdet bør overgå til Staten og ikke til kommunerne.

Af lovforslagets bemærkninger (§ 6 – side 25) fremgår det, at de overordnede principper for udmøntning af strukturreformaftalen, er:

- at de overordnede veje skal samles i staten og
- at fordelingen skal ske på grundlag en række specifikke kriterier og hensyn og på grundlag af objektive kriterier.

Det bærende princip er, at alle lokalt orienterede amtsveje, herunder veje med lokalpræg, dvs. lav trafik og mange vejadgange skal overgå til kommunerne. Derimod skal de amtsveje, der indgår i en struktur der skal sikre et sammenhængende overordnet vejnet mellem de større byer, transportknudepunkter og internationale trafikforbindelser overgå til staten. Det vil for alle parter være uacceptabelt hvis f.eks. kommunerne langs Frederikssundsvej eller langs Roskildevej tillader sig at lade lyssignalerne korrespondere svarende til den enkelte kommunes lokale behov, frem for at lade behovet for afvikling af den regionale trafik styre.

Det fremgår imidlertid af bilag 1 til forslaget til ændring af vejloven mv., at alle veje i Københavns Amt skal overgå til kommunerne. Dette må derfor være i direkte i strid med strukturreformaftalens intentioner og principper og betragtes som meget problematisk.

Dette underbygges af Trafikministeriets Trafik- og Miljøplan for Hovedstadsområdet, hvoraf det fremgår, at selvom man styrker den kollektive trafik, vil der ske en klar vækst i biltrafikken og at denne vækst især vil påvirke motorvejsnettet i hovedstadsområdet.

Det er erkendt at motorvejsnettet i Københavnsområdet langt fra kan sikre en forsvarlig trafikafvikling. Sammenholdes det med et markant samfundstab som følge af tidstab og skal der sikres en forbedring af trafikafviklingen i Hovedstadsområdet og her indgår helt naturligt de overordnede amtsveje. Flere af disse veje har også betydelig vægt i relation til industri- og erhvervscentre og dermed Hovedstadsområdets konkurrenceevne.

Det er konstateret og erkendt, at der i dag er trængselsproblemer på stort set alle veje i Københavns Amt. Trængslen medfører et tidstab, som udgør et økonomisk tab for samfundet som helhed og dette tab er skønsmæssigt beregnet til en størrelsesorden, der gør det samfundsmæssigt velbegrunderet at tage initiativer til at begrænset tabet ved en forbedring af trafikafviklingen.

Staten skal varetage veje med betydelig vægt i relation til industri og erhvervscentres logistik- og distributionssystemer. Veje der trafikalt og funktionelt hænger sammen med det internationale

vejnet, set i lyset af stigende international samhandel og behovet for effektiv afvikling af transittrafikken.

Endelig skal det anføres, at det på landsplan generelt foreslåede fordelingstal af amternes vej-udgifter må betyde, at staten på trods af det i bilaget til lovforslaget anførte, må planlægge at overtage væsentlige amtsvejstrækninger i det nuværende Københavns Amt. Skulle dette ikke være tilfældet vil der være tale om en uacceptabel forfordeling til stor skade for FKKA kommunerne.

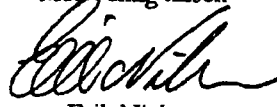
Økonomi generelt

Afslutningsvis skal FKKA udtale en generel bekymring for økonomien, ikke mindst på baggrund af erfaringerne fra det område af struktur- og opgavereformen der er længst fremme, nemlig skatte- og inddrivelsesopgaven.

FKKA lægger afgørende vægt på, at lovforslagene - som medfører, at der skal flyttes mange penge mellem stat, amt og kommune - og den dertil knyttede kompensation samlet set ikke fører til ændringer i den økonomiske balance mellem landsdelene, og at kompensationen er beregnet ud fra de faktiske omkostninger.

Det er vigtigt, at de økonomiske og personalemæssige konsekvenser på de enkelte områder er vel-dokumenterede og gennemanalyserede, og ikke løst funderet på elastiske antagelser om synergi- og stordriftsfordele. En ordentlig gennemførelse af opgave- og strukturreformen forudsætter derfor, at staten følger principperne i Det Udvidede Totalbalanceprincip (DUT), og således at det i sammenhæng med en kommende udlignings- og finansieringsreform økonomisk og ressourcemæssigt hænger sammen med den ændrede opgaveportefølje i den enkelte kommune.

Med venlig hilsen

Erik Nielsen

Erling Rørdam

- cc. Beskæftigelsesminister Claus Hjort Frederiksen
Finansminister Thor Pedersen
Miljøminister Connie Hedegaard
Skatteminister Kristian Jensen
Socialminister Eva Kjær Hansen
Trafikminister Flemming Hansen
Undervisningsminister Ulla Tørnæs
Økonomi- og Erhvervsminister Bendt Bendtsen
KL

U-9

Hovedstadens
Ordblindeskole

Trondhjems Plads 4
2100 København Ø
Telefon 35 42 75 66
Fax 35 42 79 66

Østerbro d. 20. december 2004

Hovedstadens Ordblindeskoles (HO) høringssvar vedr. Undervisningsministeriets forslag til ændring af lov om specialundervisning for voksne samt lov om forberedende voksenundervisning (FVU-loven).

HO har med tilfredshed konstateret, at der med udmøntningen af kommunalreformen opnås en forenkling og koordination af læse-, skrive- og stavetilbudet til voksne gennem en sammenlægning af ordblindeundervisningen og FVU-undervisningen.

Endvidere er det glædeligt, at ordblindeundervisningen fremover takststyres, så ordblinde- og FVU-undervisning opnår ensartede økonomiske vilkår.

Jf. lovforslagets § 5 fremgår det, at voksenuddannelsescentrene får visitationsret over såvel ordblinde- som FVU-undervisningen.

At voksenuddannelsescentrene tildeles denne dobbeltfunktion som udbyder og administrator er uhensigtsmæssigt. Erfaringerne indtil nu peger således på behovet for en mere klar præcisering af målgruppen for hhv. ordblinde- og FVU-undervisningen med centralt fastsatte og objektive visitationskriterier som grundlag for rekruttering.

Statistik for FVU-undervisningen viser, at trin 1 for ordblinde udgør 85 % af den samlede aktivitet på FVU. Disse tal er netop et udtryk for, at ordblinde kursister ikke - som tilsigtet - henvises til de institutioner, som har den fornødne ekspertise inden for kompensation og ordblindhed.

Ved den kommende sammenlægning kan det derfor anbefales, at FVU trin 1 for ordblinde erstattes med ordblindeundervisning, så kursisterne tilbydes den undervisning, som de er bedst tjent med og så dobbelttilbud mv. undgås.

Endvidere anbefales det at etablere et indslusningsmodul på mellem 20 og 30 timer for såvel ordblinde- som FVU-undervisningen, der i lighed med IKA har til formål at afdække kursistens potentiale, motivation og behov gennem screening/testning. Endvidere vil det være pædagogisk relevant at supplere udredningen med korte - men veldefinerede - undervisningsforløb, der dels afdækker deltagerens læringspotentiale og læringsstrategi, dels indplacerer kursisten på et pæda-

gogisk relevant tilbud/hold.

Et indslusningsmodul vil også kunne medvirke til at afdække kursistens funktionelle læsebehov, hvor uddannelses- eller arbejdsmarkedsrelaterede læse- og skrivekrav afdækkes.

Sidstnævnte falder fint i tråd med lovforslagets § 4 a, stk. 3 om specialpædagogisk bistand og uddannelses- og erhvervsvejledning, idet udredning af hjælpemiddelbehov i tilfælde af ordblindhed samt vejledning om støttemuligheder i henhold til undervisningsministeriets lovområder (SPS) samt social- og beskæftigelsesministeriets lovområder (serviceloven, lov om aktivering samt lov om aktiv beskæftigelsespolitik) kan indgå i et sådant indslusningsmodul.

Mange ordblinde har således behov for kompensation i form af hjælpemidler, inden de med udbytte kan profitere af et undervisningsforløb i skriftsprogets basale elementer.

Endelig bør voksendannelserne ikke have monopol på visitationen, men bør typisk deles mellem 2 hovedudbydere inden for en rimelig geografisk enhed/naturlige geografiske områder med ekspertise i hhv. ordblindhed og FVU-undervisning. Ved en sådan model vil hovedaktørerne typisk bestå af et voksendannelsescenter samt en driftsoverenskomsttager, hvorved begge undervisningsområder bliver repræsenterede.

De to hovedudbydere skulle danne indgangen til ordblinde- hhv. FVU-undervisningen gennem udbud af indslusningsmodulet.

Hovedudbyderne skulle endvidere indgå i et tværgående visitationsnævn under regionsrådet, hvor der ud over hovedudbyderne var deltagelse fra regionsrådet gennem en faglig og uvildig læsekonsulent mhp. at fordele og holdindplacere kursisterne.

Hovedudbydere bør endvidere udpeges af regionsrådet og være underlagt regionsrådets retningslinier for udbyderkredsens størrelse og omfang – herunder kredsen af driftsoverenskomsttagere.

Hovedudbyderen for FVU bør være forpligtet til at indgå driftsoverenskomst med andre FVU-udbydere, mens hovedudbyderen af ordblindeundervisningen primært har ansvar for at tegne overenskomst med andre udbydere af ordblindeundervisningen.

Med denne model vil det stadig være naturligt, at voksendannelsescentrene afholder prøver i forbindelse med FVU-undervisningen.

Ovenstående model vil sikre en enstrengt indgang til tilbudet for brugeren, samtidig med at et efterfølgende undervisningstilbud bliver bruger- og ikke som nu - institutionsafhængigt.

Endvidere understøtter modellen et skolesamarbejde på tværs af FVU- og ordblindeundervisningen, ligesom modellen sikrer et skolesamarbejde på langs af ordblinde- og FVU-indsatsen.

Endelig vil modellen kunne danne grundlag for et organisatorisk samspil med de kommende specialundervisningsenheder VISO.

Hovedudbyderne af ordblindeundervisningen bør således indgå som videnseenheder i VISO, hvor de bidrager med systematiserede erfaringer, viden og effekt af undervisningen og kompensation.

Nu, hvor ordblindeundervisningen flyttes fra lov om specialundervisning for voksne til FVU-loven, er der en fare for, at den opsamlende viden om specialpædagogik og kompensation ikke længere formidles, deles og videreudvikles.

Derfor kan man med fordel bevare og bibeholde ordblindeundervisningens tilknytning til andre specialpædagogiske discipliner gennem VISO.

Af bemærkningerne til lovforslaget (s. 20) fremgår det, at den nuværende udgift til ordblindeundervisningen er opgjort til kr. 45 mio., der forventes overført fra amterne til staten. I den forbindelse bør man være opmærksom på, at det nuværende udgiftsniveau som følge af det udbuds-baserede finansieringsgrundlag ikke svarer til det faktiske behov for ordblindeundervisning, hvorfor en ændring til takststyring må forventes at føre til en udgiftsforøgelse inden for området.

Da FVU-undervisningen indtil nu også har omfattet trin 1 undervisning for ordblinde, er det derfor relevant at overveje, hvorvidt de anvendte midler på dette trin bør allokere til ordblindeundervisningen i forbindelse med den kommende sammenlægning. Et sådant tiltag vil således sikre en bedre ressourceudnyttelse.

Vedr. lærer kvalifikationer er en præcisering svarende til FVU-loven nødvendig i henhold til ordblindeundervisningen.

Der er i forbindelse med sammenlægningen bl.a. behov for at udrede efteruddannelsesbehovet og mulighederne for de nuværende læsepædagoger.

Der er endvidere behov for at etablere en master i læsning (90 ects point) eller en bachelor, som uddanner læsekonsulenter, der både har en opsøgende funktion blandt virksomheder og voksenuddannelser i lokalområdet, en udviklende funktion i forhold til efteruddannelse af eksisterende læseundervisere og til at være projektleder på udviklings- og forskningsprojekter.

Generelt lider det danske læseområde under et mangelfuldt samarbejde og samspil, hvorfor man med fordel kunne lade forskningsmiljøer indgå forpligtende samarbejdsaftaler med undervisningsinstitutioner med speciale i ordblindhed hos børn, unge og voksne med det formål at måle nytteværdien af bl.a. kompensation.

Flere internationale undersøgelser (PISA, SIALS) peger således entydigt på behovet for at opkvalificere læseundervisningen i det danske uddannelsessystem, da alt for mange børn, unge og voksne lider under mangelfulde læse-, skrive- og stavefærdigheder.

En national læseplan bør derfor også omfatte ordblindeområdet med fokus på såvel forebyggelse af læsevanskeligheder som kompensation for ordblindhed.

Med venlig hilsen

Rie Nielsen, forstander

Ebbe Høst, bestyrelsesformand

Hovedstadens Ordblindeskole (HO) er en selvejende institution, der siden 1948 har tilbudt undervisning og kompensation til unge og voksne ordblinde i hovedstadsområdet. Ud over driftsoverenskomst med Københavns Kommune vedr. kompenserende specialundervisning leverer HO læsepædagogisk understøttelse i henhold til revalideringsindsatsen, specialpædagogisk støtte til ordblinde studerende ved DVU, it-hjælpe midler i henhold til lov om aktiv beskæftigelsespolitik samt FVU-undervisning til private og offentlige virksomheder i hovedstadsområdet.

U-10

Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

Kirkebæksskolen 21. december 2004

Vedr:

"Lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om specialundervisning for voksne, lov om forberedende voksenundervisning (FVU-loven) og forskellige andre love"

Skolebestyrelsen ved Kirkebæksskolen ønsker at udtale følgende:

Elever med multiple funktionsnedsættelser kan i Københavns amt, skoleplaceres på to skoler. På Kirkebæksskolen eller på Geelsgårdsskolen.

Geelsgårdsskolen (spor 1) er landsdelsdækkende og disse elever skal derfor placeres i regionssammenhæng. Den samlede gruppe af børn med multiple funktionsnedsættelser skal placeres under samme driftsherre, det vil sige at Kirkebæksskolen skal følge Geelsgårdsskolen til en regionalt drevet undervisningsenhed.

Kirkebæksskolen har en 25 år lang tradition for at undervise elever med multiple funktionsnedsættelser. Skolen har udviklet et højt specialiseret skoletilbud til de børn, der indtil for 30 år siden blev opfattet som "u-underviselige" og som derfor tilbragte deres skoleforløb i et "pasnings-/opbevaringstilbud".

Frihjulet, som er det fritidshjem eleverne på Kirkebæksskolen benytter er lovfæstet i Servicelovens § 23, som et specialfritidshjem og skal i den nye struktur placeres i regionen. Frihjulet har bygningsfællesskab med Kirkebæksskolen. Kirkebæksskolen er en nybygget skole specielt indrettet til børn med multiple funktionsnedsættelser.

Til støtte for synspunktet om, at Kirkebæksskolen skal regionalt forankres fremføres følgende synspunkter:

- Eleverne på Kirkebæksskolen har mange følger af deres handicaps, de vil altid have behov for at være meget tæt tilknyttet hospitalsvæsnet, i forbindelse med medicinering, operationer mv. Derfor vil det alt andet lige give god mening, om de grupperinger af elever med meget behandlingskrævende handicaps kunne skoleplaceres i regionsregi.
- Familieme til børn med så gennemgribende handicaps, har brug for så få myndighedshavere som muligt. Det vil være en stor hjælp, hvis familierne, i forhold til deres barn med handicaps, blot skulle forholde sig til et overordnet system - regionen, således at skolen, fritidstilbudet og hospitalsvæsen er at finde samlet i regionen.
- Vi forudser, at en kommunal løsning kan give Kirkebæksskolen et kvantitetsproblem, idet den årlige udgift til undervisnings- og fritidstilbud pr. elev (ca. 500.000 kr.) kunne foranledige kommunerne til at oprette deres egne mindre kvalificerede tilbud til eleverne.
- Skoleenhedernes faglige bæredygtighed skal forblive intakt. Der må ikke blive for få lærere om en given elevgruppe i en skoleforvaltning, til at kunne bruge hinanden til faglig sparring. For at kunne vedligeholde deres specifikke kompetencer, skal den enkelte lærer have et tilpas stort case-load, hvilket kan være vanskeligt hvis elevgruppen bliver for lille, som den kan blive, hvis Kirkebæksskolen f.eks. inden

- Der skal være mulighed for praksisoplæring af nye medarbejdere - også uden for ens egen skole. Det er en kompliceret opgave at undervise vore elever, idet der ikke findes efteruddannelse, der er direkte møntet på at omsætte folkeskoleloven, således at den bliver operativ i forhold til elever med så vidtgående handicap. Lærerne skal selv udvikle pædagogikken, hvilket foregår på lokale og centrale kurser samt i samarbejde med fysio- og ergoterapeuter, psykologer og talepædagoger, der har indsigt i og viden om vore elevers handicap.

Skolebestyrelsen ønsker at tilkendegive vigtigheden af, at myndighedsansvaret er velplaceret og klart forankret i den nye struktur.

På baggrund af ovenstående problemkomplekser, skal skolebestyrelsen på Kirkebækskolen anbefale at Kirkebækskolen tilføjes listen af undervisningstilbud der drives i regionalt regi.

På vegne af skolebestyrelsen på Kirkebækskolen

Lotte Dalgaard, formand

1003

U-11

Undervisningsministeriet
Frederiksholmskanal 21
1220 København K

**Forslag til lov om ændring af folkeskoleloven.
Børneskolen under Kolonien Filadelfia.**

Kolonien Filadelfia, der driver institutioner indenfor sundheds-, social- og undervisningssektorerne, har i sit bestyrelsesmøde den 10. december 2004 drøftet den kommende lovgivning i forbindelse med kommunalreformen, herunder lovgivning i relation til vores Børneskole.

Vi skal i den forbindelse tillade os følgende bemærkninger:

Det fremgår af lovforslaget, at regionerne får ansvaret for at videreføre og udvikle de mest specialiserede lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud for børn, unge og voksne. Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det ligeledes, at der ved Kolonien Filadelfia findes "lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud til børn, unge og voksne, der er indlagt på Epilepsihospitalet". Børneskolen /KF's bestyrelse forudsættes således at indgå overenskomst med Region Sjælland om undervisning af de børn og unge, der er indlagt på Epilepsihospitalet.

Det har hidtil været således, at det ved indlæggelsen af børn på hospitalet, har været en del af tilbuddet, at skolebørnene har modtaget specialundervisning på skolen, og at de betalingsmæssige forhold har været klareret mellem Vestsjællands Amt som driftsoverenskomstamt og brugeramterne.

Vi går således ud fra, at Region Sjælland fremover kommer til at koordinere de betalingsmæssige forhold. I øvrigt svarer dette til, at Sundhedsministeriet har oplyst, at den kommunale del af sundhedsudgifterne også til private (selvejende) sygehuse er et anliggende, der skal klares mellem region og kommune.

Skoletilbuddet på Børneskolen, der er en del af det tilbud amterne får på Epilepsicentret, er af stor betydning i vores lægers arbejde for at stille den rette diagnose eller justere epilepsibehandlingen, idet det er vigtigt at observere børnene i en undervisningssituation. Undervisningstilbuddet på Børneskolen har således - udover pædagogisk betydning - væsentlig betydning for den samlede behandling.

Sekretariatet

Dato
22. december 2004

Ref.
HS

Lokal df.
1000

E-mail
kffesc@vestamt.dk

Jr.nr.
0113

Der kan i øvrigt henvises til Sundhedsstyrelsens rapport fra 1991 vedr. de private specialsygehuse, hvoraf fremgår, at Børneskolens tilbud er afgørende for hospitalets status som landsdækkende.

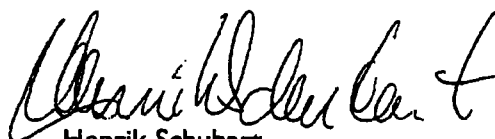
Der vedlægges en brochure, der beskriver Børneskolens landsdækkende tilbud til børn med Epilepsi.

Skulle der i forbindelse med ovennævnte forslag være brug for yderligere oplysninger, står vi naturligvis til rådighed.

Med venlig hilsen

Dorte Bennedsen
bestyrelsesformand

Henrik Schubart
direktør

U-12
Kops t. us k us

Uddannelsesudvalget
UDU alm. del - Bilag 183
Offentlig

IFC ✓
IK2 ✓
ØFO ✓
BK -

7/1-05016

Uddannelsesudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K.

1016

Krabbeshus Høldagskole

Strandvejen 11

DK-7800 Skive

Danmark

TE: (+45) 97 51 17 99

Fax (+45) 97 51 17 44

E-mail: uskkk@vibamt.dk

Strukturreformen

Amtlige specialskoler for elever med autisme bør overtages af regionerne

De forældrevalgte skolebestyrelsesmedlemmer på Krabbeshus Høldagskole i Skive opfordrer med dette brev Folketingets Uddannelsesudvalg til at medvirke til, at den nuværende undervisning af børn med autisme på specialskolerne overtages af regionerne.

De nuværende amtskommunale skoler for elever med autisme er regionale videns- og ressourcecentre, som gennem mange år har opbygget et miljø som med gode fysiske rammer og højt specialiserede medarbejdere tilgodeser de særlige behov, som disse børn har.

Det er vigtigt, at den nuværende specialiseringsgrad på området fastholdes. Denne specialiseringsgrad er helt unik i dansk skoletradition, idet den udover en høj grad af faglighed bl.a. er kendetegnet ved et meget tæt samarbejde med forældrene, som ikke ses i ret mange andre undervisningssammenhænge og ved en tænkning i helheder (helhed i elevens dagligdag, tværfaglighed, tæt samarbejde med sagsbehandlere, børnepsykiatrien og sociale institutioner). Der er bred enighed om, at den største faglige udvikling inden for handicapområdet de seneste år er sket med udgangspunkt i autisme-specialskolerne. Denne udvikling må ikke stoppes.

En højt specialiseret skole vil få trange vilkår i et kommunalt skolevæsen, som ikke har tradition for at tage hensyn til de særlige vilkår, som børn med autisme kræver.

Hvis kommunerne overtager driften af specialskolerne for elever med autisme, er der en høj risiko for, at der i løbet af kort tid vil ske en afspecialisering af tilbuddene, at den faglige standard vil blive forringet og i værste fald, at den nuværende elevgruppe lang-

VIBORG AMT

4. januar 2005

somt vil blive opsøgt i den almindelige folkeskole – til ubødelig skade for eleverne og for deres familier.

Samrådet af Specialskoler for børn med autisme har tidligere beregnet, at der kræves et befolkningsunderlag på minimum 150.000 indbyggere for at opretholde et bæredygtigt undervisningstilbud for elever med autisme.

En placering af specialskoler for autisme i regionalt regi vil sikre bæredygtige enheder og sikre en overordnet styring af ressourcerne og kunne fastholde det nuværende faglige niveau, dvs. modvirke store geografiske forskelle i tilbuddene.

At specialskolernes nuværende tætte samarbejdspartnere (sociale institutioner og børnepsykiatrien) foreslås overtaget af regionerne er endnu et vægtigt argument for at regionerne overtager specialskoler for børn med autisme.

Med venlig hilsen,

Svend Lund
Fmd. for skolebestyrelsen

Krabbeshus Høldagsskole

Strandvejen 11

DK-7800 Slåve

Denmark

Tlf. (+45) 97 51 17 99

Fax (+45) 97 51 17 44

E-mail: uskkk@vibamt.dk

VIBORG AMT

V-13

1009

Til
Indenrigs- og sundhedsminister Lars Løkke Rasmussen
Socialminister Eva Kjer Hansen
Beskæftigelsesminister Claus Hjorth Frederiksen
Undervisningsminister Ulla Tørnæs
Trafikminister Flemming Hansen

2.1.2.12-2004-2047
SK/FUJ
6. januar 2005

Vedr. bemærkninger til forskellige udkast til lovforslag som følge af kommunalreformen.

Landsforeningen LEV har vurderet på de fremlagte 48 udkast til lovforslag på forskellige ministres områder. Af disse 48 har 26 udkast til lovforslag ikke haft relevans for landsforeningens målgruppe af mennesker med udviklingshæmning og deres pårørende. 22 udkast til lovforslag er således blevet vurderet, og der er knyttet bemærkninger til 11 udkast til lovforslag. Bemærkningerne er blevet til efter en administrativ forberedelse, et intensivt udvalgs arbejde og en demokratisk høring blandt landsforeningens 16 geografiske kredse og 19 tilsluttede foreninger.

Landsforeningens bemærkninger er delt i en generel del, der giver landsforeningens syn på kommunalreformen på tværs af de enkelte ministres områder, og en specifik del, hvor landsforeningen kommenterer de relevante udkast til lovforslag. Dertil kommer et særligt notat om VISO, der er vedlagt dette høringssvar.

Fra begyndelsen har landsforeningen været betænkelig ved en afskaffelse af et regionalt led med myndighedsansvar. Landsforeningen er usikker på, hvordan kommunerne og regionerne i den nye struktur kan opretholde tilbuddene til grupper af udviklingshæmmede med specielle og komplekse funktionsforstyrrelser og de heraf afledte specielle og komplicerede behov. Erfaringsmæssigt har de eksisterende kommuner - små som store - haft vanskeligt ved at dække behovene for landsforeningens brede målgruppe. På grund af den hidtidige opgavefordeling mellem amter og kommuner har kun få kommuner valgt at påtage sig opgaverne omkring udviklingshæmmede med de mest specialiserede behov. Derfor er det også forståeligt, at kommunernes erfaringer med disse opgaver, i dag, ikke er store. Kun praksis kan vise, om kommunerne med tiden kan løfte opgaverne i større udstrækning end de gør i dag. Det afgørende lige nu er at stille balancerede krav til kommunerne, give dem optimale betingelser for udvikling og ikke mindst give dem kvalificerede partnere.

Landsforeningen hilser det derfor velkomment, at regionerne kan fortsætte med at drive tilbuddene, som amtskommunerne i dag driver og har myndighedsansvaret for. Landsforeningen skal minde om, at indenrigs- og sundhedsministeren på regeringens vegne ved fremlæggelse af de 48 udkast til lovforslagene fremhævede, *at kommunalreformen skal ses som en fortsættelse af den glidende decentralisering, som pågår og har pågået i de seneste tre årtier.*

Det er landsforeningens opfattelse, at regeringen samtidig med at indgyde kommunerne mod til at påtage sig flere opgaver også bør opfordre kommunerne til at vise besindighed og i samarbejde med de kommende regioner planlægge en balanceret udvikling af fremtidens tilbud til mennesker med udviklingshæmning. Hurtige hjemtagninger af tilbud til kommunens driftsansvar og der af følgende underminering af det overblik, som amtskommunerne har skabt over behovene, kan kun få som resultat, at der sker en afspecialisering og faglig fragmentering af tilbuddene til udviklingshæmmede. Der vil med de forventede kommunistørrelser blive behov for regional varetagelse af tilbud, når det gælder de mest specialiserede behov. Landsforeningen finder det betænkeligt, at regionerne ikke kan fokusere brugernes behov, men kun kan fokusere på de behov, som kommunerne markerer ved deres *skøn*. Regionerne må gives en udviklingspligt, så nye tilbud kan udvikles på tværs af de enkelte kommuners fremtidige *skøn*. I sidste ende må brugerne i grænselandet mellem flere leverandører sikres valgmuligheder mellem flere tilbud, så brugerne ikke stavnsbindes. Brugere og brugernes repræsentanter skal være en del af den *samlede* fremtidige planlægning. Regeringen og Folketinget skal præcist beskrive, hvordan kommuner, regioner og brugerne skal samarbejde om den fremtidige udvikling af tilbudene.

Landsforeningen ser en række muligheder i de statslige jobcentre for at få en målrettet og systematisk indsats mod at få udviklingshæmmede i erhverv.

Der er også mange muligheder i skabelsen af en national videns- og specialrådgivningsorganisation (VISO), der kan samle viden og erfaringer på det sociale område, og kæde viden og erfaringer sammen med specialiseret udredning og specialrådgivning. Som det har indgået i de hidtidige forhandlinger med Amtsrådsforeningen i Udviklingscenter for Specialrådgivning forventer landsforeningen, at VISO bliver en selvstændig organisation uden om statslige styrelser og med sin egen bestyrelse. En faglig bestyrelse er *ikke* et tilstrækkeligt grundlag for VISOs opbygning og udvikling eller for sikring af den nødvendige brugerindflydelse. Landsforeningen mangler også, i forslaget, præcision omkring det tværsektorielle samarbejde i VISO mellem social-, undervisnings-, beskæftigelses- og sundhedsområdet. Der mangler et handlekraftigt udspil for at gøre udredningerne mere end vejledende, ligesom der også omkring den nationale organisation mangler regeringens handlekraft, når det gælder at udnytte den historiske chance for at tage skridt til etablering af handicapforskning i Danmark.

Når det gælder VISO vil landsforeningen gå så langt at sige, at VISOs muligheder for at samle og aktivere ekspertisen i Danmark omkring de specialiserede behov er en nødvendig forudsætning for, at kommunalreformen og den ændrede opgavefordeling skal få et positivt udfald for mennesker med udviklingshæmning i Danmark. Uden en klar forbedring af VISO på de nævnte områder kan landsforeningen ikke tilslutte sig reformen. (Landsforeningen skal henvise til det vedlagte notat om VISO)

Af statslige initiativer til gavn for mennesker med udviklingshæmninger savner landsforeningen en *klar* statslig forpligtelse, når det gælder en egentlig ungdomsuddannelse til unge med udviklingshæmning. Evalueringsrapporten fra december 2003 (Evalueringsinstituttet i Danmark – EVA) påpeger, at Danmark er langt bagud, når det gælder at sikre denne sidste gruppe retten til ungdomsuddannelse. Det er ikke godt nok at henvise til voksenspecialundervisningen i kommunerne. Ungdomsuddannelse skal give kompetencer, og udviklingshæmmede er kompetente, hvis de får muligheder for at blive det. Landsforeningen

skal opfordre regeringen til at benytte lejligheden til at give unge udviklingshæmmede denne mulighed. Som landsforeningen vurderer det, er der bred politisk opbakning til et sådant skridt, så hvorfor ikke tage det nu? Som en følge af førtidspensionsreformen er det ikke længere sådan, at udviklingshæmmede automatisk skal "overføres" direkte fra skole til en fuld forsørgelse gennem førtidspension i kombination med en opbevaring på et aktivitets- og samværstilbud. Ungdomsuddannelsen er en nødvendighed for at forberede unge udviklingshæmmede til en aktiv voksentilværelse.

Et sidste element, som landsforeningen generelt vil fremhæve, er spørgsmålet om *brugerindflydelsen*. Landsforeningen hilser de lovpligtige Handicapråd i kommunerne velkommen. Det opfordres til, at de gives de nødvendige kompetencer til at få afgørende indflydelse på udviklingen af tilbuddene til mennesker med handicap i kommunerne, samt ikke mindst for kommunernes håndtering af samarbejdet med regionen såvel som private leverandører. Landsforeningen ser ikke brugerindflydelse i regionerne i de fremsendte forslag. For landsforeningens målgruppe af udviklingshæmmede vil der være tale om et betragteligt antal af pladser, hvorfor der vil være behov for at fortsætte det formaliserede samarbejde mellem brugere og driftsansvarlig myndighed, som er etableret under amtskommunerne. Landsforeningen savner også et centralt statsligt udviklingsråd med brugerrepræsentation, som kan samle billedet af den nationale udvikling på tværs af de regionale udviklingsråd.

Regeringen fremlægger kommunalreformen som afsæt for nye muligheder, hvor kommunerne skal være borgernes kommuner, og regionerne skal være kommunernes regioner. Ønsket er en forbedret indsats overfor borgeren. Landsforeningen har tilladt sig at leve med i den vision, og skal hermed fremlægge sin specifikke analyse af de fremlagte udkast til lovforslag.

Indenrigsministeriets område.

Forslag til Lov om forpligtende kommunale samarbejder:

Landsforeningen skal påpege, at samarbejdet efter § 1, stk. 2, 4) litra a også bør omfatte:

Lov om social service § 12, der omhandler rådgivningstilbud til voksne med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Denne rådgivning kræver en del erfaring og derfor et tilstrækkeligt underlag af borgere med udviklingshæmning.

Lov om social service § 42, der omhandler dækning af tabt arbejdsfortjeneste. Tildeling af denne ydelse forudsætter ofte en vanskelig udredning og helhedsforståelse af barnets tilstand og familiens situation. Derudover skal der gives en kompliceret rådgivning om ydelsens påvirkning af familiens livssituation mange år fremover.

Dele af Lov om social service § 52, der omhandler mulighederne for anbringelse. Når det gælder børn og unge med udviklingshæmning og deres anbringelse midlertidigt i aflastning eller permanent i døgntilbud, stilles der store krav til sagsbehandlingen ikke mindst, når det gælder en grundig udredning af barnet og en helhedsbetragtning af familiens situation. Derudover skal der findes og vurderes egnede tilbud.

Sundhedsministeriets område.

Udkast til forslag til Sundhedsloven:

Landsforeningen hilser det velkommen, at der i udkast til forslag til sundhedsloven samles en række love på sundhedsområdet i én lov. Dette medvirker til at give et overblik på området. Landsforeningen finder dog, at det bør overvejes at videreføre formålsparagrafferne fra en række af de videreførte love i forslaget til sundhedsloven. Der kan peges på formålsparagrafferne i Lov om patienters retsstilling, i Lov om patientsikkerhed i sundhedsvæsenet og i Lov om tandpleje. Formålsparagrafferne rummer de politiske målsætninger, derfor er de vigtige.

Landsforeningen finder det meget positivt, at Lov om sterilisation og kastration bliver overført fra Justitsministeriet til Sundhedsloven. Det er vedvarende blevet påpeget af landsforeningen, at denne lov var placeret i det forkerte ministerium.

Landsforeningen skal generelt påpege, at der med samling af en række love i Sundhedsloven, og det der af følgende overblik over området, falder kraftigt i øjnene, at der er meget lidt brugerindflydelse på sundhedsområdet. Det er vigtigt, at der igangsættes et arbejde på at skabe brugerråd el. lign., hvor der forekommer konstante og afgrænsede brugergrupper. Mennesker med handicap er en sådan gruppe. Der skal opfordres til, at der nedsættes et arbejdsudvalg under sundhedsministeren, der kan se nærmere på brugerindflydelse i sundhedssektoren.

På fire specifikke områder skal landsforeningen bemærke følgende:

Kapitel 64 – specialeplanlægningen:

En af landsforeningens særlige interesser på sundhedsområdet er specialeplanlægningen behandlet i forslag til sundhedslovens i kapitel 64, §§ 202 til 204. Landsforeningens målgrupper – de forskellige grupper med udviklingshæmning – er stærkt afhængig af adgang til speciel ekspertise indenfor en række lægelige specialer. Landsforeningen har en oplevelse af de hidtidige fire årige specialefastlæggelser og placeringen af specialerne som en meget lukket proces, hvor brugernes mulighed for påvirkninger først kommer ind, når processen reelt er afsluttet. Den hidtidige meget korte høringsrunde har mildt sagt haft et "demokratisk underskud". Landsforeningen har eksempelvis gennem flere år søgt at få fastlagt et særligt speciale, når det gælder udviklingshæmmede med sindslidelser, hvilket kun er sporadisk lykkedes i form af etablering af et Videnscenter for psykiatri og udviklingshæmning (VIPO) på Psykiatrisk Hospital i Risskov. Der bør på dette område fastlægges et egentlig speciale, hvor der også indgår sengeafdeling. Der er også fra landsforeningens side påpeget behovet for specialer på andre områder.

Landsforeningen skal opfordre til, at handicaporganisationerne gives en særlig ret til at udtale sig om specialeplanlægningen tidligere i processen, hvor der reelt er muligheder for indflydelse. Der kan være en række områder, hvor brugerne – mennesker med handicap – mere præcis ved hvor ekspertisen mangler i forbindelse med en række undersøgelses- og behandlingsmuligheder.

Kapitel 37 – amtstandpleje:

Det kan på den ene side konstateres, at det er gået langsomt med udviklingen af amtstandplejen på trods af de ekstra ressourcer, der for få år siden blev tilført til området til udbygningen af amtstandplejen. For at opnå effektivitet er der i bl.a. tre amter lavet en fælles amtstandpleje til betjening af især mennesker med udviklingshæmning. Disse erfaringer tyder på, at grundlaget for en specialiseret amtstandpleje endda burde være større end de nuværende amter. Omvendt vil vi også på den anden side understrege, at behovet for en specialiseret tandpleje er stort, hvorfor der bør tilstræbes en relativ stor nærhed til borgeren, herunder en geografisk nærhed til det sociale område, hvor den samlede målgruppe for den specialiserede tandpleje modtager øvrige servicetilbud.

Det er således landsforeningens opfattelse, at der igen bør sættes særlig opmærksomhed på den specialiserede tandpleje for at sikre en balanceret udvikling fremover. Landsforeningen skal foreslå, at der nedsættes et særligt udlægningsudvalg på dette område, hvor også landsforeningen får plads.

Kapitel 39 – genoptræning:

Landsforeningen skal påpege, at begrebet "genoptræning" er for snævert, når det gælder mennesker med handicap. Begrebet "rehabilitering" bør introduceres i sundhedsloven, idet dette begreb både er mere moderne og bredt dækkende for de behov, der følger af sygdom/ulykke og funktionsforstyrrelser/funktionsnedsættelser. Landsforeningen skal henvise til høringsvaret fra De Samvirkende Invalideorganisationer (DSI) for en nærmere diskussion af rehabiliteringsbegrebet

§ 214 og 215 – Sundhedsstyrelsens tilsyn med institutioner efter Lov om social service:

Landsforeningen skal påpege, at der er et særligt behov for tilsyn med de sundhedsmæssige forhold i større boformer efter Lov om social service. Større boformer med mere end 12 beboere bør betegnes som institutionelle boligtyper, hvor der ikke er tale om en mindre og lukket kreds af personer, der kan sammenlignes med en privat husholdning. De hygiejniske forhold i de større boformer bør underkastes tilsyn, så der ikke opstår sager, som den sag vi for nylig kunne se i Ribe amt.

Det skal derfor foreslås, at større boformer (med mere end 12 beboere) efter Lov om social service kapitel 20 også underkastes tilsyn efter § 214, samt at der fastsættes nærmere regler for de sundhedsmæssige forhold efter § 215.

Kapitel 10 – tolkebistand:

Landsforeningen har to bemærkninger at knytte til § 51 om tolkebistand.

For det første skal landsforeningen påpege, at stk. 2 har en uheldig følgerkning for mennesker med handicap og især mennesker med udviklingshæmning af anden etnisk baggrund end dansk. Grupper med kognitive og indlæringsmæssige vanskeligheder kan have vanskeligt ved at lære dansk, hvorfor de i deres fulde livstid kan have behov for tolkning i forbindelse med en ofte hyppig brug af behandlingstilbuddene. Stk. 2 rummer således en

uhensigtsmæssig men formentlig utilsigtet diskriminering af mennesker med kognitive og indlæringsmæssige vanskeligheder af anden etnisk oprindelse end dansk.

For det andet skal landsforeningen påpege, at der ikke kun er behov for tolkebistand fra et fremmedsprog til dansk. Der kan også i kommunikationen med personer med kognitive og indlæringsmæssige vanskeligheder være kommunikationsvanskeligheder, der kan gøre brug af tolkebistand nødvendig. Mennesker med udviklingshæmning anvender ofte alternative og udvidende kommunikationsformer og sprogsystemer, der kan tolkes til verbal dansk. Disse mennesker skal også have vederlagsfri tolkebistand. Tolkeproblemet er en af hovedårsagerne til, at sundhedsvæsnet ikke effektivt har kunnet løfte opgaver efter flytningen af sundhedsopgaverne fra Statens Åndsvageforsorg til det almene sundhedssystem

Landsforeningen skal benytte lejligheden til at påpege, at den nye Sundhedslov ikke løser problemet omkring den sociale støtte og assistance, der er nødvendig, når mennesker med udviklingshæmning indlægges på hospitalerne. Udviklingshæmmede føler sig ofte som helt fremmede på et sygehus/en hospitalsafdeling. De forstår ofte ikke i tilstrækkeligt omfang det, der sker omkring dem. De har derfor brug for en person sammen med dem mange timer i døgnet for at kunne føle sig trygge og for at kunne medvirke til behandlingen. I dag er tildelingen af denne personlige sociale assistance en finansiel kamp mellem hospitalet og det sociale tilbud, hvor den pågældende bor. Ofte ender det med at forældrene/ botilbudet bærer omkostningen ved at være til stede 24 timer i døgnet, fordi de to systemer ikke kan blive enige og det udviklingshæmmede menneske er uden støtte og assistance. Mennesket med udviklingshæmning er således uden retslig sikring af støtte i forbindelse med hospitalsophold. Der bør skabes klarhed over hvem, der har opgaven og bærer udgiften.

Socialministeriets område.

Udkast til forslag til Lov om social service:

Kommuner og regioner – kapitel 2, 31, 33 og 34:

Landsforeningen hilser velkommen, at regionerne jf. lovforslaget efter aftale med kommunerne kan videreføre de nuværende tilbud i amterne til mennesker med udviklingshæmning, når det gælder midlertidige og varige boformer (§§ 107, stk. 2 og 108), beskyttet beskæftigelse og aktivitets- og samværstilbud (§§ 103 og 104), døgninstitutioner til børn og unge (§ 67, stk. 2), samt de tilbud om service og anden bistand, der følger af §§ 83-88, 97,98 og 102. Det er også tilfredsstillende, at regionerne får en forpligtelse til at yde specialrådgivning fra disse tilbud til kommunerne og borgere i kommunerne. Det er dog landsforeningens opfattelse, at denne organisering af tilbuddene efterlader en række spørgsmål om den regionale forsyningspligt og især dens udmøntning i praksis.

Med hensyn til takster skal landsforeningen understrege vigtigheden af, at fastlæggelsen af principper for beregning af taksterne på pladserne sker ud fra princippet om, at al service ifølge loven tager udgangspunkt i borgerens individuelle behov. Sådanne som disse bl.a. skal være beskrevet gennem handleplanerne jf. § 140. Der må ikke indføres takster på typer af tilbud, når tilbuddene skal være individuelt tilpasset den enkelte. Taksameter-princippet har været udbredt i bl.a. den offentlige sektors sociale tilbud. Ved overgangen fra bistandsloven til serviceloven blev det understreget, at borgernes behov er forskellige, hvorfor til-

buddene også skal være individuelle. Med tilpasning af serviceloven til strukturreformen er der en historisk chance for at komme taksameter-princippet til livs og igen sætte fokus på tilbuddenes individuelle karakter.

Det er ikke umiddelbart gennemskueligt for landsforeningen, hvordan finansieringen af de regionale tilbud skal finde sted. Det er forstået, at tilbuddene skal finansieres via takster, som kommunerne betaler for pladserne. Dette er som nævnt et problem for landsforeningen, der ser faren for at skabe et hierarki af typer af tilbud, som brugerne skal passes ind i frem for at få løst individuelle behov. Landsforeningen forstår, at regionerne skal sikres en objektiv finansiering for omkostningerne til udvikling og planlægning, ligesom der skal afsættes ressourcer til specialrådgivning fra tilbuddene. Disse – uden for tilbudene lovfastede aktiviteter – skal finansieres, så pladspriserne i sidste ende kan være sammenlignelige med kommunale eller private tilbud, der ikke har de forpligtelser, som regionerne har ifølge loven. Af hensyn til forståelsen af den fremtidige finansieringsmodel skal loven og dens bemærkninger gøres mere gennemskuelige og præcise.

Når det gælder konkurrence mellem leverandører af tilbud ser landsforeningen en risiko for, at kommunerne vil vælge billigere tilbud, også selvom tilbuddet ligger i en anden region. Der bør beskrives en takstpolitik og bestemmelser, der forhindrer kommunerne i at nedbryde nærhedsprincippet, som ideologisk ligger til grund for forliget om kommunalreformen. Det må klart i loven formuleres, at kommunerne ikke må vægte økonomiske grunde. En visitation må altid have sit grundlag i personens behov og den mest optimale faglige løsning på imødegåelse af disse behov.

Landsforeningen finder, at de et årige aftaler jf. § 6 ikke sikrer den nødvendige langtidspanlægning omkring tilbuddene til mennesker med udviklingshæmning. Der hersker også usikkerhed omkring det økonomiske fundament for tilbudene, idet der kan vise sig et misforhold mellem den kommunale forventning til brug af tilbuddene (markeret i den årlige redegørelse) og så det faktiske forbrug af tilbuddene, der via taksterne sikrer økonomien. Den årlige rammeaftale bliver et afgørende værktøj til løsning af disse usikkerheder. Det er derfor ikke betryggende, at lovteksten ikke foreskriver, hvordan uenigheder om rammeaftalen skal afklares. Ophæves grundlaget for al virksomhed, hvis der ikke kan indgås en rammeaftale? Falder rammeaftalen, hvis én kommune ikke kan tilslutte sig rammeaftalen. Regionerne kan jo ikke finansiere tilbuddene uden om kommunerne.

Reelt vil det være regionerne, der har det egentlige overblik over den kortsigtede efterspørgsel efter boformer, institutioner og tilbud, idet de både på tværs af regionerne og kommunerne kender efterspørgslen. Men hvem sikrer overblik over den langsigtede efterspørgsel? Hvordan er det korte og langsigtede forhold mellem forhåndsbestillinger og beredskab? Regionerne bør kende og kunne forpligtes på tendensen over tid, dvs. kommunerne bør forpligtes til at opgøre estimat over det langsigtede behov. Allerede i dag ser landsforeningen dette som amtskommunernes svaghed, idet hverken amtskommune eller kommuner er forpligtet til at opgøre og meddele hinanden det langsigtede behov for dag- og klubtilbud til børn og unge eller bo- og beskæftigelsestilbud til voksne. Ofte ser det ud til at komme bag på både kommuner og amter, at tilbuddene efterspørges. Dertil kommer, at kommunerne generelt set har svært ved at forudse de vanskeligste og mest komplicerede enkeltsager.

Der opstår endelig et misforhold, når det gælder akutpladser. Det er jo reelt kommunerne, der skal acceptere rammeaftalen, der jo bl.a. skal fastlægge prisen på tilbuddene. Ønsker kommunerne en stram planlægning uden den nødvendige ekstra kapacitet til at imødekomme de akutte og pludseligt opståede behov, som vi kender omkring mennesker med udviklingshæmning, så kan regionerne reelt set ikke opretholde de nødvendige tilbud, som brugerne efterspørger. Kan der etableres sanktioner overfor kommuner, der ikke i tilstrækkelig grad forudser behovene for tilbud? Bliver der retningslinier for en vis overkapacitet med henblik på akut opståede behov? Og kan det klares gennem ministerielle retningslinier. Vil der blive givet ministeriet beføjelser til at sætte en kommune under administration, hvis kommunen i praksis ikke kan planlægge efter de faktiske behov?

Landsforeningen hilser det velkommen, at tilsyn med boformer, institutioner og tilbud følger med driftsansvaret, når det gælder kommunerne og regionerne. Kommunerne kan ikke føre det nødvendige tilsyn med de regionale tilbud, ligesom de heller ikke kan sikre opfølgning på indberetninger omkring magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten i de regionale boformer, institutioner og tilbud. Det er dog uklart, hvorvidt kommunens beslutning om magtanvendelse kan gælde i de regionale tilbud, dvs. om en bemyndigelse kan uddelegeres til regionen og regionens ansatte. Samme forhold gør sig i øvrigt gældende for personer fra Grønland og Færøerne. Det er også juridisk uklart, hvorvidt regionerne i forhold til driften af de regionale boformer, institutioner og tilbud er omfattet af den omsorgsforpligtelse, der beskrives i § 82, når de på vegne af kommunerne opretholder eller etablerer tilbud efter loven. I dag hersker der en lignende uklarhed, når det gælder de selvejende og private boformer, institutioner og tilbud. Lovens § 82 bør præciseres, når det gælder de situationer, hvor kommunen indgår aftaler med andre leverandører.

Landsforeningen mener, at der bør stilles en række krav i forbindelse med kommunernes overtagelse af amtskommunale eller fremover regionale tilbud. Derfor ser landsforeningen frem til, at socialministeren jf. § 186, stk. 2 og § 190, stk. 3 fremkommer med retningslinier for den kommunale overtagelse. Landsforeningen skal foreslå, at der ansås en balance og behersket udvikling over tid, hvor der fokuseres på en overtagelse af de tilbud, der overvejende bruges af kommunens egne borgere. Overtager kommunen tilbud skal kommunen sikre en fortsat drift for en årrække, dvs. tilbud må ikke blot overtages for en nedlukning eller afvikling. Kommunen bør før en overtagelse kunne dokumentere erfaring med lignende tilbud eller en samlet udviklingsplan på området, som tilbuddet dækker. Det skal sikres, at fagligheden fastholdes og kommer til at indgå i et udviklende miljø. En hjemtagning af tilbud – uanset om tilbuddet dækker kommunens egne borgere eller borgere fra flere kommuner – må ikke ende i en sammenblanding af forskellige og indbyrdes uforlignelige brugergrupper, fordi brugerunderlaget skrider. Endelig er det landsforeningens klare opfattelse, at brugere/beboere skal høres i processen.

Er der tale om tilbud, som rækker væsentligt udover kommunens egne borgere, bør der stilles krav til enighed mellem amtskommunen (senere regionen) og kommunerne om en enkelt kommunes overtagelse af et tilbud. Landsforeningen ser klart en risiko for en udhuling af beredskabet for at klare de specialiserede behov, ligesom der over tid kan ske en afspecialisering. Derfor bør decentraliseringen ske glidende og efter en bevidst planlægning regionen og kommunerne imellem.

Endelig når det gælder boliger finder landsforeningen det positivt, at regionsrådet skal udarbejde en udviklingsplan jf. § 9 for boformer og institutioner med mere end 100 pladser. Landsforeningen skal dog foreslå, at pladsantallet sættes væsentlig lavere, da hensigten må være at afskaffe de institutionelle ramme.

Landsforeningen hilser det velkommen, at der nedsættes udviklingsråd for en fire årig periode. Det er dog landsforeningens håb, at der vil være lydhørhed for en forlængelse af udviklingsrådenes funktionsperiode, hvis det viser sig, at der stadig foregår en væsentlig transformation og udvikling af de nye strukturer.

Landsforeningen savner også et centralt udviklingsråd, der kan danne et samlet overblik over kommunalreformens konsekvenser og udviklingen på de forskellige serviceområder, ligesom det kan lave en samlet vurdering af udviklingen i det tværsektorielle samarbejde mellem social-, undervisnings- og sundhedsområdet.

Rådgivning – kapitel 3:

Selvom lovforslaget udelukkende med redaktionelle ændringer og ændringer som følge af strukturformen viderefører de eksisterende paragrafer vedrørende rådgivning skal landsforeningen påpege, at rådgivningen efter § 11, stk. 3 ligesom anden rådgivning efter §§ 11 og 12, når det gælder personer med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, bør være opsøgende. Det bør også i loven påpeges, at rådgivningen efter §§ 11, stk. 3 og 12, stk. 1 og 2 ikke alene kan ske i samarbejde med kommunen, men også om nødvendigt bør ske i samarbejde med specialrådgivningen i regionerne jf. bemærkningerne til § 5 og med VISO jf. § 13.

Når det gælder § 12, stk. 2 sammenholdt med bl.a. § 5, stk. 2, er det uklart, hvor den nuværende rådgivning efter nuværende § 97, stk. 2 skal varetages. Som udgangspunkt forstår landsforeningen, at al rådgivning om hjælpemidler som princip ligger i kommunerne. Regionsrådet kan dog jf. § 5, stk. 2 medvirke til at fremskaffe hjælpemidler, dvs. de nuværende hjælpemiddelcentraler eller hjælpemiddelenheder kan videreføres i regioner, hvilket må betyde, at de også foretager rådgivning af kommunerne og borgerne, når det gælder hjælpemidler. Derudover blev det ved arbejdet med serviceloven klart, at de særlige hjælpemidler jf. nuværende § 97, stk. 2 kun vanskeligt kunne varetages i kommunerne. Selv blandt de forventede større kommuner vil hovedparten ikke kunne håndtere de særlige IT- og kommunikationshjælpemidler til mennesker med udviklingshæmning. Der kræves en særlig ekspertise og et meget stort volumen for at opretholde denne ekspertise. VISO, Hjælpemiddelinstitutet og kommunikationscentrene (videreføres formentlig af regionerne jf. ændringerne på de forskellige love på undervisningsområdet) vil have denne ekspertise, når det gælder landsforeningens målgruppe med meget specielle behov, men VISO vil ikke få en forpligtelse til at lave udredning jf. § 13. Erfaringerne viser, at der allerede i dag på grund af manglende kvalificeret udredning og af økonomiske grunde er tilbageholdenhed med at bevilge de nødvendige IT- og kommunikationshjælpemidler. Det vil ikke blive bedre ved overføring af opgaven fra amterne til kommunerne.

VISO - § 13:

Det skal igen understreges, at landsforeningen ser VISO som et kardinalpunkt, når det gælder tilslutning til kommunalreformen. Landsforeningen ser VISO som en historisk mulighed for at samle indsatsen omkring viden og specialrådgivning i Danmark. Dertil kommer, at den ekspertise, der samles i VISO, vil kunne udgøre kernen i den meget specialiserede udredning af børn, unge og voksne med de meste specialiserede og komplekse funktionsforstyrrelser. Som nævnt tidligere i indledningen ser landsforeningen en række mangler i beskrivelsen af VISO i loven og dens bemærkninger.

Landsforeningen forstår § 13, stk. 2, 2. pkt. således, at kommunerne skal træffe en afgørelse om henvisning, samt at denne afgørelse er omfattet af den generelle klageadgang jf. loven. Er denne opfattelse forkert bør der ske en præcisering af loven. Kommunerne bør også gives en forpligtelse til at følge den vejledning, der kommer ud af udredningen. Det kan ikke være meningen, at brugerne skal kæmpe for at få en henvisning til VISO, hvis den er berettiget, og efterfølgende skal kæmpe for at få kommunerne til at følge den vejledning, der kommer ud af udredningen. VISO har jf. § 13, stk. 3 afgørelsen, om der skal ydes tilbud om udredning, så uberettigede henvisninger vil kunne sorteres fra af VISO selv. Landsforeningen så gerne, at borgerne fik en direkte ret til at henvende sig til VISO, når det gælder specialrådgivning og udredning. Ligesom landsforeningen mener kommunerne som et minimum skal forpligtes til at redegøre for den specialrådgivning, der er foretaget af VISO, og hvorfor de følger eller ikke følger den givne rådgivning og udredning.

Endvidere forventer Landsforeningen, at VISO fremover i den samlede organisering af VISO skal sikre fokus og faglig forankring på de områder, der ikke i dag er dækket af de nuværende videnscentre m.m.

I loven og dens bemærkninger lægges der op til etablering af en samlet central enhed, der skal være kernen i et netværk af videnshavere og med personer med specialrådgivning og udrednings ekspertise. Landsforeningen finder det vigtigt, at der kommer en sådan samlet og central enhed. Det er landsforeningens opfattelse, at VISO skal etableres uafhængig af statsadministrationen i ministeriet. VISO skal ikke underlægges eller være en styrelse. VISO skal have sin egen ledelse og en faglig bestyrelse er ikke tilstrækkelig til at styre opbygningen og udviklingen. Det er vigtigt at sikre brugerindflydelsen på VISOs virksomhed, hvorfor etableringen af en bestyrelse for VISO med brugerrepræsentation er et krav. Landsforeningen skal dog påpege, at – med mindre brugerrepræsentationen gøres meget bred – så vil en bestyrelse kun vanskeligt være dækkende for de mangeartede behov, VISO skal tilgodese. Landsforeningen skal derfor foreslå nedsættelse af fagråd under bestyrelsen. Disse fagråd bør være beskrevet i lovtæksten.

En af manglerne ved det eksisterende videnssystem på det sociale område i dag er den manglende sammenhæng til handicapforskningen. VISO bør gives en generel forpligtelse til at koordinere og deltage i forskningsvirksomhed. Dette skal ikke kun gælde på hjælpemiddelområdet. Handicapforskning generelt – men især på det sociale område – er klart underprioriteret i Danmark. Der bør ved denne historiske lejlighed gives en særlig bevilling til VISO, så der kan skabes et systematisk afsæt for handicapforskning i Danmark. VISO bør selv deltage i forskning, men bør også via særlige puljer eller årsværk rettet mod

de etablerede forskningsinstitutioner og -miljøer kunne stimulere forskningen i disse institutioner og miljøer.

Endelig hilser landsforeningen det særdeles velkommen, at handicaporganisationerne skal indgå i bestyrelsen for VISO. Landsforeningen påtager sig gerne sin del af ansvaret omkring udviklingen af VISO.

[Der skal henvises til vedlagte særlige notat om VISO]

Brugerinddragelse m.m. – kapitel 5:

Landsforeningen finder, at der i loven bør foreskrives en forpligtelse for regionerne til inddragelse af brugerne, så de får mulighed for at få indflydelse på tilrettelæggelsen og udnyttelsen af boformer, institutioner og tilbud efter § 5, stk. 1-3. Regionerne er en vigtig part, når det gælder forsynings- og tilsynspligten, samt tillige når det gælder udviklingen jf. §§ 6 og 9. Regionerne bør også have brugerråd – både omkring de enkelte tilbud og generelt i forhold til planlægningen og udviklingen af tilbuddene.

En indirekte brugerindflydelse gennem kommunernes handicapråd m.m. er ikke tilstrækkelig.

I forlængelse heraf skal regionerne forpligtes på at formulere en skriftlig handicappolitik i samarbejde med et regionalt handicapråd/brugerråd. Denne politik skal baseres på "FNs standardregler om lige muligheder for handicappede."

Dag- og klubtilbud til børn og unge - §§ 32 og 36:

I den gældende Lov om social service beskriver §§ 18 og 25, at tilskud og egenbetaling i særlige dag- og klubtilbud beregnes efter regler, som socialministeren fastsætter. I lovforslaget er disse bestemmelser ikke medtaget, og ej heller omfattet af tilskuds- og egenbetalingsregler for de almindelige dagtilbud. De særlige dagtilbud giver i udpræget grad tilbud om særlig pædagogisk og behandlingsmæssig støtte til de udviklingsbehov, som børn og unge med særlige behov har. Denne pædagogiske støtte og behandling må ikke være et tilbud, som forældrene af økonomiske grunde må takke nej til. Tilbuddene er vigtige for barnet. Der bør således være en begrænset og rimelig egenbetaling, og tilbuddene bør også på grund af børnenes handicap følges af tilbud om transport til og fra dag- eller klubtilbudet.

Kapitel 11 særlig støtte til børn og unge - § 52 m.fl.:

Landsforeningen finder, at der i sammenhængen mellem §§ 52, 55, 66 og 67 er sket en tydeliggørelse af de mulige støtteforanstaltninger, der kan gives til familien og barnet/den unge (herunder også familien og barnet/den unge med udviklingshæmning). Landsforeningen finder dog, at mulighederne – jf. den nuværende § 40 – for at yde støtte til eller tilbyde ophold på kost- og efterskoler ikke fremgår af lovforslaget. Landsforeningen skal foreslå, at der sker en præcisering af § 66, eller at kost- og efterskoler nævnes i bemærkningerne til § 66, så der ikke hersker tvivl om, at anbringelsessteder også kan omfatte kost- og efterskoler. Flere grupper af udviklingshæmmede har behov for særlig støtte for at kunne benyt-

te kost- og efterskoler. Disse tilbud er tillige vigtige for både familien og den unge, når der skal ske en frigørelse fra forældrehjemmet, og hvor der er behov for at sikre et mere skærmende miljø ved sociale eller adfærdsmæssige problemer i tilknytning til udviklingshæmningen. Et efterskoletilbud kan for gruppen af socialt belastede udviklingshæmmede medvirke en uheldig social udvikling og dens følger i form af kriminalitet og misbrug. Et efterskoletilbud kan medvirke til etablering af venskaber, dvs. dannelse af netværk, hvilket især er vigtigt, fordi ensomhed er et dokumenteret problem blandt mennesker med udviklingshæmning.

Derudover mener landsforeningen også, at der sker en forringelse ved at fjerne de tidligere punkter 8) og 9) under § 40, stk. 2. om økonomiske støtte i forbindelse med foranstaltningerne. Landsforeningen skal opfordre til, at de enten tilbageføres, eller at der anføres i bemærkningerne efter hvilke andre paragrafer, denne økonomiske støtte kan gives.

Kapitel 15, § 82 – omsorgspligten.

Der skal henvises til kommentarerne tidligere, men konkret skal landsforeningen anføre, at der i begrebet "tilbyder" i forhold til det tidligere begreb "yder" er en kvalitativ forskel, der forandrer lovens intention. § 82 omhandler pligten til at tage hånd om personer, der ikke selv kan træffe en beslutning. Der kan således ikke være tale om et tilbud til personen, men kommunens pligt til at gennemføre en indsats over for personen. Det lå i begrebet "yder", men ligger ikke i begrebet "tilbyder". Personen kan ikke vælge og har dermed ikke et valg.

§§ 45 og 97 – Ledsagelse.

Landsforeningen skal benytte lejligheden til at påpege, at bestemmelserne om ledsagelse i en del tilfælde forstås af de bevilgende myndigheder på en misforstået og uhensigtsmæssig måde, der gør det vanskeligt for en del mennesker med udviklingshæmning at opnå ledsagelse. Det drejer sig om en fortolkning af begrebet "efterspørge". Dette forstås som en verbal anmodning om ledsagelse. Landsforeningen ser begrebet "efterspørge" bredere end en verbal markering, hvilket bør indføres direkte i lovteksten, evt. ved følgende sætning: "Tilbud om ledsagelse skal gives uafhængigt af en verbal tilkendegivelse."

Kapitel 20 botilbud - § 108, stk. 6 kriminelle udviklingshæmmede:

Landsforeningen finder, at der bør gøres et forsøg på at samle indsatsen omkring udviklingshæmmede lovovertrædere. Forhåbentlig udtrykker ministerbemyndigelsen i § 108, stk. 6 et ønske om at gøre dette forsøg i forbindelse med strukturomlæggningerne. Landsforeningen skal understrege, at det er vigtigt med et egentlig regelsæt for samråd om udviklingshæmmede lovovertrædere, således indsatsen kan koordineres mellem socialsektoren, kriminalforsorgen, sundhedssektoren, anklagemyndigheden og politiet, ligesom der kan ske en opfølgning og vejledning i forhold til de boformer, institutioner og tilbud, der modtager udviklingshæmmede lovovertrædere. Landsforeningen er af den opfattelse, at der med fordel kunne etableres et nationalt samråd, der skal følge de relativt få sager på landsplan. Alternativt bør der skabes grundlag for etablering af samråd i regionerne eller de regionale statsforvaltninger. Forholdet mellem samråd, boformer, institutioner, tilbud og VISO bør præcist beskrives.

Der bør også foretages overvejelser om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelseretten, når det gælder kriminelle udviklingshæmmede. Der har været megen diskussion af de sociale tilbuds muligheder for at lave indgreb i selvbestemmelseretten, når det gælder domsanbragte kriminelle udviklingshæmmede. Dommen i sig selv rummer basis for indgreb i selvbestemmelseretten, men den sociale lovgivning har været uklar.

Kapitel 21 hjælpemidler – §§ 112 og 114:

Det fokus, som i den nuværende lovgivningens § 97, stk. 2, 4) gives til informationsteknologiske hjælpemidler og dertil understøttende hjælpemidler ved placeringen i amtskommunerne, forsvinder med lovforslaget. Der skal henvises til de tidligere bemærkninger, men det skal her blot gentages, at landsforeningen ikke kan forestille sig, at kommunerne på trods af den forventede forøgede størrelse kan løfte opgaven omkring de informationsteknologiske hjælpemidler. Landsforeningen ser gerne, at denne opgave løftes i et samspil mellem regioner og VISO, hvor den specielle ekspertise, som i dag findes i dele af kommunikationscentrenes virksomhed bør henhøre.

Med hensyn til § 114 vækker det bekymring i landsforeningen, at kommunerne bliver ene om at behandle ansøgninger om støtte til køb af bil. Erfaringerne viser, at kommunerne ikke vil afholde de nødvendige udgifter til udredning af berettigelsen og behovet for bil og specialindretning af bilen. Der bør således indføres - i loven eller i ministerens bekendtgørelse – a) regler om udredningsprocessen, b) hvor udredningen bør foretages og c) hvad afklaringsgrundlaget skal rumme.

Kapitel 25 kvalitetsstandarder - §§ 138 og 139:

Landsforeningen finder det uacceptabelt, at der sker en forringelse med ændringer i §§ 138 og 139, hvorefter det bliver valgfrit for ministeren at udfærdige en bekendtgørelse om kvalitetsstandarder. Informationer i tilbudsportal mv. kan ikke blive sammenlignelige, hvis der ikke fastsættes retningslinier for kvalitetsstandardernes udformning. Landsforeningen forudsætter, at der også fremover tages udgangspunkt i den enkelte brugers individuelle behov, jf. Serviceloven.

§ 141- handleplaner:

Landsforeningen skal benytte lejligheden til at foreslå en præcisering af § 141, stk. 4, idet der bør stå, at "Handleplanen bør udarbejdes ud fra borgerens forudsætninger og så vidt muligt i samarbejde med denne eller dennes værge." Den sidste tilføjelse er i tråd med bemærkningerne til Serviceloven ved dennes fremsættelse. Det vil samtidig fjerne uklarhed omkring inddragelse af tredje person "for de grupper, der er så svage, at de selv kun vanskeligt eller slet ikke kan indgå i dialog om udarbejdelse af individuelle planer," som det blev udtrykt i de oprindelige bemærkninger til § 111 i Serviceloven.

§ 180:

Landsforeningen kan ikke i loven finde hjemmel til at drive Kennedy Institutet – Statens Øjenklinik. Der nævnes i bemærkningerne til § 4 i Udkast til forslag om Lov om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og andre love, at § 2 i Lov

om udlægning af åndssvageforsorgen og den øvrige særforsorg mv. videreføres i Lov om social service § 180, stk. 1 på grund af ophævelse af udlægningsloven. § 180, stk. 1 omhandler ikke dette.

Udkast til forslag til Lov om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og andre love.

§ 1, nr. 16 – Handicapråd:

Landsforeningen skal påpege, at der for de nye Handicapråd i det mindste kommer til at gælde lignende lovkrav som for ældrerådene. I den foreslåede § 38 står der i stk. 1 "Kommunen nedsætter et handicapråd, som kan rådgive kommunalbestyrelsen i generelle lokalpolitiske spørgsmål". Der bør stå "Kommunen nedsætter et handicapråd. Handicaprådet rådgiver kommunalbestyrelsen i handicappolitiske spørgsmål og formidler synspunkter mellem borgerne og kommunalbestyrelsen om lokalpolitiske spørgsmål, der vedrører mennesker med handicap." Derudover bør der som ved ældrerådene tilføjes, at "kommunalbestyrelsen skal høre handicaprådet om alle forslag, der vedrører mennesker med handicap", samt at "kommunalbestyrelsen afgør, om der er grundlag for at nedsætte flere handicapråd."

Landsforeningen skal også påpege, det bør være et krav, at kommunen i tæt samarbejde med Handicaprådet formulerer en handicappolitik, som skal baseres på "FNs standardregler om lige muligheder for handicappede".

§ 1, nr. 19 – ophævelse af § 42 under det nye kapitel 6 "Opgaver, der overlades til andre":

Landsforeningen skal foreslå, at der efter ophævelsen af § 42 indføres en ny § 42, der omhandler kommunernes forpligtelse til at indhente og henvise til specialrådgivning og udredning hos VISO.

Forslag til Lov om ændring af lov om almene boliger samt støttede private andelsboliger m.v., lov om fremme af privat udlejningsbyggeri og forskellige andre love.

Landsforeningen har kun få bemærkninger, til forslag til lov om ændring af lov om almene boliger osv.

Ændringerne i anvisningsretten § 1, nr. 7 og 8 vedr. § 54, stk. 2 efterlader ikke den fornødne klarhed. Ifølge § 54, stk. 2, pkt. 2 og 3 kan enten kommunalbestyrelsen eller regionsrådet beslutte, at boligerne skal udlejes til målgruppen efter § 54, stk. 1, pkt. 1, hvis boligerne ikke udlejes til målgruppen, der er beskrevet i § 54, stk. 2, pkt. 1. Derimod er det kun kommunen, der har anvisningsretten, når det gælder § 54, stk. 2, pkt. 1. Det virker ulogisk, at regionsrådet ikke har en indstillingsret, dvs. kommunen har anvisningsretten efter indstilling fra regionsrådet, når det gælder boliger opført af regionsrådet. Disse boliger skal indgå i den samlede rammeaftale efter Lov om social service og bør kunne medregnes ved langtidsplanlægning af området.

Anvisningen skal hænge sammen med regionens muligheder for at planlægge kapaciteten og den individuelle placering af den konkrete borger, jf. rammeaftalen i Lov om social

service. Der skal henvises til bemærkningerne fra landsforeningen til kapitel 2, 31, 33 og 34 i udkast til forslag til Lov om social service.

Beskæftigelsesministeriets område.

Udkast forslag til lov om ansvaret for og styring af den aktive beskæftigelsesindsats.

Landsforeningen har ingen bemærkninger til det fremlagte udkast. Landsforeningen finder det positivt, at der kommer en klar grænse mellem beskæftigelsesindsatsen og den sociale indsats. Det er især positivt, at de kommende jobcentre skal rumme beskæftigelsesindsatsen for alle grupper i samfundet, herunder også de grupper, der på nuværende tidspunkt er fjernest fra arbejdsmarkedet.

Selvom grænsen bliver trukket skarpere op, kan landsforeningen dog se, at der fastlægges nogle regler for henvisning mellem de to systemer. Personer, der får afslag på førtidspension, skal førtidspensionssystemet henvise til jobcentrene for at få angivet de arbejdsfunktioner den pågældende kan varetage. Omvendt skal jobcentrene henvise til angivelse af forsørgelse eller supplerende forsørgelse, når en person ikke kan få en fuld eller delvis tilknytning til arbejdsmarkedet.

Visse grupper af mennesker med udviklingshæmning kan ende i en "gråzone", hvor både forsørgelsesgrundlaget og anvisning af jobmuligheder ikke er tilstrækkelige.

Udkast til forslag til Lov om ændring af lov om aktiv beskæftigelsesindsats med flere love.

Ad. § 1 Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

pkt. 4:

Landsforeningen skal foreslå, at den nye § 4a også kommer til at rumme en bemyndigelse til beskæftigelsesministeren om at fastsætte regler om de initiativer, der skal iværksættes i forhold til målgrupperne i § 2, pkt. 5), 6) og 7).

Personer omfattet af § 2, pkt. 5) kunne være mennesker med udviklingshæmning, der har gennemgået en kortere teknisk ungdomsuddannelse, men som alligevel ikke magter opgaven. Der bør fastlægges regler for jobcentres virksomhed, bl.a. hvordan ressourceprofilen, jf. vejledning knyttet til Lov om aktiv social politik skal etableres og anvendes.

Personer omfattet af § 2, pkt. 6) kan være mennesker med udviklingshæmning, der retter henvendelse med ønske om et job med løntilskud, fordi de oplever at have en rest erhvervsevne. Der bør også her fastlægges regler for jobcentrenes virksomhed, herunder hvordan der systematisk arbejdes på at skabe jobmuligheder. Igen er ressourceprofilen vigtig for denne gruppe.

Personer omfattet af § 2, pkt. 7) kan være mennesker med udviklingshæmning, hvor niveauet i deres arbejdsevne ikke er fastslået, og hvor der enten ikke er taget stilling til førtidspension eller afklaringen af førtidspension er udskudt. Gruppen udgør en "gråzone-

gruppe" eller mellemgruppe, der let kan komme til at hænge i systemet, hvis der ikke sættes ind med en målrettet indsats på afklaring af erhvervsevne såvel som deres sociale kompetencer. Der bør også her fastlægges regler for jobcentrenes virksomhed.

Indsatsen overfor disse tre målgrupper rummer naturligt den rådgivning som er foreskrevet i lovens § 9, men det bør understreges i de regler, som ministeren kan fastlægge, at rådgivningen efter § 9 skal være opsøgende, når det gælder ressourcetsvage grupper som mennesker med udviklingshæmning. Jobcentrene bør her kunne hente fornøden vejledning hos VISO, jf. Lov om social service § 13. Ligeledes bør det understreges, at indsatsen i jobcentrene skal koordineres med den øvrige sociale indsats, samt at beskæftigelsesindsatsen skal indgå i formuleringen af handleplaner jf. Lov om social service § 141.

Andre bemærkninger udover lovforslagene:

ad. kapitel 7:

Landsforeningen skal udtrykke sin forundring over, at der ikke skal fastlægges individuelle kontaktforløb jf. lovens kapitel 7, når det gælder personer, der er omfattet af § 2, nr. 5-8. Dette set i lyset af intentionen om, at jobcentrene skal varetage al indsats vedrørende beskæftigelse for alle grupper.

ad. kapitel 10:

Det kan undre, at personer omfattet af § 2, nr. 6 ikke er omfattet af kapitel 10. Mennesker med udviklingshæmning med en rest erhvervsevne kan for at komme tættere på arbejdsmarkedet have behov for opkvalificering, når det gælder nødvendige sociale kompetencer på en arbejdsplads, dansk kundskaber eller særligt tilrettelagte projekter omkring anvendelse af maskiner, redskaber m.m. Igen set i lyset af lovens intention om at gøre jobcentre til et tilbud for alle, så kan det undre af store grupper blandt mennesker med udviklingshæmning holdes ude.

ad. §§ 74, 76 og 78:

Landsforeningen skal benytte lejligheden til at påpege, at § 74, der beskriver compensation for handicappede i erhverv i form af arbejdsredskaber, arbejdspladsindretninger m.v. er forældet. Paragraffen bør tillige omfatte kommunikationshjælpemidler og personlig assistance, der er kompenserende for mennesker med udviklingshæmning i skåne- og fleksjob eller job med løntilskud..

Ligeledes skal påpeges i § 76, stk. 3, at målgruppen bør omfatte personer omfattet af § 2, nr. 6. Mennesker med udviklingshæmning kompenseres i udstrakt grad gennem personlig assistance.

Endelig skal Landsforeningen påpege, at mentorordningen i § 78 ofte tidsbegrænses, hvilket er uheldigt, når det gælder mennesker med udviklingshæmning. Der bør således af lovgivningen fremgå, at mentorordningen kan oppebæres så længe behovet er til stede.

Ad. § 2 – Loven om compensation til handicappede i erhverv.

Landsforeningen har ingen bemærkninger til de foreslåede ændringer af loven. Landsforeningen skal dog bemærke, at udviklingshæmmede – på trods af lovens intention om at dække alle handicapgrupper – ofte fortolkes ud af målgrupperne, der beskrives i § 4. Adskillige sager viser, at arbejdsformidlingerne vælger en stram fortolkning.

Undervisningsministeriets område.

Lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om specialundervisning for voksne, lov om forberedende voksenundervisning (FVU-loven) og forskellige andre love.

Landsforeningen har delte meninger om, at specialundervisningen efter Folkeskolelovens nuværende § 20, stk. 1 og 2 samles i den samme del af § 20 (§ 20, stk. 2). På den ene side må det konstateres, at den nuværende kvalitet af undervisningen i amtskommunalt regi, er langt fra tilstrækkelig. Der er problemer med manglende kvalifikationer hos lærerne og mangelfuld eller fravær af efterlevelse af de lovpligtige individuelle læseplaner og undervisningsvejledninger. På den anden side vil landsforeningen pege på, at behovet for efteruddannelse af lærere og efterlevelse af Folkeskoleloven i forhold til elever med udviklingshæmning er af overordentlig stor betydning.

På den baggrund er landsforeningen bekymret for en hastig udlægning af specialundervisningen. Regionernes mulighed for at drive tilbud for kommunerne i en fire årig overgangsperiode, sammenholdt med at kommunerne generelt skal finde deres ben, levner ikke mange muligheder for en glidende decentralisering. Landsforeningen skal foreslå, at tidsbegrænsningen i selve lovtæksten afløses af en hensigtserklæring og en aktiv indsats på at følge og stimulere decentralisering. Dette vil samtidig kunne sætte et fokus på kvaliteten i specialundervisningen frem for på strukturændringen.

Det er positivt, ministeriet stiller krav om, at kommunerne skal afgive en redegørelse om forventet pladsforbrug for en tre årig periode, jf. § 1, nr. 18. Dette giver regionsrådet mulighed for at planlægge undervisningstilbuddenes udvikling på mellemlang sigt.

Ligeledes finder landsforeningen det positivt, at der gives en generel (og dermed udvidet) klageadgang for al specialundervisning efter Folkeskoleloven jf. ændringerne i § 1, nr. 23-29.

Landsforeningen finder afgrænsningen mellem lands- og landsdelsdækkende tilbud på den ene side og den øvrige specialundervisning på specialskolerne på den anden side for uklare. Som eksempel fastlægges Geelsgaardskolen jf. § 1 nr. 1 som landsdækkende undervisningstilbud for børn og unge med svære motoriske forstyrrelser, med erhvervet hjerneska- de, døvblinde elever m.v. Samtidig kan vi konstatere, at Kirkebækskolen med sin gruppe af børn med svære multiple funktionsnedsættelser formentlig vil blive udlagt til Vallensbæk kommune. Geelsgårdskolen og Kirkebækskolen er begge i dag drevet af Københavns amt og i praksis har de sammenlignelige målgrupper. Videnskæmsigt supplerer de to skoler i dag hinanden.

Landsforeningen skal foreslå, at initiativerne omkring det foreslåede KVIS 2 forlænges, så KVIS 2 kan fungere som en samarbejdspartner til de regionale udviklingsråd, der skal følge udviklingen både på det sociale område og specialundervisningen.

Landsforeningen mangler en beskrivelse af den mellemkommunale finansiering. Umiddelbart er det landsforeningens vurdering, at der kommer til at mangle regler for denne finansiering på det nuværende § 20, stk. 2 område, når amtskommunerne ikke længere eksisterer. Der bør i reglerne være et incitament til samarbejde kommunerne imellem.

Afslutningsvis skal landsforeningen endnu engang påpege, at der må sikres en mindretalsbeskyttelse i skolebestyrelserne, så forældre til enkeltintegreret specialundervisnings elever og/eller elever i specialklasser/specialklasserækker bliver synlige og får en reel mulighed for at tale denne elevgruppes sag.

Lov om ændring af lov om Centre for Videregående Uddannelse og andre selvejende institutioner for videregående uddannelser m.v., lov om mellemlange videregående uddannelser, lov om centre for undervisningsmidler m.v. og forskellige andre love på Undervisningsministeriets område.

§ 1, nr. 2:

I forhold til § 27 a stk. 3, ny 2. pkt. skal landsforeningen påpege, at der i takt med de øgede muligheder på CVU'erne for at etablere almene ungdomsuddannelser og erhvervsrettede ungdomsuddannelser, bør disse kunne tilbyde elever med handicap handicapkompenserende foranstaltninger. Lovteksten nævner ikke, at der tilbydes handicapkompensation. Dette bør indføres.

§ 6, nr. 1:

Landsforeningen finder det ikke hensigtsmæssigt, at der i § 1, stk. 2, pkt. 1) i Lov om centre for undervisningsmidler m.v. slettes, at samlingen af undervisningsmidler er beregnet for udlån til undervisningsinstitutioner. Undervisningsinstitutioner, der bedriver specialundervisning har et stort behov for at afprøve undervisningsmidler inden de anskaffes, hvorfor centrene for undervisningsmidler og deres samlinger både er en inspirationskilde, men også en kilde til afprøvning. Landsforeningen skal foreslå at tilføjelsen om udlån opretholdes.

Forslag til lov om ændring af lov om produktionsskoler, lov om støtte til folkeoplysende voksenundervisning, frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde og daghøjskole samt om Folkeuniversitet (folkeoplysningsloven) og de forskellige andre love på Undervisningsministeriets område.

§ 1:

Generelt ønsker Landsforeningen LEV at henlede opmærksomheden på, at der endnu ikke er fundet en løsning på en lovfæstet ret til en særlig ungdomsuddannelse for mennesker med udviklingshæmning. Udviklingshæmmede er derfor i princippet dækket af den almindelige lovgivning vedrørende ungdomsuddannelser. Det betyder dog i praksis, at udvik-

lingshæmmede afhængigt af, hvor de bor, må nøjes med uddannelses tilbud, der ikke er kompetencegivende, og som er meget varierende i kvalitet og omfang.

Regeringen har tidligere fået foretaget en vurdering af den kompenserende specialundervisning for voksne af Evalueringsinstituttet i Danmark (EVA). Konklusionen på denne evaluering siger klart og tydeligt, at mennesker med udviklingshæmning er stillet væsentlig dårligere end alle andre samfundsgrupper, når det handler om adgang til ungdomsuddannelse.

Landsforeningen LEV skal derfor foreslå, at det i lovforslaget om produktionsskoler præciseres, hvilke handicapkompenserende foranstaltninger, skolerne skal etablere for at kunne imødekomme behovet for undervisning af mennesker med udviklingshæmning eller generelle indlæringsvanskeligheder.

§ 1, nr. 8 og 9:

Vedrørende § 8a stk. 2 skal det foreslås, at DSI også får sæde i dette råd. Mange handicappede og især mennesker med udviklingshæmmede må betegnes som kortuddannede.

§ 2:

Generelt skal landsforeningen benytte lejligheden til at fremhæve, at folkeoplysningsudvalgene jf. § 34 i folkeoplysningsloven ikke har en fast repræsentation fra DSI. Det er landsforeningens opfattelse, at mange folkeoplysningsudvalg, ofte har svært ved at forstå de særlige problemstillinger der er i relation til undervisning af mennesker med handicap og i særlig grad mennesker med udviklingshæmning. Vi skal derfor foreslå at man genindfører en fast "handicaprepræsentation" i folkeoplysningsudvalgene, således at man herigennem sørger at fastholde og udvikle de frivillige folkeoplysende tilbud på en sådan måde, at mennesker med handicap /udviklingshæmning kan få størst mulig gavn heraf.

Landsforeningen skal også henlede opmærksomheden på, at der i enkelte amter, bl.a. Københavns amt, har været mulighed for "regionalskoler". Målet med regionalskolerne har været at sikre mennesker med handicap den bedste adgang til undervisningsmuligheder uden, der nødvendigvis skulle etableres en folkeoplysende kreds i hver eneste kommune. Landsforeningen skal derfor foreslå, at der i forbindelse med lovrevisionen gives lov hjemmel for regionalskoler inden for særlige områder, herunder undervisningstilbud til mennesker med udviklingshæmning.

§ 6:

Af § 7, stk. 3 i lov om erhvervsrettede grunduddannelse og videregående uddannelse for voksne bestemmes det, at forudsætningerne for at kunne benytte voksenuddannelsen er, at man er 25 år, har mindst 2 års erhvervserfaring og forudsætninger svarende til grundskolens afgangsniveau.

På grund af den generelle mangel på muligheder for en ungdomsuddannelse for mennesker med udviklingshæmning, finder landsforeningen, at det er nødvendigt at præciseres i lo-

ven, hvordan arbejde på beskyttet værksted for mennesker med udviklingshæmning vil kunne sidestilles med erhvervs erfaring.

I forhold til kravet om grundskolens afgangsniveau har hovedparten af udviklingshæmmede svært ved at dokumentere, at de har gennemført grundskolen trods deres opfyldelse af undervisningspligten. Det er svært at dokumentere, da hovedparten af landets 20.2 undervisningstilbud aldrig har udstedt eksamensbeviser eller undervisningsbeviser til elevgruppen. Landsforeningen LEV har tidligere rejst denne problemstilling uden held over for undervisningsministeriet.

Forslag til lov om ændring af lov om institutioner for uddannelsen til studentereksamen, lov om institutioner for uddannelsen til højere forberedelseseksamen, lov om grundlæggende social- og sundhedsuddannelser, lov om almen voksenuddannelse og om voksenuddannelsescentre og forskellige andre love.

§ 5:

Landsforeningen skal til lov om brobygningsforløb til ungdomsuddannelse påpege en forventning om, at man i kommunerne i højere grad, end det hidtil har været praktiseret, giver de tidligere 20.2 elever adgang til at benytte brobygningsforløbet, når kommunerne overtager ansvaret for hele den vidtgående specialundervisning (20.2). Regeringen har valgt, at der stadig ikke skal være et lovfæstet ungdomsuddannelses tilbud til mennesker med udviklingshæmning. Landsforeningen LEV ser derfor gerne, at der i bemærkningerne til loven, lægges op til et øget brug af brobygningsforløbet, således man vil kunne holde unge udviklingshæmmede i et uddannelsesforløb indtil de fylder 18 år, hvorefter de kan vælge at lade sig indskrive på den kompenserende specialundervisning for voksne. Ønsker en elev med udviklingshæmning at benytte brobygningstilbudet forventes det, at uddannelsesplanen udarbejdes i samarbejde med uddannelsesstedet, jobcenteret og socialforvaltningen. Ved at samle disse instanser sikres der et endnu bedre grundlag for at udarbejde ressourceprofilen.

§ 7, nr. 2:

Landsforeningen skal til § 4 stk. 1, 3. punkt i bekendtgørelse af lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse påpege, at det må forventes, når de erhvervsrettede uddannelsesinstitutioner gives mulighed for at udvide undervisningen med bl.a. ungdomsuddannelser, at der stilles krav til de pågældende uddannelsesinstitutioner om at være tilgængelig for alle, herunder sikre den nødvendige adgang til særlige tilrettelagte undervisningsformer. Det bør påhvile uddannelsesinstitutionen at godtgøre, at dette krav er opfyldt.

§ 7, nr. 6:

Ifølge forslaget skal regionsrådet koordinere den samlede indsats, når det gælder ungdomsuddannelse. Landsforeningen LEV finder det naturligt, at regionsrådet får en særlig forpligtelse til at sætte fokus på adgangen til ungdomsuddannelse for mennesker med udviklingshæmning.

Trafikministeriets område.

Udkast til forslag om Lov om trafikkselskaber:

Landsforeningen har bemærkninger til udkastes beskrivelse af målgruppen for den individuelle handicapkørsel efter § 5, stk. 1, nr. 4) og § 11, samt det fremsatte lovforslag nr. L 105.

Målgruppebeskrivelsen i lovteksten fokuserer udelukkende på bevægelseshæmning i fysisk forstand, jf. bemærkningerne til § 11. Selvom der i bemærkningerne gøres opmærksom på, at trafikkselskaberne kan tilbyde ordningen til andre grupper af mennesker med handicap, så er målgruppeafgrænsningen diskriminerende i forhold til de grupper af udviklingshæmmede, der er bevægelseshæmmede i psykisk eller adfærdsmæssig forstand.

Landsforeningen foreslår, at der – om ikke andet i bemærkningerne – blødes op på definitionen af ”svært bevægelseshæmmede”. Grupper af mennesker med udviklingshæmning, som har vanskeligt ved at benytte offentlige transportmidler, bør også omfattes. Årsagen til disse gruppers vanskeligheder er ikke den fysiske tilgængelighed, men den psykiske og sociale tilgængelighed ved de offentlige transportmidler. Gruppen er i risiko for at udløse psykiske eller adfærdsmæssige problemer i samvær med de øvrige brugere af de offentlige transportmidler. De kan eksempelvis begynde at råbe og skrike, slå ud efter de øvrige passagerer og lignende, når de bliver utrygge. Det kan også være autister, der har behov for meget overskuelige rammer og en stor forudsigelighed og struktur. I modsat fald bliver de angste og utrygge, hvilket kan give sig udslag i voldsom selvdestruktiv eller udadrettet adfærd.

Der er reelt set ikke tale om en stor målgruppe. Men for de få er det afgørende at have muligheden for individuel handicapkørsel.

----- oooOooo -----

Landsforeningen skal hermed overgive dette høringssvar til regeringens og ministeriernes velvillige behandling. I den kommende proces forventer landsforeningen selvfølgelig at blive inddraget, så landsforeningen kan komme med uddybninger til den fremlagte analyse. Det gælder både for det kommende lovforberedende arbejde i Folketinget og dets respektive udvalg, såvel som i det kommende arbejde i ministerierne med bekendtgørelser og vejledninger. Landsforeningen har altid søgt at bidrage med sin viden og erfaringen i sådanne processer.

Med venlig hilsen
Landsforeningen LEV

Sytter Kristensen
Landsformand

Notat om National videns- og specialrådgivningsorganisation (VISO).

Landsforeningen LEV skal indledningsvis udtale, at landsforeningen i den nationale videns- og specialrådgivningsorganisation ser en historisk chance for at samle videns-, specialrådgivnings- og udredningsfunktioner. Landsforeningen ser en strømlinet National videns- og specialrådgivningsorganisation som en forudsætning for kommunalreformen, når det gælder mennesker med udviklingshæmning. Der skal tages de nødvendige skridt til at gøre denne organisation helstøbt ved at sikre, at VISO bliver

- En tæt og sammenhængende organisation med en koordinerende og fysisk samlet central enhed med en række fysisk spredte netværksenheder. VISO skal have en selvstændighed og uafhængighed af den statslige centraladministration. VISO skal have sin egen ledelse og bestyrelse. En faglig bestyrelse er ikke tilstrækkelig, og der skal under bestyrelsen etableres en række fagråd.
- Grundstammen for samarbejdet mellem social-, undervisnings- og sundhedssektoren på handicapområdet, hvorfor det skal præciseres nærmere, hvori bidrag fra undervisningsministeriets og sundhedsministeriets områder kan bestå. Landsforeningen kan på det sundhedsmæssige område eksempelvis pege på Videnscenter for psykiatri og udviklingshæmning i Århus og de to videnseenheder, når det gælder små og sjældne handicap i henholdsvis Århus og København.
- Afsæt for et fokus på handicapforskning i Danmark. Det er klart, at denne forskning bør sikres en basis i de egentlige forskningsmiljøer, men der kan i VISO ske en koordinering af de særlige sektorforskningsinitiativer på social-, undervisnings- og sundhedsområderne. VISO kan gives ressourcer til koordinering og til at indgå i handicapforskning, dvs. der forventes tilført særlige midler til VISO og midler til etablering af egentlige forskningsmiljøer.
- Organisationen, der samler specialrådgivnings- og udredningskompetence. Specialrådgivning og udredning, der udgår fra VISO, skal have mere end en vejledende funktion. Kommunerne bør forpligtes på at henvise til udredning. Kommunerne bør forpligtes på at følge den specialrådgivning og udredning, der bliver givet kommunerne eller brugerne af VISO. Kommunerne skal som et minimum forpligtes til at redegøre for den specialrådgivning og udredning, der er foretaget af VISO, og begrunde hvorfor de følger eller ikke følger den givne rådgivning og/eller udredning. Landsforeningen så gerne, at borgeren fik en direkte ret til at henvende sig til VISO med henblik på både specialrådgivning og udredning.
- Bindeleddet mellem videns-, specialrådgivnings- og udredningsfunktionen og de praktiserfaringer, som udspringer af virksomheden i de kommunale og regionale tilbud. Dette bindeled kan opnås dels via en forpligtelse til også direkte at skulle rådgive de kommunale og regionale tilbud dels ved, at VISO får mulighed for at vejlede kommuner og regioner om indholdet i det tilsyn med tilbuddene, der følger af den sociale lovgivning. Ligesom VISO med fordel vil kunne forestå en formel uddannelse af tilsynskonsulenter.

Landsforeningen ser også, at det kan ske ved at give VISO mulighed for at købe specialrådgivnings- og udredningsydelser i de kommunale og regionale tilbud.

Landsforeningen har i sit generelle høringssvar omkring lovforslagene i forlængelse af kommunalreformen fremkommet med en række specifikke punkter. Der er udover disse en række spørgsmål og mangler i forhold til de hidtidige udspil fra regeringen og socialministeriet, som er nødvendigt at få afklaret:

1. Det skal præciseres, at der skal være tale om en helhedsorienteret rådgivning, og at udredninger ikke må planlægges og gennemføres løsrevet fra en helhedsbetragtning. Endelig bør en relationistisk tilgang foreskrives.
2. Det skal præciseres, hvordan specialrådgivningen og udredningen skal foregå, bl.a. hvordan samarbejdet og kommunikationen med borgeren skal være, hvorvidt nærtstående personer skal inddrages, når der er tale om voksne, og hvordan forældre skal inddrages, når der er tale om børn og unge.
3. VISO dækker alle handicapgrupper. Som udgangspunkt overføres der kun ressourcer indenfor vidensfunktionen på nogle få afgrænsede områder. Der skal ske en præcisering af, hvordan alle handicapgrupper skal kunne dækkes i vidensfunktionen, så der også fra VISOs side kan ydes rådgivning og udredning bredt.
4. Landsforeningen forventer, at alle grupper med specielle og komplekse funktionsforstyrrelser vil blive omfattet af VISOs virksomhed. Landsforeningen forestiller sig således også, at der oprettes en særskilt vidensenhed under VISO med specifikt fokus på mennesker med udviklingshæmning. Tilbuddene efter lov om social service forudsætter ikke særlige diagnoser eller en præcis diagnose hos borgeren. Grundlaget er en vurdering af funktionsevnen.
5. Det skal præciseres, hvordan VISO skal håndtere afgrænsningen "de få mest specialiserede og komplicerede enkeltsager". Landsforeningen skal foreslå en pragmatisk løsning, der samtidig respekterer kommunale og regionale forskelle i videns- og erfaringsniveau. Det skal foreslås, at der vælges en "brugerstyret" tilgang, dvs. det er oplevelsesniveauet i praksis, der afgør om en sag er specialiseret og kompliceret. Det vil så være op til VISO at "tilbagevise" eller "afvise" sagen med den nødvendige vejledning til at komme videre. Det kan være med en henvisning til kommuner eller regioner, hvor specialrådgivning og udredning foregår uden for VISO. Derved får VISO også en netværksskabende funktion.
6. Når bidrag fra undervisningsområdet foreligger, skal der
 - følge en beskrivelse af, hvordan rådgivning og udredning om den specialpædagogiske bistand til småbørn skal koordineres/samordnes med den specialiserede småbørnsvejledning, der må være dækket af VISO, dvs. den rådgivning, der ligger udover PPRs rådgivning i kommunerne. De seneste par år har den specialpædagogisk-

ske rådgivning ligget i de kommunale PPR. Erfaringerne viser, at det de færreste PPR kontorer har magtet opgaven.

- ske en præcisering af, hvordan voksne udviklingshæmmede kan få en specialpædagogisk rådgivning og udredning hos VISO, der ligger udover den rådgivning og udredning, som kommer til at ske på specialundervisningscentre for voksne i kommunerne.
 - laves en beskrivelse af kommunikationscentrenes bidrag til VISOs virksomhed. Kommunikationscentre tilbyder en meget kompetent rådgivning og udredning, når det gælder personer med svære og sammensatte kommunikationsvanskeligheder og sensoriske forstyrrelser, herunder når det gælder afklaring af brug af IT hjælpemidler og andre kommunikationshjælpemidler.
7. VISO skal have mulighed for at hente, samordne og koordinere viden, specialrådgivning og udredning med enheder på sundhedsområdet. Landsforeningen skal her påpege, at Videnscenter for Psykiatri og Udviklingshæmning på Psykiatrisk Hospital i Risskov og andre har relevant ekspertise, når det gælder mennesker med udviklingshæmning.

1004

U-14

: Landsforeningen Ligeværd
: Vesterport 3, 4. tv.
: 8100 Århus C
: Postboks 5019
: Tlf. 86 20 85 70
: Fax 86 13 87 44
: landsforeningen@ligevaerd.dk
: www.ligevaerd.dk

29. december 2004

Undervisningsministeriet
Institutionspolitisk kontor 2
Institutionsstyrelsen
Frederiksholms Kanal 25
1220 København K
Bodil.k.rasmussen@uvm.dk
(sendes pr. mail og som almindeligt brev)

Landsforeningen Ligeværd's udtalelse i forbindelse med udkast til forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om specialundervisning for voksne, lov om forberedende voksenundervisning og forskellige andre love

Landsforeningen Ligeværd arbejder for at fremme ligestillingen i alle livets forhold begrundet i boglige, indlærings- og funktionsmæssige vanskeligheder. Foreningen arbejder for, at samfundet rummer ligestillende muligheder for den enkelte. Derfor finder vi det naturligt, at vi udtaler os om ovennævnte lovforslag, og vi skal igen anmode om at komme på Undervisningsministeriets høringsliste.

Dette er vigtigt, fordi vore skoler og uddannelsessteder over en meget lang periode har arbejdet for og har høstet erfaringer med at kvalificere vores unge til arbejdsmarkedet.

Lovforslagene betyder, som også aftalen om kommunalreformen lægger op til, at kommunerne skal sørge for specialundervisning og anden socialpædagogisk bistand til børn og unge med særlige behov. Det vil efter forslaget også være kommunalbestyrelsens opgave at sikre den nødvendige kompenserende specialundervisning.

Regionsrådet skal drive lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud til børn og unge under 18 år, som er henvist til specialundervisning samt tilbud til børn, der er henvist til specialpædagogisk bistand, og som endnu ikke har påbegyndt skolegangen. Som led i regionernes tilbud er der mulighed for at tilrettelægge særlige ungdomsforløb for f.eks. sent udviklede, som det direkte er affattet i bemærkningerne. I den forbindelse skal vi pege på, at der er brug for, at de erfaringer, vi har fået i arbejdet med den her målgruppe bruges positivt og fremadrettet; ligesom vi også skal anbefale, at der gøres brug af erfaringer og viden hos de skoler og uddannelsessteder, der er tilknyttet Landsforeningen Ligeværd. Der skal stadig være plads til at lave de nødvendige uddannelses- og arbejdsstrækningsprogrammer for unge med særlige behov.

Vi må, som vi skrev i vores høringssvar, da Strukturkommissionen afgav betænkning, konstatere,
- at vægningen mellem økonomi og bæredygtighed stadig er uklar (det fremgår også af bemærkningerne, at der tale om økonomiske skøn, der er under forhandling)
- at, de mange slags lovgivninger stadig spiller for lidt sammen. Der er behov for at justere samspillet med de forskellige slags initiativer. Landsforeningen Ligeværd bidrager gerne hertil,

- at regionerne ikke får ansvaret for specialundervisningen, som vi hele tiden har foreslået. Vi er stadig ret overbeviste om, at mange primærkommuner ikke vil kunne løfte de nye opgaver på tilfredsstillende vis. Samtidig er vi bange for, at den tendens, vi har mødt under de nuværende systemer med, at der bevilges færre og færre uddannelses tilbud i den private sektor, vil blive forstærket. Det skal ikke være økonomiafdelingerne, der skal inddrages i sagsbehandlingen, når vi har at gøre med borgere med særlige behov.

Landsforeningen Ligeværd skal derfor anbefale, at man placerer ansvaret for sammenhængende opgaver ét sted og kun ét sted.

Landsforeningen Ligeværd ser frem til konstruktive drøftelser med konklusioner til gavn for borgere med særlige behov.

Med venlig hilsen

Jørgen Hansen
Formand

Steen Kristensen
Sekretariatsleder

∴ Der henvises i øvrigt til vedlagte materiale

- at regionerne ikke får ansvaret for specialundervisningen, som vi hele tiden har foreslået. Vi er stadig ret overbeviste om, at mange primærkommuner ikke vil kunne løfte de nye opgaver på tilfredsstillende vis. Samtidig er vi bange for, at den tendens, vi har mødt under de nuværende systemer med, at der bevilges færre og færre uddannelses tilbud i den private sektor, vil blive forstærket. Det skal ikke være økonomiafdelingerne, der skal inddrages i sagsbehandlingen, når vi har at gøre med borgere med særlige behov.

Landsforeningen Ligeværd skal derfor anbefale, at man placerer ansvaret for sammenhængende opgaver ét sted og kun ét sted.

Landsforeningen Ligeværd ser frem til konstruktive drøftelser med konklusioner til gavn for borgere med særlige behov.

Med venlig hilsen

Jørgen Hansen
Formand

Steen Kristensen
Sekretariatsleder

∴ Der henvises i øvrigt til vedlagte materiale

U-15

Marianne Banner
<marianne_banner@yahoo.dk
>

06-01-2005 16:21

Til sekr@im.dk, marianne.ipsen@uvm.dk, sm@sm.dk

cc

Emne Høringssvar.

Journalisering af indgående post

Journalnr.
Sagsgruppe tekst
Dokumentløb nr.
Sagsbehandler
Emne

Høringssvar ang. Lovforslag til ny folkeskole lov. samt ny sociallov.

Landsforeningen Specialskolerne i Danmark har til formål at støtte skolebestyrelserne i arbejdet for at sikre:

- **børn og unge på specialskolerne en undervisning og udvikling, der er afpasset efter deres handicap**
- **at kvaliteten i de specialpædagogiske tilbud er optimal og til stadighed udvikles.**

Til Undervisningsministeriet, Indenrigsministeriet og socialministeriet.

De ændringer, som strukturreformen indebærer i forhold til skoleloven, er først og fremmest, at § 20, stk. 1 og 2 slås sammen. Men det er bekymrende da der er stor forskel på den almindelige specialundervisning som kan rummes i den kommunale folkeskole og så den specialundervisning der foregår på en vidtgående specialskole.

Dette vil kunne medføre en spredt og mindre intensiv indsats overfor de svageste børns undervisning .

Ved en spredning af den vidtgående specialundervisningen, kan man endvidere frygte, at der vil ske et videns- og kompetence tab, idet den erfaring og ekspertise, som findes på specialskolen, vil være i risiko for at forsvinde, når det faglige miljø bliver mindre - evt. endda blot båret af enkeltpersoner.

At kommunerne skal bære hele udgiften jf. 49 til specialundervisning også selv om det bliver regionernes opgave at tilbyde de nødvendige pladser på landsdelsdækkende specialskoler vil give kommunerne store muligheder for kassetænkning, da der derved er åbent for, at det er et skøn over forbruget af specialskolepladser, der bestemmer størrelsen af regionens tilbud.

Strukturreformen indebærer desuden, at kommuner under 20.000 indbyggere skal indgå forpligtende samarbejdsaftaler. Kommuner over denne størrelse behøver ikke dette.

En typisk amtlig specialskole idag, har et befolkningsunderlag på godt 100.000 indbyggere. De nye storkommuner vil derfor sjældent alene kunne drive en specialskole.

Når specialskolen skal drives af en beliggenhedskommune, vil denne typisk være afhængig af, at nabokommuner vil være med til at garantere en drift.

Hvis dette ikke kommer i stand, fordi kommunerne ønsker at foretage undervisning i eget regi, vil specialskolen være for dyr og dermed selvsagt umiddelbart lukningstruet.

(dette scenarie kan blive akut, fordi ingen kommune kan holde til f.eks. at satse på at 50 - 75 elever skal finansieres udefra - uden bindende forhåndsftaler herom).

Sker dette er fagligheden for alvor truet og dermed mister de allersvageste børn i vores samfund muligheden for at udnytte deres potentialer.

Disse børn kræver et højt specialiceret læringsmiljø, som kun kan sikres i en stabil og økonomisk politisk enhed som udelukkende har specialområdet som sit arbejdsfelt. med andre ord regionen, det er her man har opbygget et faglig og politisk økonomisk miljø, som specialundervisningen naturligt må høre ind under, alt den stund voksen området indenfor handicap, Børne og ungdomspsykiatrien samt specialinstitutionerne også ligger i regionalregi.

Derved kan man holde hele handicapområdet indenfor samme regi.

Dette vil naturligvis betyde at regionerne må have en skatteudskrivnings ret så de kan finansiere dette.

Nærhedsprincippet indenfor den vidtgående specialskoleområde er ulogisk og meningsløst, det vil være meget få af børnene på en vidtgående specialskole som kan overføres til en kommuneskoles rummelighed, og at specialsskolen skal styres fra beliggenhedskommunen betyder blot at den vil være et let offer i enhver sparerunde, der er ikke mange stemmer i handicappede børn, eller i deres familier.

På Specialskolernes vegne

Marianne Banner
formand

**Marianne Banner, Kaserneboulevarden 35, 8000 Århus C,
28992434/86122519.E-mail:marianne-banner@yahoo.dk**

This e-mail has been scanned for viruses by <http://www.virus112.com>

MarselisborgCentrets høringssvar vedr. lovforslag om strukturreformen

MarselisborgCentret er et dansk center for rehabilitering, forskning og udvikling. Centret er etableret i et samarbejde mellem offentlige og private organisationer på bl.a. sundheds-, social- og beskæftigelsesområdet og er således i berøring med flere af de områder, lovforslagene omhandler. (For yderligere beskrivelse af centret, se www.marselisborgcentret.dk)

MarselisborgCentret har med interesse læst de mange lovforslag og vil i det følgende komme med bemærkninger i f.t. de områder, der har størst relevans for centret.

Høringssvaret fremsendes til følgende ministerier:

- * Socialministeriet
- * Indenrigs- og sundhedsministeriet
- * Beskæftigelsesministeriet
- * Undervisningsministeriet

Generelle bemærkninger *Rehabilitering*

I oktober 2005 udkom hvidbogen "Rehabilitering i Danmark". Hvidbogen er resultatet af arbejdet i en tænketank nedsat af Rehabiliteringsforum Danmark og med deltagelse af repræsentanter fra en række offentlige myndigheder, brugerorganisationer og faglige organisationer på rehabiliteringsområdet. Hvidbogen er præsenteret på en faglig konference i august måned og på en politisk høring med deltagelse af folketingsmedlemmer ultimo oktober. Bogen indeholder en afklaring af rehabiliteringsbegrebet og dets indhold og bringer følgende definition på rehabilitering:

"Rehabilitering er en målrettet og tidsbestemt samarbejdsproces mellem en borger, pårørende og fagfolk. Formålet er at borgeren, som har eller er i risiko for at få begrænsninger i sin fysiske, psykiske og /eller sociale funktionsevne, opnår et selvstændigt og meningsfuldt liv. Rehabilitering baseres på borgerens hele livssituation og beslutninger og består af en koordineret, sammenhængende og vidensbaseret indsats."

Hvidbogen har fået en positiv modtagelse af såvel politikere, embedsmænd, brugerrepræsentanter som fagfolk, der alle finder, at der hermed er tilvejebragt et godt grundlag for arbejdet med rehabilitering i Danmark. Modsat situationen i andre lande - f.eks. Norge, Sverige, Tyskland - har rehabilitering ikke hidtil udgjort et egentligt felt i Danmark. F.eks. kan nævnes, at i Norge er rehabilitering sat på dagsordenen via Stortingsmeldinger, indarbejdelse i sektorlovgivningen, etablering af et forsknings og udviklingscenter (Statens Kunnskaps- og Udviklingscenter for helhetlig Rehabilitering/SKUR) mv.

Ofte anvendes i Danmark begrebet "genoptræning" (f.eks. i forslag til sundhedslov, servicelov). Dette begreb er dog ikke fyldestgørende, jfr. definitionen ovenfor, og vil ikke sikre den helhedsindsats overfor brugeren, som de nye love ellers kan give god baggrund for.

Med de mange og omfattende lovrevisioner, der nu er fremlagt, ser MarselisborgCentret det som en enestående chance at få begrebet "rehabilitering" og begrebsapparatet omkring rehabilitering indarbejdet i den danske lovgivning.

Af lovforslagene fremgår, at man prioriterer sammenhæng mellem sektorer og sammenhæng i patientforløb højt. Dette er helt i overensstemmelse med rehabiliteringsdefinitionen. Det samme gælder fokus på den evidensbaserede indsats, samt fokus på "borgeren i centrum".

Samtidig kan det også konstateres, at rehabiliteringsområdet, som i lovtæksten falder ind under begreber som behandling, genoptræning/træning, forebyggelse, støtte mv. fortsat vil udføres på såvel det nye regionale niveau som på det kommunale niveau. Dog med den store ændring, at kommunerne nu får et større og bredere ansvar for varetagelsen og finansieringen af rehabiliteringsindsatsen.

MarselisborgCentret vurderer, at der vil være et stort behov for kompetenceudvikling navnlig på det kommunale niveau, ligesom der vil være et stort behov for specialrådgivning, vidensformidling, forskning og evaluering.

MarselisborgCentret

MarselisborgCentret er et center bestående af private og offentlige organisationer, der arbejder indenfor rehabiliteringsområdet. Centret blev etableret i 1996 og har siden vist sin bæredygtighed gennem fortløbende udvikling af centret og dets opgaveområder og samarbejdsparter. I dag er centret et landsdækkende center for rehabilitering, forskning, udvikling og evaluering.

MarselisborgCentret samarbejder med en række offentlige og private organisationer og løser pt. opgaver for Sundhedsstyrelsen, Socialministeriet, Styrelsen for Social Service, Beskæftigelsesministeriet, Arbejdsmarkedsstyrelsen, forskellige brugerorganisationer, uddannelsesinstitutioner, amter og kommuner. Opgaverne er forsknings-, evaluerings- og analyseopgaver, metodeudvikling, undervisning og kompetenceudvikling samt konsulent-, rådgivnings- og vejledningsopgaver. Desuden har centret gennem de seneste 3 år som udviklingsprojekt drevet et jobcenter med formidling af jobs og kompetenceudvikling i f.t. personer med funktionsnedsættelse.

MarselisborgCentrets fremtidige status og forankring bør sikres i den nye struktur.

Det er vurderingen, at dette bedst kan ske ved at centret fremover sikres en central, landsdækkende og bredt funderet platform for sit videre arbejde som landsdækkende center for forskning, udvikling og evaluering indenfor rehabiliteringsområdet.

MarselisborgCentrets tværfaglige tilgang har vist sig at udgøre et vigtigt supplement til de eksisterende sektorbaserede og monofaglige udviklings- og forskningsmiljøer.

Det er vigtigt for centrets virke, at der sikres en national forankring, der gør at centret fremover kan udgøre en tværfaglig koordinering af rehabiliteringsindsatsen på såvel sundheds-, social-, beskæftigelses- og undervisningsområderne i Danmark.